

แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

นางสุตา ผลวิรัตน์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชื่อการค้นคว้าอิสระ แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย นางสาวนาถสุตา ผลวิรัตน์ **รหัสนักศึกษา** 644240101

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเรก พันเขียว **ปีการศึกษา** 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และ (2) หาแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนระดับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประชากรได้แก่ คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ และคณะกรรมการบริหารตำบลแบบบูรณาการ จำนวน 95 คน และให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ พบว่า การจัดทำแผนชุมชน มีการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุ ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมด้านประชาชนผู้รับบริการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเมือง (2) แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนระดับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะของผู้นำท้องถิ่น ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง รวมถึงการบูรณาการแผนในทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่อให้แผนพัฒนาระดับพื้นที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : แผนพัฒนาระดับพื้นที่, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, อำเภอปางศิลาทอง

Independent Study Title: Development Guidelines for Area Development Plan of
Local Organization in Pang Sila Thong District, Kamphaeng
Phet Province

Researcher: Miss Nardsuda Phonwirat; **Student ID:** 644240101;

Degree: Master of Arts Program (Administration and Development Strategy);

Advisors: Dr. Adirek Funkiew, Assistant Professor; **Academic Year:** 2025

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the conditions, the problems, and the factors related to area development plan and 2) find the guidelines for the development of area development plan of local organization in Pang Sila Thong district, Kamphaeng Phet Province. The samples consisted of 95 district administrative committee and integrated sub-district administrative committees. The informants included 9 persons. The research instruments were check-list questionnaire, rating-scale questionnaire, and an interview. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results revealed that (1) the conditions of area development plan were found that there was the cooperation of government and private sectors in supporting the budget. The problems of area development plan were at the low level. The factors related to area development plan showed that the internal factors of leaders, personnel, management, budget, and materials were at the high levels. The external factors of society and cultures, customers economy, technology, and politic were at the high levels. 2) The guidelines for area development of local organization were proposed that the knowledge and skills of local leaders should be encouraged. Participatory process should be promoted seriously. The integration of plans should be operated with all levels to ensure that area-based development plans to meet the needs of the community.

Keywords: Area Development Plan, Local Organization, Pang Sila Thong District.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ ประธานกรรมการสอบผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเรก พันเขียว อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะอาจารย์ประจำสาขาทุกท่าน ซึ่งให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งได้ช่วยตรวจแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้นักศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏนามในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย และได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ตลอดจนข้อคิดต่อการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว และเพื่อน ที่ได้ให้กำลังใจและคอยให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ต่อการศึกษาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี และคอยให้กำลังใจในการทำศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณบุคคลท่านอื่นๆ ที่มีได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ซึ่งได้มีส่วนร่วมในด้านอื่นขณะเขียนงานฉบับนี้ด้วย

สุดท้ายนี้คุณค่า ความดี และประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดา มารดา สามีนี และบุตรธิดา ครูบาอาจารย์และบุคคลที่ช่วยเหลือให้งานนี้สมบูรณ์ทุกท่านและหากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นาถสุดา ผลวิรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผน.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่.....	17
แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอบางคลาทาง.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา เชิงพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัด กำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม.....	75
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์.....	80
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับ พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม.....	84
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการ สัมภาษณ์.....	117
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
สรุปผลการวิจัย.....	127
อภิปรายผลการวิจัย.....	138
ข้อเสนอแนะ.....	160
บรรณานุกรม.....	161
ภาคผนวก.....	167
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย.....	168
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์การวิจัย.....	186
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	196
ภาคผนวก ง หนังสือราชการที่ใช้ในการประสานงาน.....	210
ภาคผนวก จ ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	214

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ฉ ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	216
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	219

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=95).....	84
2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม.....	86
3 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่.....	89
4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณ.....	91
5 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ.....	93
6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล.....	95
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร.....	97
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม.....	98
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่.....	100
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณ.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ.....	103
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล.....	104
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมและรายด้าน.....	105
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านผู้นำ.....	106
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากร.....	107
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเงินหรืองบประมาณ.....	108
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวัสดุ.....	109
18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดการ.....	110
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมและรายด้าน.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเมือง.....	112
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านเศรษฐกิจ.....	113
22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสังคมและวัฒนธรรม.....	114
23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านเทคโนโลยี.....	115
24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านประชาชนผู้รับบริการ.....	116

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย..... 74

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable) รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้กำหนดให้ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่ และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติผ่านกลไกการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่มาวิเคราะห์รวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) และเกิดประสิทธิผลสูงสุด จึงสมควรกำหนดแนวทางเพื่อบูรณาการในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และอำเภอให้เกิดการเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

เพื่อประโยชน์ในการบริหารแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ทำหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและ

วางระบบในการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยครอบคลุมการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำ ตลอดจนการพิจารณาถ่วงดุลและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมถึงการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวมีเจตนารมณ์สำคัญ คือ (1) มุ่งเน้นการพัฒนา ระบบการบริหารที่ยึดพื้นที่เป็นฐาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาระหว่างพื้นที่ที่มีความ ใกล้เคียงกันมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ อย่างแท้จริง และ (2) เป็นการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักการบริหารจัดการแนว ใหม่ โดยจัดความสัมพันธ์เชิงบูรณาการทั้งในแนวตั้งระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมถึงความสัมพันธ์ในแนวนอนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ (พระราชกฤษฎีกา, 2551) จากกรอบ แนวคิดดังกล่าว รัฐได้กำหนดให้มีการแบ่งพื้นที่การพัฒนาออกเป็น 6 ภาค และจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาภาคในฐานะแผนที่กำหนดแนวทางการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่ เพื่อใช้เป็นกรอบ ในการบูรณาการงบประมาณและการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ให้ความเชื่อมโยงกับแผน ระดับชาติและนโยบายของรัฐบาลอย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคดังกล่าวครอบคลุม การพัฒนาในทุกมิติ และเชื่อมโยงการพัฒนาจากระดับภาคลงไปสู่ระดับกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ทั้งนี้ ได้กำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละระดับต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิด พลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปพร้อมกันในทุกพื้นที่ ตามหลักการ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตั้งแต่ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ระดับภาค ไปจนถึง เวทีการแข่งขันในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2560) ภายใต้กรอบการพัฒนาดังกล่าว ได้มีการกำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของ ประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ ควบคู่กับ การประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวม วิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ ความต้องการของประชาชน ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนพัฒนาในทุกระดับมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน เป็นแผนเดียวกัน (One Plan) โดยแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ประกอบด้วย แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ รวมถึงแผนพัฒนาของ ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ ซึ่งการจัดทำและการประสานแผนพัฒนา ในระดับพื้นที่ดังกล่าว เป็นกระบวนการบูรณาการแผนของทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และประชาชน ให้ความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน

ในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้แผนสามารถสะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค อันเป็นการบูรณาการการทำงาน of ทุกหน่วยงานในพื้นที่อย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

การจัดทำประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) มีระเบียบแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนที่แตกต่างกัน ขาดการบูรณาการเชื่อมโยงแผน และในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอยังไม่มีระเบียบ/กฎหมายหรือกลไกรองรับการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ซึ่งปัจจุบันได้ใช้แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาในรูปแบบหนังสือสั่งการของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทำให้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ตั้งแต่หมู่บ้าน/ชุมชนไปถึงระดับอำเภอ ขาดการบูรณาการและความเชื่อมโยงในลักษณะเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนในระดับพื้นที่ ดังนี้ ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ขาดการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดทำเวทีประชาคม และการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนอื่นๆ ในพื้นที่ รวมทั้งขาดการสนับสนุนข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ ระดับตำบล บทบาทและอำนาจหน้าที่ในการจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล ของคณะกรรมการการประสานงานไม่ชัดเจน ประกอบกับกรมการพัฒนาชุมชนยังไม่สามารถสนับสนุนให้คณะกรรมการจัดทำแผนได้ครอบคลุมทุกตำบล ระดับอำเภอ การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอยังไม่มีระเบียบ/กฎหมายรองรับ ทำให้ภาคส่วนต่างๆ ไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผน และสนับสนุนงบประมาณตามแผนพัฒนาอำเภอ รวมทั้งขาดแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ

แม้ภาครัฐจะได้กำหนดนโยบายและกรอบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เป็นฐาน (Area-based Development) และการบูรณาการการทำงาน of ทุกภาคส่วนตามหลักการบริหารจัดการแนวใหม่ เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ (พระราชกฤษฎีกา, 2565) รวมถึงได้กำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาในทุก ระดับต้องมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับภาค (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี, 2560) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลายพื้นที่ยังประสบปัญหาเชิงโครงสร้างและเชิงกระบวนการ ซึ่งส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของนโยบายดังกล่าวอย่างเต็มที่ในบริบทของอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นพื้นที่ชนบทที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรที่แตกต่างจากพื้นที่เมือง พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการ ได้แก่

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ยังจำกัดอยู่ในรูปแบบเชิงพิธีการ ทำให้ข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนยังไม่สะท้อนสภาพจริงของพื้นที่อย่างรอบด้าน (2) ปัญหาการเชื่อมโยงแผนในระดับพื้นที่ ซึ่งแม้จะมีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ แต่ยังขาดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้แผนในแต่ละระดับมีความซ้ำซ้อนหรือไม่สอดคล้องกัน และ (3) ปัญหาด้านการจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนา ซึ่งบางโครงการไม่สามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือแผนพัฒนาภาคได้อย่างชัดเจน ทำให้การบูรณาการงบประมาณและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างจำกัด (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562) นอกจากนี้ยังพบว่า การประสานแผนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการในพื้นที่ และภาคส่วนอื่นๆ เช่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ยังขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ มากกว่าการบูรณาการทรัพยากร ความรู้ และงบประมาณร่วมกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการแนวใหม่ที่มุ่งเน้นความร่วมมือในแนวนั่งและแนวนอน (พระราชกฤษฎีกา, 2565)

จากปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ แผนระดับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ขาดการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดเวทีประชาคม และการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนอื่นๆในพื้นที่ รวมทั้งขาดการสนับสนุนข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ แผนระดับตำบลที่บทบาทและอำนาจหน้าที่ในการจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล ไม่ชัดเจนและแผนระดับอำเภอการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอยังไม่มีระเบียบ/กฎหมายรองรับ ทำให้ภาคส่วนต่างๆ ไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผน และสนับสนุนงบประมาณตามแผนพัฒนาอำเภอ รวมทั้งขาดแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ จากข้อจำกัดในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวมาข้างต้นที่ต้องการให้แผนพัฒนาในระดับพื้นที่มาจากปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงโดยผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) และแผนพัฒนาอำเภอ ในลักษณะเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาแนวทางวิธีการพัฒนาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอ ให้เป็นไปตามแนวทางลักษณะของแผนเดียว (One Plan) เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและต่อเนื่องในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอ กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คำถามการวิจัย

1. สภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอย่างไร
2. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. สภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
 - 1.1 สภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)
 - 1.1.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม
 - 1.1.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่
 - 1.1.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ
 - 1.1.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ
 - 1.1.5 ด้านการกำกับดูแล

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย

1.2.1 ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (ธนภัทร กันทวงศ์, 2559, หน้า 22; แวยูธ แวปา, 2559, หน้า 23-24; นาที อินทรสุด, 2565, หน้า 14-15) ได้แก่

1.2.1.1 ผู้นำ

1.2.1.2 บุคลากร

1.2.1.3 การเงินหรืองบประมาณ

1.2.1.4 วัสดุอุปกรณ์

1.2.1.5 การจัดการ

1.2.2 ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร (ธนภัทร กันทวงศ์, 2559, หน้า 22-24; แวยูธ แวปา, 2559, หน้า 26-30; นาที อินทรสุด, 2565, หน้า 15) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.2.2.1 การเมืองกฎหมาย

1.2.2.2 เศรษฐกิจ

1.2.2.3 สังคมและวัฒนธรรม

1.2.2.4 เทคโนโลยี

1.2.2.5 ผู้รับบริการ

2. แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยใช้ขอบเขตเนื้อหาจาก 5 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562) ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

2.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

2.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

2.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ

2.5 ด้านการกำกับดูแล

ขอบเขตแหล่งข้อมูล

1. ประชากร ในการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ด้วยแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 95 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562) ประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร (ก.บ.อ.) จำนวน 5 คน

1.2 คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ประกอบด้วย

1.2.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอปางศิลาทอง จำนวน 3 คน

1.2.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลอำเภอปางศิลาทอง จำนวน 42 คน

1.2.3 สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 42 คน

1.2.4 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้วยการสัมภาษณ์ การกำหนดผู้ให้ข้อมูล จำนวนรวม 9 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับอำเภอหรือจังหวัด จำนวน 3 คน เกณฑ์การเป็นผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับอำเภอหรือจังหวัด ระดับชำนาญการ หรือจบการศึกษาได้รับปริญญาโท หรือคุณวุฒಿಯ่ออื่นในระดับเดียวกัน ในสายวิชาหรือทางกฎหมายการปกครอง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์

2.2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน เกณฑ์การผู้บริหารท้องถิ่นมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 8 ปี หรือจบการศึกษาได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒಿಯ่ออื่นในระดับเดียวกัน ในสายวิชาหรือทางกฎหมายการปกครอง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์

2.3 อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ จำนวน 3 คน โดยมีประสบการณ์ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการวางแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. สภาพการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนพัฒนาระดับพื้นที่ หมายถึง หมายถึง แนวทางในการพัฒนาในพื้นที่โดยเกิดขึ้นจากผู้ที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบในพื้นที่รวมตัวกันจัดทำแผนพัฒนาในพื้นที่ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ให้เป็นไปตามที่ความต้องการและสามารถแก้ปัญหาที่พื้นที่เผชิญอยู่ ยึดหลักการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพิงภายนอก คำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัด กำแพงเพชร

2. จัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การจัดทำแผน และประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้เป็นไปตามแนวทางระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

2.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม หมายถึง เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่

2.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ หมายถึง โดยการรวบรวมและจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนา หมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนความต้องการระดับอำเภอ เพื่อให้ มีแผนความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน ในกรณีแผนงานหรือโครงการ หรือ พื้นที่ มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ หมายถึง การประสานความร่วมมือเพื่อ ขอรับ การสนับสนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยการแสวงหาความร่วมมือ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

2.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ หมายถึง การดำเนินการของคณะกรรมการ หมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ก.บ.ต. และ ก.บ.อ. ให้หน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนใน แต่ละระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสม สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนา บุคลากรเกี่ยวข้องตามความเหมาะสม จังหวัด ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนงานโครงการระดับตำบล แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน

ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณหรือจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามอำนาจหน้าที่ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น เนื่องจากเป็นแผนงานโครงการที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่

2.5 ด้านการกำกับดูแล หมายถึง เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ให้นายอำเภอมีหน้าที่กำกับดูแล และให้ผู้ว่ามีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ มีการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่กับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด ประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และพิจารณาให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ ในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณระยะเวลาดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ การติดตามและประเมินผลคุณภาพ แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอเป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

3. สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล

4. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ข้อขัดข้องของแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 3) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 4) ด้านการกำกับดูแล

5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

5.1 ปัจจัยภายใน หมายถึง จุดแข็งและจุดอ่อนภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

5.1.1 ผู้นำ หมายถึง ผู้นำหรือผู้กำหนดนโยบายการให้ความสำคัญการโน้มน้าวและจูงใจให้การปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5.1.2 บุคลากร หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความรู้ ความสามารถทักษะการปฏิบัติงาน

5.1.3 การเงินหรืองบประมาณ หมายถึง งบประมาณที่ดำเนินการ ได้แก่ แหล่งเงิน งบประมาณ การจัดทำงานงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การจัดหารายได้การใช้จ่ายงบประมาณ ที่นำไปใช้ในการดำเนินการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.1.4 วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุ สิ่งของ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้หรือสิ่งของที่เอื้อต่อการบริหารรวมถึงอาคารสถานที่

5.1.5 การจัดการ หมายถึง การดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การบังคับบัญชา การกำหนดขอบข่ายงาน อำนาจหน้าที่ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน การกำหนดเวลาที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 ปัจจัยภายนอก หมายถึง โอกาสและอุปสรรคภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

5.2.1 การเมืองกฎหมาย หมายถึง การบริหารงานของรัฐบาลกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นและหน่วยงานราชการทุกระดับ นโยบายทางการเมืองกฎหมายและรวมถึงเสถียรภาพ ระเบียบข้อบังคับ ภาษีอากร การตัดสินใจทางกฎหมายและนโยบายนักการเมืองอิทธิพลทางการเมือง มีผลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2.2 เศรษฐกิจ หมายถึง การกระจายรายได้รายจ่าย และรายได้จากการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น

5.2.3 สังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะของสังคมโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ลักษณะของหมู่บ้าน ชุมชน ประเพณี และวัฒนธรรมทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนการดำรงชีวิตของประชาชน การเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

5.2.4 เทคโนโลยี หมายถึง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหรือการนำเทคนิคสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้ เช่น อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์ระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีผลต่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2.5 ประชาชนผู้รับบริการ หมายถึง ความพึงพอใจความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6. แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตั้งแต่แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอภายใต้ระเบียบ โดยใช้แนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล

7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองและบริหารงานในท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาต และองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้ทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และนำผลที่ได้มาพัฒนาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ได้แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นเชิงประจักษ์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรได้ทราบถึงสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการจัดทำแผน

- 1.1 ความหมายของแผนและการวางแผน
- 1.2 ประเภทของแผน
- 1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน
- 1.4 การประเมินแผน

2. แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่

- 2.1 หลักการแผนพัฒนาเชิงพื้นที่
- 2.2 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา

พื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

- 2.3 แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ One Plan
- 2.4 สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
- 2.5 ปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

3. แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอปางศิลาทอง

- 3.1 แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
- 3.2 แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด
- 3.3 แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีการจัดทำแผน

ความหมายของแผนและการวางแผน ไว้ดังนี้

ความหมายของแผนและการวางแผน

คำว่า "แผน" (Plan) และ "การวางแผน" (Planning) แม้จะมีความเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้ง แต่ในทางวิชาการมีนัยที่แตกต่างกันเล็กน้อย โดย "การวางแผน" คือ กระบวนการ (Process) ในการคิดและตัดสินใจ ส่วน "แผน" คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ที่ได้จากการกระบวนการนั้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายมิติ ดังนี้

พยอม วงศ์สารศรี (2542) กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยข้อมูลสถิติปัญหา และการคาดการณ์ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

สมคิด บางโม (2558) ให้ความหมายว่า การวางแผนคือการคิดไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะทำงาน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต ให้บรรลุเป้าหมายด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ฟาโยล (Fayol, 1916) บิดาแห่งทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ ได้กล่าวถึงการวางแผนในหนังสือ General and Industrial Management ว่า การวางแผน คือ "Prevoyance" หรือ การมองการณ์ไกล เป็นกระบวนการของการคาดคะเนอนาคตและการเตรียมการดำเนินงานต่างๆ ไว้อย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

คุนซ์ และโอดอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 1972) นักทฤษฎีการจัดการที่มีชื่อเสียง ให้คำนิยามว่า การวางแผนคือการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร (What to do), ทำอย่างไร (How to do), ทำเมื่อไหร่ (When to do) และใครเป็นผู้กระทำ (Who to do) การวางแผนจึงเป็นสะพานเชื่อมช่องว่างระหว่างจุดที่เราอยู่ ณ ปัจจุบัน กับจุดที่เราต้องการจะไปถึงในอนาคต

โรบบินส์ และโคลเตอร์ (Robbins & Coulter, 2012) อธิบายว่า การวางแผน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายขององค์กร (Defining Goals), การสร้างกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น (Establishing Strategy) และการพัฒนาลำดับขั้นของแผนงานเพื่อบูรณาการและประสานกิจกรรมต่างๆ (Developing Plans to Coordinate Activities)

จากการรวบรวมแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดทำแผน หมายถึง กระบวนการทางสถิติปัญหาและการตัดสินใจอย่างเป็นระบบในการคาดการณ์อนาคต เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากทางเลือกต่างๆ โดยมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและติดตามผลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของแผน

ประเภทของแผนแบ่งออกได้ดังนี้

1. การจำแนกตามระดับของการบริหาร (Hierarchical Plans)

การแบ่งประเภทของแผนตามระดับของการบริหาร เป็นการจำแนกที่สอดคล้องกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ภายในองค์กร โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1.1 แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ผู้รับผิดชอบ คือ ผู้บริหารระดับสูง (Top Management) แผนกลยุทธ์เป็นแผนระยะยาว โดยทั่วไปมีระยะเวลา 3-5 ปีขึ้นไป มุ่งเน้นภาพรวมขององค์กรในระยะยาว เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และทิศทางหลักขององค์กร เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและความอยู่รอดในอนาคต ตัวอย่างของแผนกลยุทธ์ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาองค์กรระยะ 5 ปี

1.2 แผนยุทธวิธี หรือแผนบริหาร (Tactical Plan) ผู้รับผิดชอบ คือ ผู้บริหารระดับกลาง (Middle Management) แผนยุทธวิธีเป็นแผนระยะปานกลาง ประมาณ 1-3 ปี มีบทบาทสำคัญในการแปลงนโยบายและกลยุทธ์จากแผนระดับบนลงสู่การปฏิบัติในระดับฝ่ายหรือแผนก โดยมุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์หลักขององค์กร

1.3 แผนปฏิบัติการ (Operational Plan) ผู้รับผิดชอบ คือ ผู้บริหารระดับต้นหรือหัวหน้างาน (First-line Management) แผนปฏิบัติการเป็นแผนระยะสั้น เช่น รายวัน รายเดือน หรือไม่เกิน 1 ปี มีรายละเอียดที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ระบุขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจนว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร ตัวอย่างเช่น แผนการผลิตประจำเดือน หรือแผนตารางการปฏิบัติงานรายวัน

2. การจำแนกตามระยะเวลา (Time-frame Plans)

การจำแนกแผนตามระยะเวลา สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 แผนระยะยาว (Long-range Plan) ครอบคลุมระยะเวลาดั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนของอนาคต และการเติบโตขององค์กรในระยะยาว

2.2 แผนระยะปานกลาง (Medium-range Plan) ครอบคลุมระยะเวลา 1-5 ปี ทำหน้าที่เป็นแผนเชื่อมต่อนระหว่างแผนระยะสั้นกับเป้าหมายระยะยาว

2.3 แผนระยะสั้น (Short-range Plan) ครอบคลุมระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี เน้นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและสามารถวัดผลได้ในระยะเวลาอันสั้น

3. การจำแนกตามลักษณะการใช้ (Frequency-of-use Plans)

การจำแนกแผนตามความถี่ในการใช้งาน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1 แผนใช้ครั้งเดียว (Single-use Plan) เป็นแผนที่จัดทำขึ้นสำหรับโครงการหรือกิจกรรมเฉพาะกิจ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแล้วแผนนั้นจะสิ้นสุดไป เช่น แผนงบประมาณประจำปี แผนการก่อสร้างอาคาร หรือแผนการจัดงานเฉพาะกิจ

3.2 แผนใช้ประจำ (Standing Plan) เป็นแผนที่สามารถนำมาใช้ซ้ำได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติมาตรฐานขององค์กร เช่น กฎระเบียบ (Rules) นโยบาย (Policies) และขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedures หรือ SOPs)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน

การจัดทำแผนที่มีประสิทธิภาพไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากบริบทแวดล้อมขององค์กร แต่จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของแผน ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยแนวคิดที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environmental Scanning)

1. ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยที่อยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อขีดความสามารถในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ นักวิชาการนิยมใช้กรอบแนวคิด 7S Framework ของแมคคินซี (McKinsey) หรือหลักการพื้นฐาน 4Ms ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1.1 Man (บุคลากร) หมายถึง จำนวนบุคลากร ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ หากแผนมีความเหมาะสมแต่บุคลากรขาดความพร้อม แผนย่อมไม่สามารถบรรลุผลได้

1.2 Money (งบประมาณ) หมายถึง ความเพียงพอของเงินทุนและสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งการวางแผนต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงด้านงบประมาณ

1.3 Material (วัสดุอุปกรณ์) หมายถึง เครื่องมือ เทคโนโลยี และทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน

1.4 Management (การจัดการ) หมายถึง โครงสร้างองค์กร ภาวะผู้นำ และระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการนำแผนไปใช้

2. ปัจจัยภายนอก (External Factors)

ปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กร แต่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการกำหนดทิศทางของแผน โดยกรอบแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง คือ การวิเคราะห์ PESTEL (Kotler & Armstrong, 2012) ได้แก่

2.1 Political (การเมือง) เช่น นโยบายรัฐบาลและเสถียรภาพทางการเมือง

2.2 Economic (เศรษฐกิจ) เช่น อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ เงินเฟ้อ และ

ต้นทุน

2.3 Social (สังคมและวัฒนธรรม) เช่น โครงสร้างประชากร ค่านิยม และ พฤติกรรมของประชาชน

2.4 Technological (เทคโนโลยี) เช่น นวัตกรรมและการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล

2.5 Environmental (สิ่งแวดล้อม) เช่น ภัยธรรมชาติ ภาวะโลกร้อน และนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อม

2.6 Legal (กฎหมาย) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายภาษี และระเบียบข้อบังคับ ต่างๆ

ทั้งนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกมักถูกสังเคราะห์ร่วมกันด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ก่อนนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ของแผน

การประเมินแผน (Plan Evaluation)

การประเมินแผนเป็นขั้นตอนสำคัญในวงจรการบริหารงาน (Management Cycle) เพื่อพิจารณาว่าแผนที่จัดทำขึ้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ไปหรือไม่

1. ความหมายของการประเมินแผน

ซูแมน (Suchman, 1967) ให้ความหมายว่า การประเมินแผนเป็นกระบวนการ ตัดสินคุณค่า โดยเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ขณะที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) อธิบายว่า การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงแผนหรือพิจารณาความสำเร็จของโครงการ

2. รูปแบบการประเมินแผน (Evaluation Models)

รูปแบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ CIPP Model ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) ซึ่งประกอบด้วย

2.1 Context Evaluation (C) การประเมินบริบท ก่อนเริ่มดำเนินแผน

2.2 Input Evaluation (I) การประเมินความพร้อมของทรัพยากร

2.3 Process Evaluation (P) การประเมินระหว่างการทำงาน

2.4 Product Evaluation (P) การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบหลังสิ้นสุดแผน

3. เกณฑ์ในการประเมินความสำเร็จของแผน

ในทางปฏิบัติ มักใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) โดยพิจารณาจาก 3 มิติหลัก ได้แก่ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และความประหยัด (Economy)

สรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีการจัดทำแผน ตั้งแต่ประเภทของแผน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงการประเมินแผน ล้วนสะท้อนให้เห็นว่า การจัดทำแผนไม่ใช่เพียงการเขียนเอกสาร แต่เป็นกระบวนการคิดเชิงระบบที่ต้องอาศัยข้อมูลรอบด้านและการวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้แผนสามารถเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่

หลักการแผนพัฒนาเชิงพื้นที่

การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ต้องเป็นไปตามหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน เพื่อความผาสุกของประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการดังต่อไปนี้ (พระราชกฤษฎีกา, 2565)

1. การพัฒนาแบบองค์รวมซึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การรักษาความสงบเรียบร้อยและการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
2. การบริหารงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค
3. การบริหารแผนงาน โครงการ กิจกรรมในโครงการ งบประมาณ และบุคลากรในจังหวัด เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการร่วมกันโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นหลัก
4. การส่งเสริมและดำเนินการให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัด
5. การกระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่ระดับผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ
6. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใส และมีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 มีดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

พระราชบัญญัติระเบียบการกำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ประกอบกับตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2580 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ 4.2 กำหนดให้ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น

ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่ จึงสมควรกำหนดแนวทาง เพื่อบูรณาการในการจัดทำแผนและประสาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับ ทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศ ไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

"แผนพัฒนาในระดับพื้นที่" หมายความว่า แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนา ตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

"การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่" หมายความว่า การจัดทำแผน และประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนและประชาชนที่ ดำเนินการในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้สะท้อน ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ที่เป็นการบูรณาการการทำงานในทุกหน่วยงาน ในพื้นที่

"หมู่บ้าน" หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

"ชุมชน" หมายความว่า ชุมชนที่ไม่มีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอยู่ในพื้นที่ ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล บริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนดแต่ไม่รวมถึง กรุงเทพมหานคร

"คณะกรรมการชุมชน" หมายความว่า คณะกรรมการของชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ ความรับผิดชอบ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลและเมืองพัทยา

"คณะกรรมการหมู่บ้าน" หมายความว่า คณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วย ลักษณะ ปกครองท้องที่ และคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามกฎหมาย ว่าด้วยจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

"แผนพัฒนาอำเภอ" หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการโครงการและ แผนงานต่างๆ ของอำเภอที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ตลอดจนความต้องการ ของทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอโดยแผนพัฒนาอำเภอจำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นเครื่องมือ ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และทิศทางการพัฒนาของอำเภอในอนาคต

"แผนความต้องการระดับอำเภอ" หมายความว่า รายการเกี่ยวกับโครงการและ แผนงานต่างๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอในแต่ละปีงบประมาณที่ระบุถึงปัญหาและ

ความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอและเป็นไปตามลำดับความสำคัญ ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชนแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่ โดยจัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการออกเป็นหมวดหมู่และส่งไปยังจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ

"แผนปฏิบัติงานประจำปีของอำเภอ" หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมโครงการหรือกิจกรรม ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการทราบ

"แผนพัฒนาท้องถิ่น" หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"แผนพัฒนาตำบล" หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม ที่จำเป็นต้องทำเพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบลที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่

"แผนพัฒนาหมู่บ้าน" หมายความว่า แผนพัฒนาที่กำหนดแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมที่มาจากกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการตนเองที่คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพความพร้อมของหมู่บ้าน ภายใต้เวทีประชาคมหมู่บ้าน และข้อมูลทีคนในหมู่บ้านจัดเก็บ รวมถึงข้อมูลจากแผนชนิดต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นแผนที่ส่วนราชการหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ให้การสนับสนุน หรือจัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมให้เป็นกรอบแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหมู่บ้าน

"แผนชุมชน" หมายความว่า แผนชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"การจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน" หมายความว่า การจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และส่วนราชการหรือที่ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

การจัดทำแผนและการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน หมายถึง ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้เป็นไปตามแนวทาง ดังนี้

1. จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและแผนชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการต่างๆ ของหมู่บ้านและชุมชน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย และการบริหารจัดการหรืออื่นๆ

2. บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผน ให้นำข้อมูลจากเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญเพื่อรองรับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จะแก้ไขปัญหา และพัฒนาระดับหมู่บ้านและชุมชนของรัฐบาล

3. ส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนตาม (2) ให้ ก.บ.ต. และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น

4. ประสานจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ

5. ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนให้ปัจจุบัน

6. ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน เป็นปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล

ในตำบลหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ ขึ้นคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.บ.ต. โดยประกอบด้วยในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตาย (5) ได้คำนึงถึงผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในระดับตำบล หรือมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบลองค์ประชุมและการประชุมของ ก.บ.ต. ให้นำหมวด 5 คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลมให้ ก.บ.ต. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

1. รวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) และข้อมูลอื่นๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

2. รวบรวมแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

3. จัดทำแผนพัฒนาตำบลให้นำข้อมูลจาก (1) และ (2) มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์กลั่นกรอง ประมวลผล เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาตำบล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการระดับตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่สองหมู่บ้านหรือสองชุมชนขึ้นไป เพื่อรองรับการพัฒนาและตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบล

4. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

5. จัดส่งแผนพัฒนาตำบล ให้ ก.บ.อ. ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ

6. ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับตำบลเป็นปัจจุบัน

ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและดำเนินการพัฒนาศักยภาพ ก.บ.ต. ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล ทั้งนี้ แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาอำเภอ

ในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ ขึ้นคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.บ.อ. โดยประกอบด้วย องค์ประชุมและการประชุมของ ก.บ.อ.ให้นำหมวด 5 คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ ก.บ.อ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

1. วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกการบริหารงานแบบบูรณาการในอำเภอ รวมทั้งกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาพื้นที่ของภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่อำเภอ ให้เป็นไปตามหลักการ นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาอำเภอ การประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

3. จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของอำเภอ โดยรวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรรายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ทราบ

4. ประสานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำแผนพัฒนาอำเภอไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกำกับ ติดตามผล และให้คำแนะนำหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอในด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

5. ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานต่างๆ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ หากตรวจพบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการให้ ก.บ.อ. เร่งแจ้งข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการมอบหมาย

7. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามที่ ก.บ.อ. มอบหมาย คณะอนุกรรมการตาม (7) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการภายในอำเภอผู้แทนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนภาคประชาสังคม

ให้ ก.บ.อ. นำกรอบทิศทางการพัฒนาอำเภอและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดให้แผนพัฒนาอำเภอมีระยะเวลาสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดการกำหนดโครงสร้างแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ให้ ก.บ.อ. นำแผนพัฒนาอำเภอ ตามข้อ 14 เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาอำเภอตามวรรคหนึ่งแล้ว

ให้ ก.บ.อ. ประกาศใช้แผนพัฒนาอำเภอและจัดส่งแผนพัฒนาอำเภอให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจรวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอในทิศทางการพัฒนาอำเภอเดียวกัน

ให้ ก.บ.อ. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับอำเภอในความรับผิดชอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้ ก.บ.อ. จัดส่งแผนความต้องการระดับอำเภอ ให้ ก.บ.จ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้นๆ

ให้อำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และดำเนินการพัฒนาศักยภาพของ ก.บ.อ. ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาอำเภอ ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการประสานโครงการตามบัญชีประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโครงการที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด พร้อมทั้งตรวจสอบโครงการดังกล่าวเพื่อไม่ให้โครงการซ้ำซ้อนกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น และให้จัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาเพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาศักยภาพในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

1. จัดทำเวทีประชาคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
2. ให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนความต้องการระดับอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยง สอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน
3. ในกรณีแผนงานหรือโครงการ หรือพื้นที่ มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้หารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
4. บูรณาการการงบประมาณ และประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยการแสวงหาความร่วมมือ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

ให้นายอำเภอกำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันของหมู่บ้าน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาจประสานให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วยก็ได้การจัดทำเวทีประชาคมตามวรรคหนึ่งในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นายกเทศมนตรีหรือนายกเมืองพัทยากำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการจัดทำเวทีประชาคมของชุมชน และเมืองพัทยาและอาจประสานส่วนราชการหรือหน่วยงาน

ที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วยก็ได้ ปฏิทินการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตามระเบียบนี้ ให้เป็นกระทรวงมหาดไทยกำหนด ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดโดยนำแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาที่บูรณาการร่วมกับการสนับสนุนการดำเนินการ

การดำเนินการของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ก.บ.ต. และ ก.บ.อ. หรือการดำเนินการอื่นใดที่เป็นไปภายใต้ระเบียบนี้ ให้หน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนในแต่ละระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสมให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนทางวิชาการวัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม จังหวัด ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนงานโครงการระดับตำบล แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณหรือจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามอำนาจหน้าที่ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น เนื่องจากเป็นแผนงานโครงการที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่การกำกับดูแลและให้นายอำเภอมีหน้าที่กำกับดูแล และให้คำแนะนำในการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่กับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด
2. ประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
4. พิจารณาให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ ในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแล และให้คำแนะนำเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับจังหวัด เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมการปกครอง

กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลคุณภาพ แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชนแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ One Plan

แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ One Plan มีดังนี้

มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ (One Plan) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

1. เพื่อให้กลไกการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อยกระดับคุณภาพแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ให้มีลักษณะเป็นแผนเดียว One Plan
3. เพื่อให้มีแนวทางการสนับสนุน ควบคุม และกำกับติดตามการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

หลักการดำเนินงาน

1. กำหนดแนวทางการเชื่อมโยงและประสานแผนพัฒนาในลักษณะ One Plan โดยไม่ส่งผลกระทบต่ออำนาจหน้าที่ในการจัดทำและประสานแผนของส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติ
 2. กำหนดแนวทางการเชื่อมโยงในการทำงานร่วมกันของการบริหารราชการส่วนภูมิภาคกับ อปท. (อาศัยระเบียบ/กฎหมายของ อปท. ที่มีผลบังคับใช้อยู่แล้ว โดยไม่ได้มีผลกระทบต่อบทบาทอำนาจหน้าที่ของ อปท.)
 3. กำหนดเป้าหมายเพื่อให้การจัดทำแผนทุกระดับมาจากปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
 4. กำหนดกลไกให้มีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดทำแผนในทุกระดับ และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเชื่อมโยงประสานแผนเพื่อให้การดำเนินงานไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเกิดความคุ้มค่ากับประชาชนมากที่สุด
 5. ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People Centric) ในการบริหารราชการ โดยความร่วมมือจากภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค
- ผลที่ได้รับ
1. แผนพัฒนาในระดับพื้นที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ดังนี้

1.1 เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการระบุถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในระดับพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำประชาคมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 สามารถรวบรวมปัญหาและความต้องการที่แท้จริงซึ่งได้มาจากประชาชนในระดับพื้นที่หมู่บ้านและชุมชน ซึ่งเป็นผู้ประสบปัญหาหรือมีความต้องการที่แท้จริง

2. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำแผน และการนำแผนงาน/โครงการบรรจุไว้ในแผนของส่วนราชการ แผนของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ แผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแผนของหน่วยงานอื่นๆ

3. มีการกำกับ ติดตามการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ และการประเมินผลคุณภาพแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

กระบวนการ/ขั้นตอนการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

(One Plan)

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 มีหน้าที่บูรณาการทบทวน/จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และให้คณะกรรมการชุมชนในพื้นที่ที่ไม่มี กม. และ อพป. มีหน้าที่บูรณาการทบทวน/จัดทำแผนชุมชน โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาและวิทยากรกระบวนการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อำเภอ สนับสนุนการจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน/ท้องถิ่นในพื้นที่

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนให้ดำเนินการในห้วงเวลาระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ โดยให้นายอำเภอมีบทบาทสำคัญในการจัดทำปฏิทินกำหนดวันเวลา และสถานที่ในการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้าร่วมประชาคมโดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชน เป็นกลไกหลักในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำแผนฯ ดังนี้

1. จัดเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน เพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการต่างๆ ในพื้นที่ของหมู่บ้านและชุมชน รวมทั้งใช้ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและชุมชนจากข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศและวิทยากรกระบวนการ โดยมี อปท./อำเภอ สนับสนุนการจัดเวทีประชาคม

2. นำข้อมูลปัญหาความต้องการจากเวทีประชาคมมาจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนชุมชนตามแนวทางที่กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย กำหนด

3. จัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน ระดับตำบล (ศอช.ต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับ ตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

4. นำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล)

ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล โดยใช้ กลไกศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนพ.ศ. 2551 เป็นกลไกรับผิดชอบการจัดทำแผนชุมชน ระดับตำบล โดยประมวลความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน/แผนพัฒนาท้องถิ่น หรือ แผนอื่นๆ รวมทั้งนำข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ถ่วงถ่วง ประมวลผล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ เพื่อจัดทำเป็นแผนชุมชนระดับตำบล โดยให้ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นหน่วยงานหลักสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาศักยภาพของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ในการจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล

การจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) ให้ดำเนินการ ในห้วงเวลาระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน โดยมีศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกหลักในการจัดทำและประสานแผนชุมชนระดับตำบล ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำแผนฯ ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

1. รวบรวมข้อมูล จปฐ. ข้อมูล กชช.2ค ข้อมูลตำบลจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และข้อมูลอื่นๆ ในตำบลเพื่อเป็นข้อมูลเตรียมความพร้อมประกอบการจัดทำแผนชุมชน ระดับตำบล

2. รวบรวมแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ ประกอบการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล

3. จัดทำแผนชุมชนระดับตำบล โดยนำข้อมูลจาก ข้อ 1. และ ข้อ 2. มาวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ ถ่วงถ่วงประมวลผล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการระดับ ตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการสำหรับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่

สองหมู่บ้านหรือสองชุมชนขึ้นไป เพื่อรองรับการพัฒนาและตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบล

4. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

5. จัดส่งแผนชุมชนระดับตำบล ให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (ก.บ.อ.) ใช้ประกอบแผนความต้องการระดับอำเภอ

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น โดยนำปัญหาและความต้องการของประชาชนจากการจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน/ท้องถิ่น รวมทั้งนำข้อมูลจากแผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) มาใช้ประกอบพิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาศักยภาพในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

ให้ดำเนินการในห้วงเวลาระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) เป็นกลไกหลักในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำแผนฯ ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2562)

1. เข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน และนำปัญหาความต้องการของประชาชนจากการจัดทำเวทีประชาคมดังกล่าว และโครงการที่ ศอช.ต. ขอประสานมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ จำแนกแผนงาน/โครงการที่ อบต. เทศบาลเมืองพัทยา และแผนงาน/โครงการที่ ก.บ.อ. ขอรับการสนับสนุน รวบรวมจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งให้คณะกรรมการประสานแผนท้องถิ่นระดับจังหวัด รวมทั้งจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในพื้นที่อำเภอ ส่งให้ ก.บ.อ.

3. คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาโครงการที่คณะกรรมการประสานแผนท้องถิ่นระดับอำเภอขอรับการประสานโครงการตามบัญชีประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโครงการที่ ก.บ.จ. ขอประสาน เพื่อนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้ง จัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาที่สอดคล้อง

กับทิศทางการพัฒนาในพื้นที่จังหวัด ส่งให้ ก.บ.จ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุไว้ในแผนเพื่อจัดสรรงบประมาณ

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาอำเภอ

ให้อำเภอโดยกลไกของคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (ก.บ.อ.) ตามแนวทางที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กำหนด ประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน (Bottom-up) จากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอโดยให้ที่ทำการปกครองอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาศักยภาพของ ก.บ.อ. ในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาอำเภอ

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาอำเภอ ให้เป็นไปตามที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กำหนดโดยให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (ก.บ.อ.) เป็นกลไกหลักในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาอำเภอซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำแผนฯ ดังนี้

ระยะที่ 1 ช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม

1. อำเภอโดยกลไกของคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (ก.บ.อ.) นำกรอบทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Top-down) จากแผนพัฒนาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการทบทวนการจัดทำกรอบทิศทางการพัฒนาพื้นที่และยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และแจ้งให้ภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนในพื้นที่ทราบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ก.บ.อ. จัดทำบัญชีแผนงานหรือโครงการระดับอำเภอ ที่เห็นว่าอยู่ในความรับผิดชอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ เพื่อพิจารณาบูรณาการโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และนำเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาบูรณาการโครงการที่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมของจังหวัดและเสนอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) พิจารณารับไว้ในแผนพัฒนาของ อบจ.

ระยะที่ 2 ช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน

3. ให้ ก.บ.อ. ประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน (Bottom-up) จากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และให้ ก.บ.อ. ประกาศใช้และจัดส่งแผนพัฒนาอำเภอให้

หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนทราบและร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ให้ ก.บ.อ. จัดทำแผนความต้องการระดับอำเภอให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยโครงการที่อยู่ในแผนความต้องการระดับอำเภอจะต้องเป็นโครงการที่ถูกระบุอยู่ในแผนพัฒนาอำเภอและจะต้องจัดกลุ่มโครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด โดยให้อำเภอจัดส่งแผนความต้องการระดับอำเภอให้ ก.บ.จ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด รวมทั้งการประสานขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานหรืองบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ (One Plan)

1. ให้การบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์
 - 1.1 ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
 - 1.2 ให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชนชั้นระดับตำบล(แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในระดับเป็นแผนเดียวกัน
 - 1.3 บูรณาการการบริหารงบประมาณ และประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยการแสวงหาความร่วมมือและการบูรณาการจากทุกภาคส่วน
2. ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดทำเวทีประชาคมร่วมกัน เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนชุมชน โดยให้นายอำเภอประสานงานการกำหนด วัน เวลา และสถานที่จัดเวทีประชาคมร่วมกันของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ รวมทั้งประสานให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมดังกล่าวด้วย
3. ให้คณะกรรมการชุมชน และเมืองพัทยาจัดทำเวทีประชาคมเพื่อรวบรวม วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยให้นายกเทศมนตรีเมืองพัทยาประสานงานการกำหนด วัน เวลา และสถานที่จัดเวทีประชาคมของคณะกรรมการชุมชน และสถานที่จัดเวทีประชาคมของคณะกรรมการชุมชนและเมืองพัทยารวมทั้งประสานให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมดังกล่าวด้วย

4. การบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

5. ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด โดยนำแผนพัฒนาอำเภอแผนความต้องการระดับอำเภอ แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด มาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ที่บูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน การกำกับและติดตาม (One Plan)

1. ในการประสานให้แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนา พัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอสัมฤทธิ์ผลให้นายอำเภอมีหน้าที่ติดตามพร้อมให้คำแนะนำ

2. เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่สัมฤทธิ์ผล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่กำกับและติดตามพร้อมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.1 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ที่มีการบูรณาการกับ ทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2.2 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการประสาน แผนพัฒนาพื้นที่

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.4 พิจารณาให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกัน ในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ

3. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา ในระดับจังหวัด โดยในการพิจารณาพัฒนาในข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ และงบประมาณรายจ่าย ต้องสอดคล้องเชื่อมโยงตามแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ และสอดคล้อง กับแผนพัฒนาจังหวัดก่อนให้ความเห็นชอบ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมาย ว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล

4. เพื่อให้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่สัมฤทธิ์ผล ให้กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหน้าที่ เร่งรัด ติดตาม รายงานผลการดำเนินการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนาตำบล) แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

5. ให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และการปกครองท้องถิ่น จัดทำระบบประเมินผลคุณภาพแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล (แผนพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จึงสรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในการพัฒนาท้องถิ่นเน้นให้ประชาชนได้มีการมีส่วนร่วมโดยคำนึงถึงสภาพปัญหาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ด้านการบูรณาการงบประมาณ ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และด้านการกำกับดูแล ซึ่งผู้วิจัยนำไปเป็นข้อมูลและกรอบในการดำเนินการวิจัย

สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ดังนี้

ปัญญากร บุญกรอบ (2559, หน้า 45-46) กล่าวว่า สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดศรีสะเกษ ภาพรวมอยู่ที่ในระดับกลาง และเมื่อแยกพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านทิศทางและการกำหนดนโยบาย ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาและโครงการ ด้านการประเมินและการจัดทำรายงาน ด้านการติดตามและควบคุมงาน ด้านการจัดการเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างและด้านการจัดการ ด้านการเงินและงบประมาณ

สมเดช จันมาธิกรกุล (2559, หน้า 22) กล่าวว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดงบประมาณ รองลงมา คือ การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน การบริหารงานบุคคล การวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดองค์กร

ปณณธร เขียรชัยพลฤกษ์ (2561, หน้า 191-192) กล่าวว่า สภาพปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย พบกับปัญหาที่สำคัญอยู่หลายประการ คือ

1. ปัญหาทางด้านการบริหารงาน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะมีภาระหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ กำหนดไว้เป็นเฉพาะการ ทำให้ปัญหาด้านการบริหารงานต่างๆ ทำให้การบริหารงานไม่คล่องตัวเท่าที่ควร โดยเฉพาะการกำกับของรัฐบาลส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การดำเนินการจะต้องอยู่ภายในกรอบและขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจจะมีผลให้การจัดทำบริการสาธารณะไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของราษฎรได้

2. ปัญหาทางด้านการบริหารการเงินการคลัง การดำเนินภารกิจต่างๆ กฎหมายต่างๆ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น การดำเนินงานทุกประเภทจำเป็นต้องมีรายได้เพื่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งมีปริมาณไม่มากนัก ดังนั้น รัฐบาลจึงจัดสรรเงินอุดหนุนจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ปัญหาทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์การบริหารงานบุคคลบางประการที่ยังไม่ได้แก้ไขให้เป็นไปตามหลักตามระบบคุณธรรมมีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ที่มักจะนำเอาระบบอุปถัมภ์มาใช้ทำให้ขวัญและกำลังใจของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตกต่ำไม่ตั้งใจที่จะอุทิศตนให้กับการทำงานได้เต็มที่

4. ปัญหาทางด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักการปกครองตนเองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนมีค่อนข้างน้อย คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

5. การทับซ้อนของอำนาจ การที่มีรูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาค มีส่วนในการบริหารงานและแม้แต่ท้องถิ่นเองยังมีการทับซ้อนกันอยู่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดทับซ้อนพื้นที่กับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งความทับซ้อนดังกล่าวก่อให้เกิดความสับสนในหมู่ประชาชนและยังขาดเอกภาพในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น อีกด้วย

6 ความล่าช้าในการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุข เนื่องจากหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังดำเนินการด้านนี้อยู่ส่วนหนึ่งเกิดจากข้าราชการเกิดการต่อต้านที่จะย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นที อินทรสุต (2565, หน้า 34-35) สรุปได้ว่า สภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ ลักษณะของการปฏิบัติงานตามจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามจริงเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยสภาพปัญหาใน 8 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมในการดำเนินการ กระบวนการ การมีส่วนร่วม การประชาคมท้องถิ่น การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น การติดตามและประเมินผล

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ คือ ลักษณะของการปฏิบัติงานตามจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ส่วนปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ คือ ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามจริง

เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ประกอบด้วยสภาพปัญหาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ด้านการบูรณาการงบประมาณ ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และด้านการกำกับดูแล

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อผลกระทบต่อการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติมีความแตกต่างกันไปตามระดับความรุนแรงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผล

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) คือ สภาพแวดล้อมที่องค์กรสามารถควบคุมได้ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่องค์กรสามารถกำหนดและควบคุมได้ เป็นไปตามความต้องการขององค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กร เช่น ผู้บริหาร พนักงาน การเงินและงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ เป็นต้น (นที อินทรสุต, 2565, หน้า 35-36)

เวยูแซ แวปา (2559, หน้า 23-24) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมภายในธุรกิจ เป็นสภาพแวดล้อมภายในธุรกิจสามารถควบคุมได้และเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการผลิต เป็นต้น

นอกจากนี้สภาวะแวดล้อมภายใน ยังรวมถึงนโยบายและเป้าหมายด้วย สภาวะแวดล้อมภายในองค์กรเป็นปัจจัยที่เกิดจากการดำเนินงาน ทั้งในด้านการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน หากพบว่า จุดแข็ง ผู้บริหารก็ควรสร้างให้ปัจจัยนั้นเข้มแข็งยิ่งขึ้น หากพบจุดอ่อนก็ควรดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ซึ่งในทางปฏิบัติจากการพิจารณาข้อมูลเพื่อวางแผนเชิงกลยุทธ์นั้น จะอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมมากำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สำหรับสภาวะแวดล้อมทั้งภายในองค์กร ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตลาดเป้าหมาย ส่วนประสมทางการตลาด การบริหารด้านเงินทุน การบริหารการผลิต การบริหารบุคลากรและการบริหาร ด้านระบบข่าวสาร สภาวะแวดล้อมภายในองค์กรเป็นสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของ องค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม

อย่างไรก็ตาม สภาวะแวดล้อมภายใน เป็นสภาวะแวดล้อมที่ ผู้บริหารสามารถควบคุมได้ นอกจากสภาวะแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจในหน้าที่ด้านต่างๆ ดังกล่าวแล้วสภาวะแวดล้อมภายในองค์กรยังรวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมที่องค์กรธุรกิจสามารถควบคุมได้ นอกจากนั้นสภาวะแวดล้อมภายในยังเกิดจากการกำหนดของผู้บริหารระดับต่างๆ ที่สามารถกำหนดและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ธนภัทร กันทวงศ์ (2559, หน้า 22) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายใน เป็นแรงผลักดันภายในธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการจัดการและดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งธุรกิจสามารถควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมลักษณะนี้ ให้เป็นไปตามแนวทางที่ต้องการได้ ซึ่งในการจัดการผู้บริหารต้องทำการศึกษาปัจจัยเหล่านี้ เพื่อประเมินจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness) ขององค์การ

1. โครงสร้างองค์กร (Organization) โครงสร้างของกิจการเป็นตัวกำหนดทิศทางแก่องค์กรในการดำเนินกลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาดโลก รวมถึงเป็นการพิจารณาระดับความพร้อมขององค์กร ทางด้านบุคลากรทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. บุคลากรและความสามารถของบุคลากร (Human Resource and Ability) กิจกรรมสามารถปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมได้ดี เมื่อพนักงานได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ และสามารถพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร และทำให้ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพดีขึ้น เพื่อให้สามารถทำการผลิตได้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
3. วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการทำงานการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอก
4. องค์ประกอบอื่นๆ ในองค์กร ได้แก่ พันธกิจของบริษัท ระบบการบริหารงาน กระบวนการผลิต และการทำงานในธุรกิจทรัพยากรต่างๆ ในธุรกิจกฎระเบียบภายในองค์กร

สภาพแวดล้อมภายนอก คือ สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร (External Environment) หรือภาวะแวดล้อมที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจัยกลุ่มนี้ หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อองค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่มีอิทธิพลต่อองค์กร คือ สามารถสร้างโอกาสหรืออุปสรรคให้แก่องค์กรได้ เช่น การเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี ผู้รับบริการ (นที อินทรสุด, 2565, หน้า 39-42)

แววยุแซ แวปา (2559, หน้า 26-30) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีขอบเขตครอบคลุมกว้างไกลที่สุด ขณะเดียวกันเป็นกรอบการดำเนินงานของธุรกิจและอุตสาหกรรม สภาพแวดล้อมทั่วไปเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบกว้างต่ออุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญหลายด้านแต่ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั่วไปที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจสามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (Economic Environment) สภาวะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีอิทธิพลต่อสภาวะการดำเนินงาน ของธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้น องค์กรจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มี

ถึงผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการคาดการณ์ถึงแนวโน้มทางเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งองค์กรอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้กลยุทธ์ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ควรคำนึง

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (Society, Culture, Demography and Natural Environment) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบสำคัญต่อทั้งผลิตภัณฑ์ บริการ ตลาด และลูกค้าของธุรกิจ ธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจที่หวังกำไรจากการลงทุนและธุรกิจที่ไม่หวังผลกำไรจากการลงทุนในทุกอุตสาหกรรมไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตัวแปรสภาพแวดล้อมดังกล่าว โดยปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงนั้น ก่อให้เกิดโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานให้แก่องค์กร เนื่องจากโลกทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากรุนแรง ซึ่งแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อวิถีทางการดำเนินชีวิต การทำงาน การผลิต และการบริโภค แนวโน้มปัจจัยตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงนี้ ก่อให้เกิดประเภทของลูกค้าที่มีความต้องการในสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป องค์กรแต่ละแห่งจำเป็นต้องเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อฉกฉวยโอกาสสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงและพยายามหลีกเลี่ยงอุปสรรคจากปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน

3. สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี (Technological Environment) การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วนของสังคมและธุรกิจ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่สำคัญๆ จะปรากฏให้เห็นในเรื่องของผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิต และวัตถุดิบ ในส่วนเทคโนโลยีจะรวมความถึงสถาบันและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ และถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม โดยก่อให้เกิดผลลัพธ์ใหม่ๆ ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิตใหม่และวัตถุดิบใหม่ ในปัจจุบัน เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ธุรกิจมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี ความสำคัญของการพยายามพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพราะความสำเร็จในการพัฒนาเทคโนโลยีนำมาซึ่งการเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งการตลาดและอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ธุรกิจควรทำการตรวจสอบปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาทดแทนเทคโนโลยีที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงานปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน อิทธิพลของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดทั้งโอกาสและอุปสรรคต่อธุรกิจ

4. สภาพแวดล้อมทางการเมือง รัฐบาล และกฎหมาย (Political

Government and Legal Environment) สภาพแวดล้อมทางการเมือง รัฐบาล และกฎหมาย เป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมที่องค์กรและกลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นคู่แข่งกันต้องปฏิบัติตาม รวมถึงวิธีการ และข้อร้องเรียนเกี่ยวกับกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่พึงปฏิบัติต่อกันระหว่างประเทศ โดยทั่วไป ปัจจัยเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าองค์การธุรกิจพยายามที่จะโน้มน้าวให้รัฐบาลออกกฎหมายและ กฎระเบียบอย่างไร เพื่อที่จะเอื้อต่อการดำเนินงานของธุรกิจหรือในทางกลับกัน รัฐบาลออกกฎหมายและกฎระเบียบอย่างไร เพื่อที่จะเอื้อต่อการดำเนินงานของธุรกิจหรือในทางกลับกัน รัฐบาลออกกฎหมายและกฎระเบียบ เพื่อโน้มน้าวให้องค์การธุรกิจต้องปฏิบัติตาม และกฎระเบียบอย่างไร ในกรณีที่ปัจจัยทางการเมือง รัฐบาล และกฎหมาย มีการเปลี่ยนแปลงจะมีอิทธิพลต่อกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ในการแข่งขันให้มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย อาทิ กฎหมายป้องกันการผูกขาด กฎหมายทางด้านภาษี กฎหมายป้องกันสิ่งแวดล้อม และการผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ เป็นต้น

ธนภัทร กันทวงศ์ (2559, หน้า 22-24) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยภายนอกที่ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการควบคุมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจน ดังนั้น สภาพแวดล้อมภายนอกของธุรกิจ จึงได้แก่ องค์กรประกอบทั้งหมดที่อยู่ภายนอกธุรกิจ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของธุรกิจเป็นพลังผลักดันจากภายนอกองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบรรลุเป้าหมายขององค์การซึ่งพลังเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและก่อให้เกิดทั้งที่เป็นโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ต่อการดำเนินงานขององค์การโดยสามารถจัดแบ่งสภาพแวดล้อมภายนอกของธุรกิจได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task Environment) จะเป็น

สภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจโดยตรงในการบรรลุเป้าหมาย สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ คู่แข่งขัน ผู้จำหน่าย ตลาดแรงงาน ผู้ใช้สินค้าและบริการ ลูกค้า เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) จัดเป็นสภาพแวดล้อม

ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานธุรกิจทางอ้อม (Indirectly Interactive Forces) แม้ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้ ส่งผลกระทบโดยตรงแต่สภาพแวดล้อมในแต่ละด้านดังกล่าว ก็จะมีผลกระทบต่อธุรกิจสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ได้แก่

2.1 เศรษฐกิจ (Economic) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อ

การประกอบธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง หากสภาพเศรษฐกิจดีก็จะเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในทางตรงกันข้าม ถ้าสภาพเศรษฐกิจมีแนวโน้มถดถอยหรือตกต่ำ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและยากที่จะพยากรณ์ ซึ่งมีผลทำให้การประกอบธุรกิจหยุดชะงักล้มเหลวหรืออาจจะต้องเลิกกิจการได้

2.2 เทคโนโลยี (Technology) การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้า

ของเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีความสำคัญต่อองค์การธุรกิจมาก โดยมีการนำเอาปัจจัยทางเทคโนโลยีมาพิจารณาเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อช่วยให้ธุรกิจ มีเทคนิคและระบบการผลิตที่ทันสมัย ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตลงและเพิ่มกำลังผลิต ช่วยให้สามารถจัดการและมีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ช่วยให้ธุรกิจสามารถผลิตสินค้าใหม่ๆ ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยระหว่างประเทศก็ส่งผลกระทบโดยตรงต่อหลายธุรกิจและเริ่มมีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน

2.3 การเมืองและกฎหมาย (Political Law) ได้แก่ การเมือง กฎข้อบังคับ

นโยบายของรัฐบาลแนวนโยบายการออกกฎหมายและพระราชบัญญัติต่างๆ ได้แก่ กฎหมายภาษีอากร พระราชบัญญัติค่าแรงขั้นต่ำ พระราชบัญญัติการโฆษณา พระราชบัญญัติโรงงานและพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานขององค์การ ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีอากร อาจทำให้ต้นทุนสินค้าสูงขึ้นหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลอาจเป็นผลดีต่อการส่งเสริมการลงทุนและการส่งออก ดังนั้นธุรกิจจะต้องคอยติดตามความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกฎหมายด้วย

2.4 สังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture) ได้แก่ ทักษะคติทาง

สังคม ค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ พฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร เช่น การศึกษาและอัตราการเกิด นับได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการขายสินค้าและการหากำไรของกิจการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรตรวจสอบและให้ความสนใจแนวนโยบายของการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจจะได้โอกาสใหม่หรืออาจจะพบอุปสรรคที่สำคัญก็ได้ ตัวอย่าง เช่น ธุรกิจมีโอกาสออกสินค้าตัวใหม่หรือเลิกผลิตสินค้าบางรายการ เนื่องจากผู้บริโภคไม่ต้องการอีกต่อไป

3. สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ (International Environment)

การดำเนินธุรกิจภายในประเทศเริ่มได้รับผลกระทบจากธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อม ระหว่างประเทศต่อธุรกิจ จึงได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างธุรกิจภายในประเทศกับธุรกิจระหว่างประเทศเพิ่มความแตกต่างกันมากยิ่งขึ้น เมื่อระบบการขนส่งและเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดข้อจำกัดทางด้านระยะทางและระยะเวลาลง สภาพแวดล้อมทางระหว่างประเทศ ได้แก่ การแข่งขันจากรวมกิจการของบริษัทข้ามชาติ การเข้าสู่ตลาดต่างประเทศลูกค้าในต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนมาตรการระหว่างประเทศ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร (External Environment) หรือสภาวะแวดล้อมที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจัยกลุ่มนี้ หมายถึง ปัจจัย

ภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อองค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่มีอิทธิพลต่อองค์กร คือ สามารถสร้างโอกาสหรืออุปสรรคให้แก่องค์กรได้ เช่น การเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี ผู้รับบริการ เป็นต้น

แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอบางศิลาทอง

อำเภอบางศิลาทอง เดิมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลวังไทร อำเภอคลองขลุง ตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2536 แบ่งเขตท้องที่อำเภอคลองขลุง ตั้งเป็นกิ่งอำเภอบางศิลาทองมีเขตการปกครองรวม 3 ตำบล คือ ตำบลโพธิ์ทอง ตำบลหินดาต ตำบลปางตาไ้ ต่อมา มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็น อำเภอบางศิลาทองมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2540

การแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอบางศิลาทองแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 3 ตำบล 42 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) ตำบลโพธิ์ทอง จำนวน 17 หมู่บ้าน 2) ตำบลหินดาต จำนวน 14 หมู่บ้าน 3) ตำบลปางตาไ้ จำนวน 11 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่อำเภอบางศิลาทอง ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 แห่ง ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพธิ์ทอง 2) องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาต ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหินดาต และ 3) องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไ้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปางตาไ้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีแผนพัฒนาท้องถิ่นดังนี้

แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพธิ์ทอง มีรายละเอียดของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง, 2566)

ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง

วิสัยทัศน์การพัฒนา คือ “เศรษฐกิจดี ชีวิตมีคุณภาพ การศึกษามาตรฐานบริหารแบบบูรณาการ เพิ่มทุนทางสังคม ชุมชนเข้มแข็งสิ่งแวดล้อมดี มีทางสัญจรสะดวก วัฒนธรรมยั่งยืน”

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนากาเกษตรปลอดสารพิษ
4. การส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน และสังคมที่เข้มแข็ง
5. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ
6. การยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยว

7. การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

พันธกิจ/กลยุทธ์

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่
2. การพัฒนาสังคม ขยายฐานโอกาสและคุณภาพในการศึกษาทุกระดับให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดี และพัฒนากีฬาระดับพื้นฐาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และสถานะด้านเศรษฐกิจให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ส่งเสริมการเกษตรแบบปลอดภัย
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมตรวจสอบเพื่อให้เกิดความโปร่งใส การพัฒนาด้านสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
5. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์
6. การพัฒนาระดับชุมชนท้องถิ่นให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์
7. การพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายแนวทางในการพัฒนา

1. สำรวจ ตรวจสอบ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาและซ่อมแซมถนน สะพาน ทางเท้าและเกาะกลางถนนรวมทั้งระบายน้ำ
2. สำรวจ ตรวจสอบ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
3. พัฒนาปรับปรุงสถานียชนสงเคราะห์และการจราจร
4. พัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ระบบชลประทาน
5. วางแผนและสนับสนุนการจัดทำผังเมือง
6. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาทุกเพศวัย และบุคลากรทางการศึกษา
7. สืบสาน อนุรักษ์ สนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. การส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
9. พัฒนาเกษตรปลอดภัย
10. สนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยและการออกกำลังกาย
11. พัฒนาความรู้เพื่อสร้างรายได้และสร้างการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

12. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
13. การควบคุม ดูแลรักษาป่าไม้และบริหารจัดการขยะ
14. วางแผน จัดการและควบคุมมลพิษทางอากาศและทางน้ำ
15. บำบัด พื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
16. การพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
17. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
18. ส่งเสริมการท่องเที่ยว
19. พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
20. ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรท้องถิ่น
21. ปลุกฝังจิตสำนึกด้านธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดเป้าหมายแนวทางการพัฒนา

1. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงหรือสอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ร้อยละของโครงการพัฒนา/กิจกรรมสาธารณะในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชนถูกนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตราข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม/งบประมาณเงินสะสมหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

3. แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงหรือสอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

1. การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

จุดแข็ง (Strengths : S)

1. เป็นแหล่งปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลังคุณภาพดี
2. ผู้นำชุมชนมีความสามัคคีกัน
3. มีกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยเหลือกัน
4. มีประเพณีท้องถิ่นที่ดีงาม(เช่น ลอยกระทง แห่เทียนเข้าพรรษา รดน้ำ

คำหัวผู้สูงอายุ เป็นต้น)

5. มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร
ต่างๆ อย่างทั่วถึง

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

การเกษตรนอกฤดู

1. ไม่มีระบบชลประทาน พื้นที่การเกษตรขาดแคลนน้ำในการทำ
2. ไม่มีระบบการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน
3. ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวในตำบล
4. ไม่มีอาชีพเสริมนอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม
5. ขาดตลาดกลางพืชผลทางการเกษตร
6. เกษตรกรใช้สารเคมีมากในภาคการเกษตร
7. การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนอยู่ในระดับน้อย
8. รายจ่ายครัวเรือนเพิ่มขึ้น ขณะที่รายได้เท่าเดิมหรือลดลง
9. การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาไม่ครอบคลุมทุกด้าน

โอกาส (Opportunities : O)

ให้ความช่วยเหลือ

1. มีหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่เพื่อติดต่อประสานงานและ
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดรัฐต้อง
ให้เป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการ
สาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง
3. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการ
จัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเองและรองรับภารกิจถ่ายโอน
4. รัฐบาลมีแนวนโยบายการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย เป็นการ
กระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

อุปสรรค (Threats : T)

1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลไม่มีความแน่นอน
2. การเมืองระดับประเทศยังมีปัญหาความขัดแย้งทำให้การบริหารงาน
ด้านนโยบายไม่มีความแน่นอน
3. ปัญหาภาวะโลกร้อนส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ภัยแล้ง
ภัยหนาว หมอกควัน อุทกภัย ไฟป่า

4. ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน

5. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและ

ความสามารถในการแข่งขันลดลง ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

2. การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยงข้อง

โอกาส (Opportunities : O)

1. มีหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่เพื่อติดต่อประสานงานและให้ความช่วยเหลือ

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดรัฐธรรมนูญ ให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการ สาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง

3. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการ จัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเองและรองรับภารกิจถ่ายโอน

4. รัฐบาลมีแนวนโยบายการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย เป็นการ กระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

5. ตำบลโพธิ์ทอง มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ทำให้การขนส่งสินค้า และการเดินทางไปยังพื้นที่อื่นๆ ได้สะดวก

อุปสรรค (Threats : T)

1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลไม่มีความแน่นอน
2. การเมืองระดับประเทศยังมีปัญหาความขัดแย้งทำให้การบริหารงาน ด้านนโยบายไม่มีความแน่นอน

3. ปัญหาภาวะโลกร้อนส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ภัยแล้ง ภัยหนาว หมอกควัน อุทกภัย ไฟป่า

4. ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน

5. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและ

ความสามารถในการแข่งขันลดลง ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด

องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหินดาด มีรายละเอียด ของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด, 2566)

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด

วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาด้านคมนาคม นำสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี พัฒนาโครงการบ้านเล็กให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
4. ด้านส่งเสริมสุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตและสังคมเข้มแข็ง
5. ด้านสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
7. ด้านระบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมภายใต้ภารกิจรับชอบ
2. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างอาชีพ
4. ส่งเสริมสนับสนุนสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต และสังคมเข้มแข็ง
5. ส่งเสริมอนุรักษ์ รักษา บำรุงฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
7. พัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. มีจำนวนถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง ก่อสร้างถนนลูกรัง ท่อลอด
เหลี่ยม ทางระบายน้ำท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้น

2. มีระบบประปาหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
3. มีระบบไฟฟ้าแสงสว่างเพิ่มขึ้น
4. มีการก่อสร้างปรับปรุง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
5. มีการขุดลอกคลอง ขุดลอกคลอง สระสาธารณะเพื่อบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

1. พัฒนาด้านการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กเล็กเพิ่มขึ้น
2. ก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กให้เพียงพอและเหมาะสม

3. ปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในมีมาตรฐาน

4. ส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

5. ปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในมีมาตรฐาน

6. ส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

7. จำนวนโครงการที่สนับสนุนงานประเพณี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาด้านส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

1. กลุ่มอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน

2. จำนวนโครงการที่จัดอบรมส่งเสริมอาชีพทุกเพศทุกช่วงวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต และสังคม

เข้มแข็ง

1. จำนวนโครงการที่จัดทำส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้ประชาชน

2. จำนวนโครงการที่จัดอบรมด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย

3. จำนวนโครงการที่จัดทำด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

1. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ รักษา บำรุงฟื้นฟู

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

1. จำนวนโครงการที่นำมาปรับปรุงโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ให้เป็นแหล่ง

ท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้มีประสิทธิภาพ

1. จำนวนโครงการต่างๆ ที่นำมาพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. จำนวนบุคลากรที่ส่งเข้ารับการอบรม พัฒนาศักยภาพบุคลากร

กลยุทธ์

1. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประสานความร่วมมือระหว่าง

หน่วยงาน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

2. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาทางการศึกษาทุกระดับการศึกษา สื่อการเรียนการสอน

ที่ทันสมัย

3. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนประเพณี ประสานความร่วมมือ
หน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์

4. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาส่งเสริมการสร้างอาชีพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมลดภาระ
ค่าใช้จ่าย

5. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต และสังคมเข้มแข็ง

6. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาสิ่งแวดล้อม มลพิษต่างๆ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

7. เพิ่มศักยภาพการพัฒนา ปรับปรุง ยกฐานะโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ให้เป็น
แหล่งท่องเที่ยว ระดับตำบล

8. เพิ่มศักยภาพการพัฒนา การบริหารจัดการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ครอบคลุมทุกด้าน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

พัฒนาด้านสาธารณูปโภคให้เกิดความพร้อม มีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมดี
สร้างการมีส่วนร่วม รวมสืบสานประเพณี ต่อยอดตำบลหินดาตเกิดความเข้มแข็ง ความเชื่อมโยงของ
ยุทธศาสตร์ในภาพดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นการวิเคราะห์
ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส
และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านๆ ของ
ท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในของท้องถิ่น
ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานการณ์ของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบัน
ท้องถิ่นมีสถานการณ์การพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงาน
ในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่จุดแข็ง
(Strength-S) จุดอ่อน (Weak-W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity-O) และอุปสรรค
(Threat-T) เป็นเครื่องมือ

1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. คณะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
ที่กว้างไกล

2. บุคลากรเป็นคนในพื้นที่ เข้าใจปัญหาสภาพพื้นที่ได้ดี

3. มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อของบประมาณ

4. มีถนนสายหลักและสายซอยครอบคลุมเต็มพื้นที่
5. มีแหล่งน้ำครอบคลุมพื้นที่
6. มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน
7. มีแหล่งน้ำดื่มเหมาะสมแก่การทำประปาหมู่บ้าน
8. ท้องถิ่นมีงบประมาณในการบริหารงานมีอิสระในการบริหาร

งบประมาณ

9. ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
10. องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงข่ายการคมนาคมที่ครอบคลุม

เชื่อมต่อระหว่างถนนหลัก ถนนรอง

จุดอ่อน (Weak)

1. การประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณยังไม่มี ความชัดเจนว่าโครงการที่ขอรับการสนับสนุนนั้นจะได้รับหรือไม่ทำให้มีโครงการในแผน บรรลุเป็นจำนวนมาก ผลการประเมินแผน ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ร้อยละ 80

2. ขาดแคลนบุคลากร ของหน่วยงานกองช่างที่เป็นราชการโดยตรง
3. ถนนส่วนใหญ่มีระยะทางยาวหลายกิโลเมตร ทำให้การดำเนินการ

จัดทำต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก

4. แหล่งน้ำอยู่ในสภาพตื้นเขินเกิดจากวัชพืชปกคลุมทำให้ต้องใช้

งบประมาณดูแลรักษาแหล่งน้ำอยู่ตลอดเวลา

5. ระบบประปาหมู่บ้าน ยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
6. แสงสว่างไฟฟ้าสาธารณะในชุมชน ไม่ครอบคลุม
7. มุมมองของผู้นำชุมชนยังให้ความสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็น

อันดับแรก

8. ด้านการส่งเสริมอาชีพประชาชนให้ความสำคัญไม่มากเพราะการดำรง

ชีพประจำวันสำคัญกว่าที่จะหาอาชีพเสริมให้ครัวเรือน

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)

1. มี พ.ร.บ.กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น บริหารท้องถิ่นเอง
2. มีการถ่ายโอน บุคลากร ภารกิจ และงบประมาณให้ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น
3. ส่วนราชการและเอกชนให้ความสำคัญกับท้องถิ่นมีการประสานงาน
4. ประชาชนตื่นตัวในการดูแลท้องถิ่น
5. มีการจัดทำแผนแม่บทชุมชน

6. เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นพื้นที่ใกล้เคียงศูนย์กลางความเจริญของอำเภอปางศิลาทอง มีหน่วยงานที่ ดำเนินกิจการ การบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ถนนไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

7. การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

อุปสรรค (Threat)

1. รัฐบาล ตั้งกฎเกณฑ์ไม่ชัดเจน ในการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น
2. การโอนเงินรายได้ให้ท้องถิ่นเป็นไปอย่างล่าช้า
3. หน่วยงานราชการถ่ายโอนภารกิจ ให้ท้องถิ่นมากขึ้น
4. การแก้ไขปัญหายาเสพติด
5. ภัยธรรมชาติมีบ่อยครั้ง
6. การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผนงาน สภาพปัญหาเร่งด่วนยังมีมาก
7. ประชาชนขาดความเป็นเอกภาพและไม่เสียสละ
8. ระเบียบ กฎหมาย มีขั้นตอนการปฏิบัติมาก ยุ่งยาก
9. มีการถมดิน ก่อสร้างอาคารบ้านเรือนปิดกั้นทางระบายน้ำ จึงทำให้เกิด

ปัญหาน้ำท่วมขังตามมา

2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. เด็กเล็กในตำบลได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ สังคม

เพื่อเตรียมความพร้อม

2. เด็ก เยาวชนได้เข้ารับการศึกษตามเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน 12 ปี
3. มีสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการรองรับนักเรียนในตำบล
4. นักเรียนในตำบลได้รับการสนับสนุนด้านทุนการศึกษา
5. ประชาชนมีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามเป็นเอกลักษณ์
6. ประชาชนให้ความสำคัญงานประเพณีท้องถิ่นของตนเอง

จุดอ่อน (Weakness : W)

1. ขาดแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชน ในตำบล
2. เยาวชนขาดทุนในการศึกษาต่อหลังจากจบภาคบังคับ
3. การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาแก่บุคลากรทางการศึกษา

(ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ล่าช้า

4. คำนิยมผู้ปกครอง

5. เด็ก เยาวชน ไม่ให้ความสำคัญและเข้าในงานประเพณีต่างๆ ของ
ท้องถิ่น ไม่เข้าวัด

6. ปัญหาเสพติด

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity : O)

1. ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เช่น อาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน
สื่อการเรียนการสอน เพิ่มขึ้น
2. เด็ก เยาวชนได้รับการขยายโอกาสทาง การศึกษาเพิ่มมากขึ้น
3. มีการถ่ายโอนอำนาจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ อปท.
4. ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมประเพณี

ท้องถิ่น

5. การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19

อุปสรรค (Threat : T)

1. ทิศทางนโยบายปฏิรูปการศึกษาไม่ชัดเจน
2. งบประมาณที่อุดหนุนมีการจำกัดในด้านระเบียบหลักเกณฑ์
3. งบประมาณมีจำนวนจำกัด
4. ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมงานส่งเสริมประเพณี

การเบิกจ่ายไม่ชัดเจน

ท้องถิ่นของตนเอง

5. เนื่องจากโควิด-19 นั้นสังเกตเบื้องต้นได้ด้วยการวัดไข้ จึงจำเป็นต้องมี
จุดคัดกรองก่อนเข้าอาคารตามแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขผู้ติดต่อราชการ ห้างร้าน จะต้องผ่าน
การวัดอุณหภูมิ และผู้ผ่านการคัดกรองแล้วจะได้รับเครื่องหมายติดที่เชื้อ และขอความร่วมมือให้ลงชื่อ
ก่อนเข้าใช้บริการ

3. ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพองค์กรต่างๆ หลากหลายเอื้อต่อการพัฒนา
2. สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม

เกื้อกูลกัน

สนองนโยบายรัฐบาลครัวไทยสู่ครัวโลก

3. บุคลากรขององค์กรส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่เข้าใจปัญหาของท้องถิ่น

4. มีการใช้ข้อมูล จปฐ. และ กชช.2 ค แผนชุมชน ในการจัดทำ

แผนพัฒนาตำบล

5. มีต้นทุนเดิมที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ กลุ่มอาชีพ

ต่างๆ ในตำบล

จุดอ่อน (Weakness : W)

1. กลุ่มอาชีพต่างๆ ไม่พัฒนาสินค้า

2. มาตรการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและสินค้าที่ผลิตได้

ในชุมชนมีน้อย ตลาดรองรับไม่มากเท่าที่ควร

3. เกิดช่องว่างทางสังคมระหว่างประชาชนที่มีรายได้สูงกับประชาชน

ที่มีรายได้น้อย

4. การดำเนินงานของกลุ่มอาชีพต่างๆ ขาดการต่อเนื่อง

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)

1. รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในเรื่องการแก้ไขปัญหาความยากจน

2. รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ.2560 ส่งเสริมการกระจายอำนาจ

3. การจัดตั้งตลาดกลางพืชผลทางการเกษตรขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลในเขต พื้นที่เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น

4. การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์)

เพื่อส่งเสริมการผลิตและการตลาดภาคเกษตร การส่งเสริมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อย่างยั่งยืนได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลตามนโยบายของรัฐบาลตามโครงการส่งเสริมกลุ่มสตรี

กลุ่มอาชีพต่างๆ

5. การเป็นเมืองท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่

ประชาชน

อุปสรรค (Threat : T)

1. สถานการณ์ของโลกและประเทศ เช่น ภาวะน้ำมันแพง ส่งผลให้สินค้า

มีราคาสูงขึ้น รวมทั้งค่าครองชีพที่สูงขึ้น

2. ปัจจัยการผลิตหรือต้นทุนการผลิตสูง

3. ปัญหาการบริหารจัดการของกลุ่มอาชีพ

4. ปัญหาด้านการตลาด

5. การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา เพื่อป้องกันตัวเอง และห่วงใยผู้อื่น การสวมหน้ากากจึงเป็นมาตรการที่ทุกบ้านควรมีความร่วมมือทุกคนให้สวมหน้ากากก่อนเข้าใช้บริการ นวนอร์มอลต่อจากนี้เราต้องสวมหน้ากากกันทุกวัน

4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตและสังคมเข้มแข็ง

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. มีการบริการสาธารณสุขในการดูแลรักษาพยาบาลแก่ประชาชน
เบื้องต้นที่ครอบคลุม
2. มีการส่งเสริมการออกกำลังกายแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นสถานที่หรืออุปกรณ์การออกกำลังกาย
3. ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออกกำลังกายมากขึ้น
4. มี อ.ส.ม. ที่มีจิตบริการและศักยภาพในการปฏิบัติงานบริการประชาชน
5. ให้การดูแลและการสงเคราะห์แก่เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้พิการ และผู้ยากไร้ อย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง
6. ประชาชนมีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงาม เป็นเอกลักษณ์
7. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสร้างงบประมาณสนับสนุนการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างต่อเนื่อง
8. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุน กิจกรรมกีฬาและนันทนาการของนักเรียน หมู่บ้านและตำบลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดหาสถานที่ เพื่อให้ประชาชนใช้ออกกำลังกายในหมู่บ้าน
9. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสิ่งแวดล้อมที่ดีสงบสุขปลอดภัยเสถียร

จุดอ่อน (Weakness=W)

1. ผู้นำระดับหมู่บ้านยังไม่เห็นความสำคัญเรื่องการ
2. ส่งเสริมสุขภาพอนามัย การออกกำลังกายอย่างจริงจัง
3. ประชาชนตำบลไม่ค่อยให้ความสำคัญในการจัดงานขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นของท้องถิ่น
4. ประชาชนตำบลไม่เข้าร่วมการจัดงาน
5. ด้านการส่งเสริมกีฬา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นของท้องถิ่น

6. ผู้ป่วยจากโรคติดต่อต่างๆ มีจำนวนสูงขึ้น

7. ประชาชนขาดระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิตร่วมกันเช่น การก่อกวน

เดือตร้อนในสังคม

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity : O)

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลผู้ด้อยโอกาสในตำบลได้โดยใช้กระบวนการคัดเลือกจากคณะกรรมการในหมู่บ้านและตำบล
2. ได้รับความร่วมมือในด้านการดูแลสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เช่น สถานีอนามัยประจำตำบล โรงพยาบาล
3. มีการถ่ายโอนอำนาจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (โควิด 2019)

อุปสรรค (Threat : T)

1. กระแสวัฒนธรรมตะวันตกและวัตถุนิยม เข้าแทนที่ประเพณีดั้งเดิมของท้องถิ่นและวิถีชีวิตของประชาชน ทำให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ผู้ด้อยโอกาสขาดการดูแลจากครอบครัว
2. เพื่อป้องกันตัวเอง และห่วงใยผู้อื่น การสวมหน้ากากจึงเป็นมาตรการที่ทุกร้านค้าขอความร่วมมือทุกคนให้สวมหน้ากากก่อนเข้าใช้บริการ นิวนอร์มอลต่อจากนี้เราต้องสวมหน้ากากกันทุกวัน

5. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. ผู้บริหารมีนโยบายในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. บุคลากรเป็นคนในพื้นที่ รู้สภาพปัญหา และมีความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. มีแหล่งน้ำทรัพยากรป่าไม้เอื้อต่อการพัฒนา
4. ประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดอ่อน (Weak)

1. ยังไม่มีการจัดทำแผนแม่บท การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน
2. เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร

3. ยังขาดกิจกรรมในการรณรงค์รักษาสีสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง
4. ขาดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. การปฏิบัติตามข้อบัญญัติตำบลไม่ชัดเจน
6. เกษตรกรยังไม่มีความรู้ในเรื่องการใช้สารเคมี
7. งบประมาณมีจำกัดในการจัดซื้อครุภัณฑ์หรือการดำเนินการเกี่ยวกับ

ด้านสิ่งแวดล้อม

8. ไม่มีพื้นที่การบำบัดขยะในตำบล
9. ประชาชนบางส่วนในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดจิตสำนึกในการ

รักษาความสะอาด เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)

1. รัฐธรรมนูญฉบับ 2560 เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นจัดการบริหารทรัพยากร

เองได้มาก

2. มีองค์กรเอกชนรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น
3. การปฏิรูประบบราชการทำให้มีการรวมหน่วยงานด้านการจัดการ

สิ่งแวดล้อมไว้ด้วยกัน

4. มีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาด

แคลนแหล่งน้ำ

5. จังหวัดมีแผนแม่บทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบบูรณาการ
6. การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (โควิด 2019)

อุปสรรค (Threat)

1. แนวโน้มประชากรโลกเพิ่มมากขึ้น
2. ทรัพยากรป่าไม้มีแนวโน้มลดลงทุกปี
3. ประชากรยากจนเป็นตัวเร่งให้มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
4. การทำงานของหน่วยราชการที่แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมยังเป็นลักษณะ

ต่างคนต่างทำขาดการต่อเนื่อง และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป New Normal

6. ด้านการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength : S)

1. ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในตำบล

ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม

2. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมและการที่สวยงามอยู่ในเขต อบต. ซึ่ง อบต. สามารถพัฒนาขึ้นให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้

จุดอ่อน (Weakness : W)

1. โครงการในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่ง อบต. มีงบประมาณจำกัด
2. ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity : O)

1. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการเพิ่มรายได้ด้านการท่องเที่ยว
2. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในด้านการท่องเที่ยว
3. มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก
4. การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (โควิด 2019)

อุปสรรค (Threat : T)

1. ภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวน น้ำมันราคาแพง อาจมีผลให้นักท่องเที่ยวลดปริมาณลงได้

2. แหล่งท่องเที่ยวไม่ชัดเจน
3. ใช้งบประมาณมากเกินไปศักยภาพของ อบต. ในการปรับปรุงแหล่ง

ท่องเที่ยว

4. วิถีชีวิตใหม่ หรือที่เรียกกันว่า นิว نرمอล (New Normal) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ไม่เหมือนเดิม แม้ว่าเราจะกลับไปยังสถานที่เดิมๆ เพราะทุกคนต้องดูแลสุขภาพของตัวเองกันมากขึ้น

7. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

1. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน
2. มีอุปกรณ์ที่ทำงานที่ทันสมัย
3. มีการบริหารประชาชนที่รวดเร็ว เป็นกันเอง
4. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ ทำให้เข้าใจสภาพปัญหาเป็นอย่างดี
5. มีการบริหารงานที่เป็นระบบ

6. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างเปิดเผย
7. มีงบประมาณเป็นของตนเอง
8. มีอิสระในการบริหารงบประมาณ

จุดอ่อน (Weakness=W)

1. บุคลากรในองค์กรมีความถนัดเฉพาะด้าน ซึ่งไม่สามารถทำงานได้หลากหลายและทดแทนกันได้ในกรณีขาดใครไป
2. บุคลากรบางส่วนทำงานแบบแยกส่วน ขาดการบูรณาการร่วมกันในการยึดเป้าหมายเพื่อองค์กรเป็นสำคัญ แต่ยึดเพียงเป้าหมายของตนเพียงเพื่องานในส่วนที่รับผิดชอบแล้วเสร็จ

3. การประสานงานระหว่างท้องถิ่นในจังหวัดยังมีน้อย

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity : O)

1. การได้รับการอบรมและพัฒนาบุคลากรจากหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพต่างๆ
2. การได้รับงบประมาณอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น
3. การประเมินการบริหารจัดการที่ดี (ธรรมาภิบาล) ทำให้เกิดการตื่นตัวและพัฒนาองค์กร
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการทำงาน มากขึ้น

5. การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (โควิด 2019)

อุปสรรค (Threat : T)

1. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลมีน้อยและใช้เวลาพอสมควรกว่าจะได้รับ ซึ่งเมื่อได้รับก็ล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนระยะเวลาที่วางไว้
2. ปัญหาด้านการเมือง
3. ปัญหาโรคติดต่อร้ายแรง การแพร่เชื้อของโรคไวรัสโคโรนา (โควิด 2019) ที่กลับมาแพร่เชื้อระลอกใหม่ กระจายทั่วประเทศ และทั่วโลกการใช้ชีวิตแบบใหม่ เริ่มต้นเดินทางออกจากบ้านมาทำงาน และทำกิจกรรมนอกบ้านได้ใกล้เคียงกับปกติ แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นวิถีชีวิตใหม่หรือที่เรียกกันว่านิวนอร์มอล (New Normal) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ไม่เหมือนเดิม แม้ว่าเราจะกลับไปยังสถานที่เดิมๆ เพราะทุกคนต้องดูแลสุขภาพของตัวเองกันมากขึ้น

แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปางตาไว มีรายละเอียด
ของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว, 2566)

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

วิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว “ตำบลพัฒนาคุณภาพชีวิต
น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง เชิดชูธรรมมาภิบาล การศึกษามีคุณภาพ เกษตรปลอดภัยสิ่งแวดล้อม
ยั่งยืน”

เป้าประสงค์

1. การคมนาคมทางบก สะดวกรวดเร็วและปลอดภัย
2. ประชาชนมีโอกาสด้านการศึกษา เข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข และมีคุณภาพ
ชีวิตที่ดี
3. เกษตรกรมีความรู้ด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาผลผลิตสินค้า
ด้านการเกษตรได้อย่างมีคุณภาพพร้อมต่อการส่งออกสู่ตลาดทุกระดับประชาชนมีความรู้ด้านอาชีพ
สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ เกิดการสืบสานวัฒนธรรม
ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา และเป็นที่สนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยยึดหลักคุณธรรม
นิติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้มีแนวทางการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการ
ตัวชี้วัด (KPI)

1. มีระบบคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้มาตรฐาน
2. ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ปราศจากโรคภัย มีอาชีพและ
รายได้พอเพียง
3. ประชาชนได้รับโอกาส ในด้านการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันและ
มีความคิดสร้างสรรค์

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ มีการสืบสานวัฒนธรรม
ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา และเป็นที่สนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว
ค่าเป้าหมาย

1. มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร
2. การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง

3. ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตร
 4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
 5. ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุข มีสุขภาพแข็งแรง
 6. ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย
 7. ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการของท้องถิ่น
 8. องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นมาธรรมาภิบาลดีขึ้น
 9. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 10. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์
- ยุทธศาสตร์การพัฒนางานการบริหารส่วนตำบลปางตาไว
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 1 การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- กลยุทธ์
- 1.1 สำรวจ ตรวจสอบ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาและซ่อมแซมถนน สะพาน ทางเท้าและเกาะกลางถนน รวมทั้งระบบการระบายน้ำ
 - 1.2 สำรวจ ตรวจสอบ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสาธารณูปโภค
 - 1.3 พัฒนาปรับปรุงสถานียขนส่งและการจราจร
 - 1.4 การสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่เอื้อต่อการเกษตร
 - 1.5 การวางแผนและสนับสนุนการจัดทำผังเมือง
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กลยุทธ์
- 2.1 การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาทุกเพศวัย และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสที่มีคุณภาพ
 - 2.2 การส่งเสริมทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เป็นองค์กรทางศาสนาที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและปรองดองสมานฉันท์
 - 2.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่น
 - 2.4 การส่งเสริมความร่วมมือและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเกษตร

ปลอดภัย

กลยุทธ์

3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้รู้จักดำรงตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง

3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการพัฒนาการผลิตเกษตร

ปลอดภัย

3.3 การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ

การผลิตเกษตรปลอดภัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 4 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต
ของประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง

กลยุทธ์

4.1 การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณสุข และ
กิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพและนันทนาการ

4.2 การส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาอย่างครบวงจร

4.3 การส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้และพัฒนาการรวมกลุ่ม/องค์กร
เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

4.4 การส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม
ของประชาชน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ

4.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

4.6 การส่งเสริมการพัฒนาหลักสุขภาพให้ได้มาตรฐาน

4.7 การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการป้องกันปัญหา

อาชญากรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 5 การส่งเสริมพลังงานทดแทน การจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

5.1 การส่งเสริม และสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ที่ดิน และ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

5.2 การส่งเสริม สนับสนุนการวางแผนการบริหารจัดการขยะและของเสีย

อันตราย

5.3 การส่งเสริม สนับสนุนมาตรการประหยัดพลังงานและการส่งเสริมพลังงานทดแทนจากธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 6 การยกระดับคุณภาพแห่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยว

กลยุทธ์

6.1 การพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

6.2 การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้เป็นสากลรองรับ AEC เพื่อการพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

6.3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ เป็นเอกภาพ ครบวงจร และเป็นสากล

6.4 การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทุกรูปแบบ ให้ทันสมัยเป็นสากล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 7 การพัฒนาการบริหารจัดการการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

7.1 การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 การส่งเสริมและสนับสนุนสมรรถนะหลักของบุคลากรท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

1. ต้องมีเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่
2. ต้องมีการบริหารยุทธศาสตร์
3. ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ประเทศกับท้องถิ่น
4. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่มาก
5. ความสอดคล้องสิ่งที่ทำกับสิ่งที่ต้องการ
6. ความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ
7. ทรัพยากรมีจำกัด

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT

Analysis

ปัจจัยแวดล้อมภายใน (Organization-Analysis)

จุดแข็ง (S: Strength)

1. พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว ส่วนหนึ่งเป็นเขตอุทยานแห่งชาติแม่วงก์มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เหมาะแก่การพัฒนาในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่
2. มีการจัดตั้งกลุ่มพลังมวลชน เกี่ยวกับกิจการด้านต่างๆ ครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์ เช่น ด้านสาธารณสุข มีกลุ่ม อสม. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามเป้าหมายร้อยละ 2 ของจำนวนประชากร ด้านการส่งเสริมอาชีพ มีกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มกองทุนเกษตรกรพืชไร่ กลุ่มกองทุนเงินล้านด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีหน่วยประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดทุกหมู่บ้าน ตลอดจนมีประชาคมหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน เพื่อรองรับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืนตลอดไป
3. มีการลงทุนโดยภาคธุรกิจเอกชนที่ประกอบการในพื้นที่ รับซื้อพืชผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร รวมทั้งเป็นแหล่งรองรับผลผลิตและวัตถุดิบจากพื้นที่
4. มีความอิสระในการบริหารงบประมาณ จัดเก็บรายได้และยังได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลอีกจำนวนหนึ่ง
5. เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและมีโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานที่ไม่ซับซ้อน ทำให้ง่ายและมีความรวดเร็วในการบริหารงาน
6. ได้รับการประสานงาน การอำนวยความสะดวก และความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ
7. ประชาชนมีความพร้อมในการร่วมกันแก้ไขปัญหาทางสังคมโดยชุมชนเอง
8. ทุนทางสังคมมีมาก องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็ง
9. ผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทต่อการพัฒนาท้องถิ่นมาก
10. องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไวมีการประสานงานกับจังหวัดและอำเภอได้เป็นอย่างดี

จุดอ่อน (W: Weakness)

1. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นได้ตามความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว มีปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนนสายหลักในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นถนนดิน และลูกรังซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการคมนาคมของประชาชนในพื้นที่

3. พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน และใช้น้ำฝนเป็นหลักในการทำการเกษตร ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

4. ประชาชนบางส่วนขาดการตื่นตัวและให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น
น้อย

5. ขาดแคลนบุคลากรบางประเภท เช่น แพทย์ วิศวกร

6. บุคลากรบางส่วนยังไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิควิชาการใหม่ๆ
สำหรับการปฏิบัติงาน

7. ระบบการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

8. ยังขาดเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ที่จะบริหารจัดการในพื้นที่

ปัจจัยแวดล้อมภายนอก (Environment-Analysis)

โอกาส (O: Opportunities)

1. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในการสนับสนุนด้านต่างๆ

2. เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ ประชาชนจึงไม่มีค่าใช้จ่ายที่
พุ่งเพื่อฟุ่มเฟือยจึงสามารถที่จะเก็บออมได้

3. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบ
บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยที่หน่วยงานราชการส่วนกลางและ
ส่วนภูมิภาคส่งเสริมและสนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

4. ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพสูง สามารถพึ่งพาตนเองได้

5. มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทำให้เป็นการร่วมดำเนินการ
ในเชิงบูรณาการร่วมกัน

6. นโยบายของรัฐบาล และแผนยุทธศาสตร์จังหวัด อำเภอกำแพงแสน ที่ส่งเสริมและ
สนับสนุนการแก้ไขปัญหาทางสังคมในด้านต่างๆ

7. การกระจายอำนาจทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารจัดการและดูแล
ท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากขึ้น

อุปสรรค (T: Threats)

1. สถานการณ์ราคาผลผลิตทางการเกษตรยังมีความไม่แน่นอนอยู่สูงมาก

2. เกษตรกรขาดความรู้ และใช้สารเคมีจำนวนมาก จนทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ
และราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

3. ผู้นำชุมชนและราษฎรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่
ของตนเองทำให้นำไปสู่ความขัดแย้ง ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานและเกิดการสร้างอิทธิพล

4. สังคมเจริญขึ้นประชาชนให้ความสำคัญกับวัตถุ นิยม มากขึ้น
5. เศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลต่อการดำเนินโครงการ/ กิจกรรมต่างๆ มีการจัดเก็บรายได้น้อย
6. ประชาชนยังขาดระเบียบวินัย ทำให้ยากแก่การพัฒนา
7. กฎ ระเบียบต่างๆ ไม่เอื้อและส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในภาพรวม ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ค่อนข้างมากทำให้การดำเนินงานไม่คล่องตัว เกิดความล่าช้าในการทำงาน ประชาชนจึงเกิดความเบื่อหน่าย
8. การบังคับกฎหมายยังไม่เคร่งครัด
9. ปัญหายาเสพติดและการมั่วสุม ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในภาพรวม
10. ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดังนี้

สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ได้ศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการ กรณีศึกษาจังหวัดบึงกาฬการศึกษาศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการ กรณีศึกษาจังหวัดบึงกาฬมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประเด็น คือ 1) ศึกษา ศักยภาพพื้นที่จังหวัดบึงกาฬเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการ 2) ค้นหาและจำแนกประเด็นศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดบึงกาฬ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทจังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนก ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยได้ทั้งหมดเป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ชุดข้อมูลทุติยภูมิเพื่อค้นหาศักยภาพพื้นที่ในการพัฒนาจังหวัดบึงกาฬ ขั้นตอนที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการท่ามกลางผู้เชี่ยวชาญด้านศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดสำหรับการสรุปประเด็นศักยภาพพื้นที่จังหวัดเป้าหมายในขั้นต้น ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกประเด็นศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดบึงกาฬ ขั้นตอนที่ 4 การประชุมเชิงปฏิบัติการท่ามกลางผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ขั้นตอน ที่ 5 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ศักยภาพพื้นที่แต่ละประเด็นของจังหวัดบึงกาฬ ขั้นตอนที่ 6 การประชุมใหญ่และกลุ่มย่อยท่ามกลางผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปข้อค้นพบศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัด และขั้นตอนที่ 7 การอภิปรายและข้อเสนอแนะ ศักยภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาอย่างบูรณาการจังหวัดบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่าจังหวัดบึงกาฬ

มีศักยภาพพื้นที่ 3 ด้าน ได้แก่ 1) เมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจยางพารา 2) เมืองทำการค้าชายแดน และ 3) เมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมชายแดนแนวแม่โขง

ศุภวดี กรมทอง (2557) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 28-37 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.1 ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 96.5 ในด้านอาชีพกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 79.9 ในด้านรายได้ต่อเดือนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการคิดพัฒนา ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติ ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการรับประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี เพศ ระดับการศึกษา สมาชิกในครอบครัว รายได้และรายจ่าย ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แพทริยา พลอยไป และคนอื่นๆ (2558) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาความคิดเห็นของ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมมากที่สุด ในด้านบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในงานพัฒนาท้องถิ่น ส่วนระดับการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานสำหรับการดำเนินการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ประชาชน และการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของ ประชาชนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมเด็จ หริมเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับน้อย 4 ด้าน และระดับน้อยที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูล ด้านการวางแผนร่วมกัน และด้านการเปิดรับความเห็นจากประชาชน ตามลำดับ 2) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน และระดับน้อย 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเตรียมการจัดทำแผน และด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ตามลำดับ 3) การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในระดับสูง ด้านที่ความสัมพันธ์มากที่สุด ได้แก่ ด้านการร่วมปฏิบัติ รองลงมาด้านการวางแผนร่วมกัน และด้านการควบคุมโดยประชาชน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับที่ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 4) ข้อเสนอแนะของประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่ข่าวสาร การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มากขึ้น และเวลาทำประชาคมควรเป็นวันเสาร์-อาทิตย์

ธนากร รวิยะวงศ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557-2560 ผลการศึกษาพบว่า 1) เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 มีความคิดเห็นต่อการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับ ได้แก่ ด้านระยะเวลาดำเนินการด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม ด้านบุคลากร ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 2) นอกจากแบบสอบถามแล้วจากการสัมภาษณ์สาเหตุที่ทำให้แผนพัฒนาจังหวัดไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ด้านระยะเวลาดำเนินการ พบว่า ระยะเวลาจำกัดด้านการให้ความสำคัญกับแผนทุกระดับ พบว่า ควรให้ความสำคัญมากกว่าเดิม เช่น แผนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม พบว่า ภาคเอกชน/ประชาสังคม ยังมีบทบาทและมีส่วนร่วมน้อย ด้านบุคลากร พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายบ่อย ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พบว่า ยังไม่เป็นปัจจุบัน ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย พบว่ามีความยากง่ายตามแต่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจะได้ใช้เป็นข้อสังเกตที่จะได้ใช้เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดในครั้งต่อไป

ธนากรณ พรหมพิตร และคนอื่นๆ (2559) กล่าวว่า การบริหารจัดการการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนและด้านการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการ และด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการปฏิบัติการ 3) ด้านการติดตามและประเมินผล และ 4) ด้านการรับผลประโยชน์ โดยพบปัญหาว่าการรับฟังความคิดเห็นที่เป็นแบบทางการทำให้ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจโครงการ ในแผนพัฒนายังขาดความพร้อม ข้อเสนอแนะที่ได้ควรจจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้ครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ควรจะเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนและควรจะศึกษาความพร้อมของโครงการให้ชัดเจน สำหรับแนวทางการบริหารจัดการการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน คณะผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างจริงจังและมีการประชุมชี้แจงผลการจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุก

พัชรี พิมพ์ลา (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 พบว่า 1) สภาพการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐนัตราพันธ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามปัจจัยคุณลักษณะ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ รายได้มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านการศึกษาไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการรับรู้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้กำหนดความเชื่อมั่นไว้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สุนติลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาศ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลบ้านเตื่อ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 3. ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ประชาชนควรได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชนทุกครั้ง ควรให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของ เทศบาล เทศบาลควรแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการติดตาม และประเมินผลการ ปฏิบัติงานแผนพัฒนาเทศบาลควรให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลควรได้จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้านเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น เทศบาลควรให้เงิน ค่าตอบแทน/ มอบของรางวัลให้แก่ประชาชน ที่ได้เข้าร่วมโครงการกับเทศบาล ควรให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ควรให้มีส่วนร่วมในโครงการที่ก่อสร้างที่ เทศบาลได้ดำเนินการ

สุวัठी ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรัชกวิน (2560) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี มี 43 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขต ผลวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 370 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว t-test และ One-Way ANOVA ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลจากการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมากและ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. ประชาชนที่มีอายุและอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ์ และคนอื่นๆ (2560) ได้ศึกษา การวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการพัฒนาของจังหวัดนนทบุรีอยู่ในระดับสูง โดยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น แต่รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนลดลง การออมต่างและอัตราส่วนหนี้ต่อรายได้สูง และพบว่า ปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ปัญหาด้านการบริการสาธารณะ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปัญหาด้านสังคม 2) แนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมกับการวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการได้แก่ (1) 7' s (2) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (3) เครือข่าย (4) การมีส่วนร่วม (5) เทคโนโลยี และ (6) แนวคิดที่ช่วยให้การวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร ผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีวิสัยทัศน์ และมีสัมพันธภาพที่ดีกับทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม 3) แนวทางที่ช่วยให้การวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการมีความเหมาะสม ได้แก่ (1) การจัดทำกิจกรรม/โครงการที่เกินศักยภาพไว้ล่วงหน้า (2) เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม/โครงการร่วมให้ข้อมูล (3) จัดทำบัญชีกิจกรรม/โครงการเรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา (4) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดอย่างต่อเนื่อง และ (5) จัดทำช่องทางเผยแพร่ข้อมูลการวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการของจังหวัดนนทบุรี และมีคลินิกให้คำปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560 พบว่า ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดังนี้ 1) ด้านบริบท พบว่า โครงการมีปัญหาเรื่องการยอมรับจากประชาชน การกำหนดตัวชี้วัดความซ้ำซ้อน เป็นต้น โดยโครงการที่มีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไม่เหมาะสม ควรมีการทำความเข้าใจกับผู้รับผิดชอบโครงการถึงวิธีการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการตัวชี้วัดและเป้าหมายในแต่ละระดับ (ระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ) และดำเนินการปรับแก้ตัวชี้วัดให้เหมาะสม 2) ด้านปัจจัย พบว่า บางโครงการมีกิจกรรมในหลายพื้นที่หรือบางพื้นที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน จึงควรศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรืออาจจะต้องมีการเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย 3) ด้านกระบวนการ พบว่า บางโครงการมีปัญหาความซ้ำซ้อนของงบประมาณกับส่วนงานอื่น ผู้รับผิดชอบหลักไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่ได้ไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน หรือไม่มีความพร้อมด้านแบบ/คุณลักษณะ

ของเครื่องมือ โดยคณะกรรมการฯ ได้แก้ปัญหาโดยการโอนปรับเปลี่ยนกิจกรรม/งบประมาณหรือยกเลิกกิจกรรมในการดำเนินการครั้งต่อไป ผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการศึกษาความเหมาะสม กำหนดพื้นที่ดำเนินการและอาจจะต้องมีการเตรียมการขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาโครงการ 4) ด้านผลผลิตและผลลัพธ์ พบว่า ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจไม่สามารถทำการประเมินในทันทีหลังสำเร็จโครงการและ อาจได้รับผลกระทบจากภายนอกมากกว่าผลจากโครงการ ดังนั้น ควรมีการประเมินหลังจากสิ้นสุดโครงการไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง

ยอดอาวุธ โพธิ์ศรีขาม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไป สู่การปฏิบัติและด้านการติดตามและประเมินผล 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาคมที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา และประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ 3) ข้อเสนอแนะของประชาคมในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีความถี่จากสูงไปหาต่ำสามลำดับแรก ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการอบรม ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนให้กับประชาคม องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาคมมีส่วนรับทราบการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นระยะตั้งแต่การเริ่มต้นใช้แผน และข้อเสนอแนะของประชาคมในการพัฒนาการมีส่วนร่วม

ทิพวัลย์ แสนคำ และคนอื่นๆ (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากระบวนกรบริหารงานเทศบาลสำหรับการวางแผนปฏิบัติการของผู้บริหารในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของผู้บริหารในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ มีระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานที่ทำการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ส่วนการประเมินประสิทธิผลของระบบผู้ใช้อัตราประสิทธิภาพด้านการใช้งานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล

ปานพิมพ์ พันธุ์เสือ (2561) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปาน 2) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้ ร้อยละ 75.60 และ 4) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ด้านชุมชน ด้านเทศบาล ด้านความตระหนักในประโยชน์ และ

ด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่นอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์ และวิมลรัตน์ ยิ้มละมัย (2561) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ มีระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับ คือ (1) การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น (2) การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ และ (3) การติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ พบว่า ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในพื้นที่ต่อการมีส่วนร่วมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นปัจจัยด้านการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

ภัทรวดี อ่ำคุณ และคนอื่นๆ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบ่งเป็น 4 กระบวนการหลัก ได้แก่ 1) กระบวนการได้มาซึ่งองค์การจัดทำแผน ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการได้มาซึ่งคณะกรรมการทั้ง 2 คณะนี้มีสัดส่วนที่มาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม 2) กระบวนการจัดประชาคมท้องถิ่นเพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนา รับทราบปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น 3) กระบวนการจัดทำและเห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่องค์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำและพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 4) กระบวนการอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่ผู้มีอำนาจหรือผู้บริหารท้องถิ่นลงนามอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่น

วรารณ ปานะพิพัฒน์ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความสามัคคี การรับรู้ข่าวสาร ความมั่นคงความผูกพัน และภาวะผู้นำการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการกำหนดแผน ด้านการประเมินแผน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และด้านการควบคุมแผน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถพยากรณ์ผลกระทบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ร้อยละ 79.50

ศศิธร ฤทธิสนธิ์ (2564) ได้ศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบางช้าง ได้ดำเนินการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff) ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 ระดับ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยปัญหาและอุปสรรคที่พบมี ดังนี้ 1) ประชาชนไม่เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วม 2) ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) งบประมาณไม่เพียงพอต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังนี้ 1) การจัดโครงการอบรม/กิจกรรม ชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วม 2) ประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง/จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) จัดลำดับความสำคัญของโครงการประสานของงบประมาณสนับสนุนในโครงการที่เกินศักยภาพ และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง คือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงประชาคมท้องถิ่น 2) ชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละปีให้เหมาะสมกับงบประมาณ 3) จัดประชาคมในช่วงเวลาที่เหมาะสม 4) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของประชาชนและเจ้าหน้าที่

นที อินทรสุต (2565) ได้ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรองรับการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรองรับการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 (2) ศึกษาแนวทางและปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และ (3) พัฒนากลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (4) ประเมินกลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย คณะผู้บริหารท้องถิ่น ปลัดท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัดท้องถิ่น ตัวแทนสภาท้องถิ่น ตัวแทนประชาคม และนักวิชาการ รวบรวมข้อมูลโดยใช้

แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพการจัดทำแผนพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนา พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการประสานงานในการจัดทำแผน การประเมินสภาพแวดล้อมไม่เป็นปัจจุบัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนน้อย และเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ครบถ้วน ปัจจัยภายใน พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนปัจจัยภายนอก พบว่า ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว (2) แนวทางและปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนา พบว่า ผู้บริหาร กฎหมาย สภาพแวดล้อม ประชาคม การประสานและการติดตามแผน เอื้อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประสบความสำเร็จ (3) กลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมที่สุดได้แก่ ประสานความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กลยุทธ์ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดได้แก่ ระดมสรรพกำลังในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกลยุทธ์ที่ยอมรับได้มากที่สุดได้แก่ เพิ่มศักยภาพ การขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น (4) กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการยอมรับได้ อยู่ในระดับมาก

สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการ จัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอ กรณีศึกษา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่อำเภอ 2) เพื่อเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลกับการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่อำเภอ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถามกับ คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับอำเภอ จำนวน 126 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากร ทั้งหมดวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า 1. การบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบ พบว่า คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการที่มี เพศ อายุ การศึกษา ความเกี่ยวข้องกับ การบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่อำเภอ ไม่แตกต่างกัน 3. แนวทาง การบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอ คือ 1) การเตรียมความรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) การศึกษาชุมชนโดยใช้กระบวนการ PRA 3) การวิเคราะห์เพื่อทำแผนแบบรู้เขารู้เรา (SWOT Analysis) 4) การจัดกระบวนการหมุนเวียนเรียนรู้ 5) การประเมินผล

ซาเร็ตซาโล (Saretsalo, 2015) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในองค์กร พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจและทัศนคติส่งผลต่อการถ่ายทอดความรู้รวมถึงการเพิ่มความรู้ใหม่ อีกทั้ง การมีอยู่ของความรู้เดิมส่งผลต่อการสร้างความรู้ใหม่องค์กรสามารถยกระดับการถ่ายทอดความรู้ จากวัฒนธรรมองค์กรและระบบผลตอบแทน ส่วนด้านการเงินนั้นไม่ได้ผูกพันโดยตรงกับปริมาณของ ความรู้แต่ความเที่ยงตรงของความรู้ก็มีความจำเป็น นั่นคือเหตุผลที่การถ่ายทอดความรู้ถูกพิจารณา ให้เป็นขั้นตอนที่ไม่มีวันจบสิ้น

เอนเกอร์ท และคนอื่นๆ (Engert et al., 2016) ได้ศึกษาเรื่อง การบูรณาการการพัฒนา อย่างยั่งยืนขององค์กรในการจัดการเชิงกลยุทธ์: การทบทวน วรรณกรรม วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ การบูรณาการการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กรในการจัดการเชิงกลยุทธ์ในกรอบของปัญหา ความสัมพันธ์บนพื้นฐานของวรรณกรรมที่มีอยู่ ผลการวิจัยพบว่า 1) จำนวนสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับ หัวข้อที่เติบโตตลอดไม่กี่ปีที่ผ่านมา 2) การวิจัยภาคสนามสำรวจได้ว่าส่วนใหญ่เกี่ยวกับการวิจัยเชิง กลยุทธ์และการจัดการแบบดั้งเดิม ยังคงเต็มไปด้วยสหวิทยาการความรู้จากมุมมองของการพัฒนา อย่างยั่งยืนขององค์กร 3) มีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดการวิจัยเชิงประจักษ์

ซูเรซ่า และคนอื่นๆ (Suarez et al., 2016) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของการวางแผน กลยุทธ์ในระบบการจัดการความเป็นเลิศ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อตรวจสอบบทบาทของ กระบวนการการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในระบบการจัดการความเป็นเลิศ (Emss) เก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่าง 225 บริษัทในประเทศสเปน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารในองค์กรต้องเป็นคนที่ มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบสูง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ประกอบไป ด้วยการจัดการโครงสร้างองค์กร ออกแบบแผนผังขององค์กร การจัดการใช้ทรัพยากร ให้เหมาะสม และคุ้มค่า ร่วมมือกับพันธมิตรเพื่อจัดหาตัวแทนจำหน่ายหลักหรือคู่ค้าที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปเป็นกรอบการวิจัยได้ว่า สภาพการจัดทำแผนพัฒนา ระดับพื้นที่ คือ ลักษณะของการปฏิบัติงานตามจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนาระดับพื้นที่ ส่วนปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ คือ ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ตามจริงเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์จากที่กล่าวมา ข้างต้น พบว่า สภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ประกอบด้วย สภาพและปัญหา ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ด้านการบูรณาการ การงบประมาณ ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และด้านการกำกับดูแล ประกอบด้วย ปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ปัจจัยภายใน (Internal Environment) คือสภาวะ แวดล้อมที่องค์กรสามารถควบคุมได้ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่องค์กรสามารถกำหนดและควบคุมได้ เป็นไปตามความต้องการขององค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กร เช่น ผู้นำ บุคลากร การเงิน

และงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ เป็นต้น ปัจจัยภายนอก (External Environment) หรือสภาวะแวดล้อมที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ ปัจจัยกลุ่มนี้ หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อองค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่มีอิทธิพลต่อองค์กร คือ สามารถสร้างโอกาสหรืออุปสรรคให้แก่องค์กรได้ เช่น การเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี ผู้รับบริการ เป็นต้น ในการศึกษาเสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ.2564 หน้า 25 เล่ม 139 ตอนที่ 51 ก ราชกิจจานุเบกษา 19 สิงหาคม 2565 ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ในการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ได้แก่ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเสนอแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การกำหนดประชากรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 95 คน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) จำนวน 5 คน
ประกอบด้วย

- 1.1 นายอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
- 1.2 ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานหรือปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครองอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
- 1.3 พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
- 1.4 ท้องถิ่นอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

1.5 ผู้ทรงคุณวุฒิ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา หรือจบการศึกษา ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นในระดับเดียวกัน ในสายวิชาหรือทางกฎหมายการปกครอง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์

2. คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) จำนวน 90 คน ประกอบด้วย

2.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หินดาด และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

2.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลเขตอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 42 คน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลโพธิ์ทอง จำนวน 17 คน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลหินดาด จำนวน 14 คน และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลปางตาไว จำนวน 11 คน

2.3 สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด กำแพงเพชร จำนวน 42 คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง จำนวน 17 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด จำนวน 14 คน และสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลปางตาไว จำนวน 11 คน

2.4 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน ประกอบด้วย นักวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด และนักวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด กำแพงเพชร

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถาม

4. กำหนดกรอบเพื่อสร้างเสนอต่อประธานและกรรมการผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้า อิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของประธานและกรรมการผู้ควบคุม การศึกษาค้นคว้าอิสระ

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐธาดา วงษ์นายะ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาลี ตระกูล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญดาว แจ่มแจ้ง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6.4 ดร.พวงรัตน์ ศรีม่วง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไตรตรึงษ์

6.5 ดร. พันธุ์นิภา เมฆสินธุ์ ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลนครชุม

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC มีค่ารวม 0.77 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง(ปี) และการเข้ารับการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ รวม 7 ข้อ แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน เป็นกำหนดคำตอบให้เลือก (Check List) และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert Scale Type) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
แบบลิเคิร์ต (Likert Scale Type) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
จำนวน 95 ฉบับ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2567 ไปถึงหัวหน้าหน่วยงานเพื่อขออนุญาต
เข้าเก็บแบบสอบถามร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 นายอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 47 ฉบับ
- 1.2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร จำนวน 19 ฉบับ
- 1.3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว อำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร จำนวน 16 ฉบับ
- 1.4 นายองค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด อำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร จำนวน 13 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวส่งให้กับผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 95 ฉบับ
โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งมอบ และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
ตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ ตามแนวทางในการดำเนินการ
วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 ด้าน 1. ด้านการจัดทำเวที
ประชาคม 2. ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3. ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5. ด้านการกำกับดูแล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของปัญหา / ปัจจัย ที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร รายด้านหรือโดยรวม โดยใช้เครื่องมือประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 10) เป็นการให้สเกลคำตอบ 5 ระดับ จากน้อยไปมาก ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน คือ ปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน คือ ปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน คือ ปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน คือ ปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน คือ ปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย (Best & Kahn, 1998) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5-1)}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้นช่วงระยะจะเท่ากับ 0.8 จึงมีเกณฑ์การแปลความหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 แสดงว่ามีปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 แสดงว่ามีปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 แสดงว่ามีปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 แสดงว่ามีปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 แสดงว่ามีปัญหา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล

เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีความรู้/ประสบการณ์ โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 9 คน ได้แก่

1. ผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนระดับอำเภอหรือจังหวัด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

- 1.1 หัวหน้าสำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร
- 1.2 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับจังหวัด จังหวัดกำแพงเพชร
- 1.3 นายอำเภอ ปลัดอำเภอที่รับผิดชอบงานวางแผน จังหวัดกำแพงเพชร

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

เกณฑ์การผู้บริหารท้องถิ่นมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 8 ปี หรือจบการศึกษาได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาหรือทางกฎหมายการปกครอง รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

หินดาต อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

3. อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้มีองค์ความรู้/ประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระดับคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนระดับพื้นที่ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลการวิจัยของนักศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนศึกษาระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการในการสร้างข้อคำถามและดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 จัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีองค์ความรู้/ประสบการณ์ โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 9 คน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนระดับอำเภอหรือจังหวัด จำนวน 3 คน (2) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน และ (3) อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อนามสกุล ตำแหน่ง และ หน่วยงานที่สังกัด รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการ ประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการ ดำเนินการ 5) ด้านการกำกับดูแล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปจากแบบสอบถามขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำมาข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และ สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ในขั้นตอนของการวิจัยต่อไป
2. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 9 ฉบับ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2568 ไปถึงผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ โดยการ เข้าสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจาก การเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามวัตถุประสงค์ทุกข้อ แล้วจึงนำข้อมูลมาเรียบเรียงเขียนรายงาน การวิจัยในบทต่อไป
4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการ สัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) ที่สอดคล้องสัมพันธ์กันโดยการจัดเป็นกลุ่ม และนำเสนอเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการศึกษาศภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล

1.3 ผลการศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล

1.4 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย ปัจจัยภายใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้นำ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านการเงินหรืองบประมาณ 4) ด้านวัสดุ และ 5) ด้านการจัดการ และปัจจัยภายนอก ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านเทคโนโลยี และ 5) ด้านประชาชนผู้รับบริการ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเสนอแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์

สำหรับรายละเอียดแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา
ระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การกำหนดประชากรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 95 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ การดำรงตำแหน่ง (ปี) และการเข้ารับการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ (ครั้ง) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=95)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	80	84.20
หญิง	15	15.80
2. อายุ		
20-30 ปี	1	1.10
31-40 ปี	2	2.10
41-50 ปี	40	42.10
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	52	54.70
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	68	71.60
ปริญญาตรี	13	13.70
สูงกว่าปริญญาตรี	14	14.70

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่		
5-10 ปี	6	6.30
11-20 ปี	13	13.70
มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	76	80.00
5. ตำแหน่งของท่าน		
คณะกรรมการ ก.บ.อ	5	5.30
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	42	44.20
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	42	44.20
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	3	3.20
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	3	3.20
6. ประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง (ปี)		
ต่ำกว่า 4 ปี	24	25.30
4-8 ปี	16	16.80
9-12 ปี	9	9.50
12 ปี ขึ้นไป	46	48.4
7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่หรือไม่/กี่ครั้ง		
ไม่เคย	5	5.30
เคย 1-2 ครั้ง	17	17.90
เคย 3-4 ครั้ง	13	13.70
เคย 5-6 ครั้ง	12	12.60
เคย 7 ครั้งขึ้นไป	48	50.50

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.20 มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 54.70 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 71.60 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 80 ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 44.20 ประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง 12 ปีขึ้นไป

ร้อยละ 48.40 และเคยเข้ารับการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนระดับพื้นที่ จำนวน 7 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 50.50

1.2 ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดทำเวที
ประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการ
สนับสนุน การดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล ปรากฏดังตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การวางแผนการจัดทำเวทีประชาคม		
1. มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ก่อนการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในการ จัดทำแผนชุมชน	78	26.50
2. มีส่วนในการแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการประชาคมหมู่บ้านในการ จัดทำแผนชุมชน	59	20.10
3. มีส่วนในการชักชวนทำความเข้าใจกับบุคลากร ผู้นำหมู่บ้าน หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผน ชุมชน	53	18.00
4. มีส่วนในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเสนอปัญหา และความต้องการและแนวทางการแก้ไขปัญหา	71	24.10
5. มีส่วนในการประชาคมหมู่บ้านในช่วงเวลาที่เหมาะสม ที่ไม่ตรงกับฤดู การทำเกษตร	33	11.20

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเตรียมการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผนชุมชน		
1. มีการศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยหรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมประชาคมหมู่บ้าน	65	18.40
2. มีการประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน ให้เรียบร้อยก่อนการประชาคม เช่น วัน เวลา สถานที่ การแจ้งให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน	67	18.90
3. มีการกำหนดคณะทำงานหรือทีมงาน ในการขับเคลื่อนการประชาคมหมู่บ้าน	50	14.10
4. มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการประชาคมหมู่บ้าน เช่น กระดาษ ปากกา เครื่องเสียง เป็นต้น	35	9.90
5. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการประชาคมหมู่บ้าน	43	12.10
6. มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน	50	14.10
7. มีการกำหนดระยะเวลาในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน	44	12.40
การดำเนินการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน		
1. มีการสร้างความคุ้นเคยในการประชาคมท้องถิ่นด้วยการละลายพฤติกรรม	31	9.90
2. มีการให้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสะท้อนสภาพปัญหาภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐานการประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี	77	24.50
3. มีการค้นหาปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการระดมสมองและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	69	22.00
4. มีการค้นหาสิ่งดีในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกันกำหนด	46	14.60
5. มีการร่วมกันวางแผน/โครงการ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกันกำหนดและสรุปมติการประชาคมท้องถิ่น	66	21.00
6. มีการคัดเลือกกลุ่มตัวแทนผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามโครงการ	25	8.00

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าภาพรวมอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ ไปจะเห็นว่าสภาพการการจัดทำเวทีประชาคมได้ดำเนินการ ดังนี้

การวางแผนการจัดทำเวทีประชาคม มีสภาพการดำเนินการคือ ได้มีส่วนในการ ประชาสัมพันธ์ก่อนการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน (ร้อยละ 26.50) มีส่วน ในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเสนอปัญหาและความต้องการปะแนวทางการ แก้ไขปัญหา (ร้อยละ 24.10) และมีส่วนในการแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการประชาคม หมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน (ร้อยละ 20.10)

การเตรียมการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผนชุมชน มีสภาพการดำเนินการคือ ได้มีประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน ให้เรียบร้อยก่อนการประชาคม เช่น วัน เวลา สถานที่ (ร้อยละ 18.90) มีการศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยหรือ ร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมประชาคมหมู่บ้าน (ร้อยละ 18.40) มีการแจ้ง ให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมประชาคม หมู่บ้าน (ร้อยละ 14.10)

การดำเนินการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน มีสภาพการดำเนินการคือ ได้มีการให้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสะท้อนสภาพปัญหาภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี (ร้อยละ 24.50) มีการค้นหาปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการระดมสมองและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (ร้อยละ 22.00) มีการร่วมกันวางแผน/โครงการ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกัน กำหนดและสรุปมติการประชาคมท้องถิ่น (ร้อยละ 21.00)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวม ความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่		
1. มีการกำหนดแผนงาน/กิจกรรม/วัตถุประสงค์/ขั้นตอน/วิธีการ/ งบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาการติดตามผลการปฏิบัติงาน	53	26.50
2. มีส่วนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยคำนึงถึงปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ	81	40.50
3. มีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและตรงกับ ความต้องการของประชาชน	66	33.00
การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญ ผ่านกลไกกลไกการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน		
1. การจัดทำประชาคมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญตรงตามความต้องการ ของประชาชน	80	39.60
2. การจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผน เดียวกันเพื่อขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น	62	30.70
3. การนำโครงการและกิจกรรมในแผนชุมชนได้รับการบรรจุในแผนระดับ อื่นๆ	60	29.70
การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ที่มีของแผนงานโครงการ หรือพื้นที่ที่มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนา ท้องถิ่น		
1. มีส่วนในการจำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับ ทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	62	37.8

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. มีการจัดทำวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เป็นรูปเล่มนำไปสู่การปฏิบัติ	60	36.6
3. มีการจัดประเภทของแผนงานโครงการกิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน	42	25.6

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าภาพรวมอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ ไป จะเห็นว่า ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ได้ดำเนินการ ดังนี้

การมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สภาพการดำเนินงาน การมีส่วนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ (ร้อยละ 40.50) การมีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและต้องกับความต้องการของประชาชน (ร้อยละ 33.00) และมีการกำหนดแผนงาน/กิจกรรม/วัตถุประสงค์/ขั้นตอน/วิธีการ/งบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา การติดตามผลการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 26.50)

การมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญผ่านกลไกกลการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน สภาพการดำเนินงาน มีการจัดทำประชาคมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญตรงตามความต้องการของประชาชน (ร้อยละ 39.60) มีการจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในพื้นที่ทุกระดับเป็นแผนเดียวกันเพื่อขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น (ร้อยละ 30.70) และมีการนำโครงการและกิจกรรมในแผนชุมชนได้รับการบรรจุในแผนระดับอื่นๆ (ร้อยละ 29.70)

การมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ที่มีของแผนงานโครงการ หรือพื้นที่ที่มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น สภาพการดำเนินงาน มีส่วนในการจำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 37.80) มีการจัดทำวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เป็นรูปเล่มนำไปสู่การปฏิบัติ (ร้อยละ 36.60) มีการจัดประเภทของแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน (ร้อยละ 25.60)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมของการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ		
1. มีส่วนในการจัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น	77	55.00
2. มีส่วนในการนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	63	45.00
การมีส่วนร่วมของการแสวงหาความร่วมมือ การนำโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ไปบูรณาการเข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
1. มีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	52	30.40
2. มีส่วนในการชี้แจงในที่ประชุม เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	66	38.60
3. มีส่วนในการปรับโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ที่มีรายละเอียดเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน ปรับให้สอดคล้องแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	53	31.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าภาพรวมอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ ไปจะเห็นว่าด้านการบูรณาการการงบประมาณ ได้ดำเนินการ ดังนี้

การมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ มีส่วนในการจัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 55.00) มีส่วนในการนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 45.00)

การมีส่วนเกี่ยวข้องการแสวงหาความร่วมมือ การนำโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ไปบูรณาการเข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนในการชี้แจงในที่ประชุม เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 38.60) มีส่วนในการปรับโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ที่มีรายละเอียดเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน ปรับให้สอดคล้องกับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 31.00) และมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน (ร้อยละ 30.40)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน		
1. มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณในการปฏิบัติงาน	46	20.30
2. มีส่วนในการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้	50	22.00
3. มีส่วนในการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด	45	19.80
4. มีส่วนในการหาแหล่งเงินที่เป็นรายได้หรือเงินอุดหนุนที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ	22	9.70
5. มีส่วนในการวางแผนหรือตัดสินใจในการบริหารงบประมาณที่มีความชัดเจน	34	15.00
6. มีส่วนในการพิจารณาและอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงาน	30	13.20
การสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม		
1. มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในการปฏิบัติงาน	27	17.40
2. มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	38	24.50
3. มีส่วนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่มีประสิทธิภาพ	28	18.10
4. มีส่วนในการกำหนดขั้นตอนการหาวัสดุอุปกรณ์รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน	29	18.70
5. มีส่วนในการอนุมัติงบประมาณและโครงการในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	33	21.30

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบ การจัดตั้งคำของบประมาณ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่าน กระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่		
1. มีการจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการขอรับ การพิจารณาการขั้ดตั้งคำของบประมาณ	50	51.00
2. มีการให้จัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคม ของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดตั้งคำของบประมาณ	72	59.00

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า ภาพรวมอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ ไป จะเห็นว่า ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ ได้ดำเนินการ ดังนี้

การมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีส่วนในการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ (ร้อยละ 22.00) มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 20.30) มีส่วนในการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด (ร้อยละ 19.80)

การสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 24.50) มีส่วนในการอนุมัติงบประมาณและโครงการในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 21.30) มีส่วนในการกำหนดขั้นตอนการหาวัสดุอุปกรณ์รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 38.20)

การพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบการจัดตั้งคำของบประมาณ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ มีการให้จัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดตั้งคำของบประมาณ (ร้อยละ 59.00) และมีการจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการขอรับการพิจารณาการขั้ดตั้งคำของบประมาณ (ร้อยละ 51.00)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนำคำแนะนำวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน		
1. มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง	40	19.90
2. มีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล	28	13.90
3. มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความหลากหลาย	26	12.90
4. มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	63	31.30
5. มีการเปรียบเทียบผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาเพื่อทราบแนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	44	22.00
การติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน		
1. มีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี	71	27.60
2. มีการกำหนดแนวทาง วิธีการติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน	47	18.30
3. มีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการ บูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น	51	19.80
4. มีการแจ้งผลการจัดทำกรอบประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	42	16.30
5. มีการรายงานผลการดำเนินการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชน	46	17.90

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน		
1. มีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปีท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็นปัจจุบัน	72	25.90
2. มีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน	64	23.02
3. มีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการ บูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น	56	20.10
4. มีการพิจารณาในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลา ดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ	36	12.90
5. มีการจัดทำประเมินผลคุณภาพแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชน	50	18.10

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าภาพรวมอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ ไป จะเห็นว่า ด้านการกำกับดูแล ได้ดำเนินการ ดังนี้

การนำคำแนะนำวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน (ร้อยละ 31.30) มีการเปรียบเทียบผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาเพื่อทราบแนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน (ร้อยละ 22.00) มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง (ร้อยละ 19.90)

การติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี (ร้อยละ 27.60) มีกระบวนการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา

ท้องถิ่น (ร้อยละ 19.80) มีการกำหนดแนวทาง วิธีการติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน (ร้อยละ 18.30)

การทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน มีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปีท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็นปัจจุบัน (ร้อยละ 25.90) มีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน (ร้อยละ 23.00) มีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้านที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น (20.10)

1.3 ผลการศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุน การดำเนินการ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล ปรากฏดังตารางที่ 7-12

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการจัดทำเวทีประชาคม	2.64	0.55	ปานกลาง
2. ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่	2.49	0.56	น้อย
3. ด้านการบูรณาการการงบประมาณ	2.53	0.58	น้อย
4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ	2.47	0.57	น้อย
5. ด้านการกำกับดูแล	2.64	0.57	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.55	0.57	น้อย

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.55$)

ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำกับดูแล และด้านการจัดทำเวทีประชาคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) รองลงมาได้แก่ ด้านการบูรณาการการงบประมาณ ($\bar{X} = 2.53$) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 2.49$) และด้านการสนับสนุนการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.47$) อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านจำนวนน้อย ขาดความเข้มแข็ง	2.66	0.55	ปานกลาง
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอปัญหาของชุมชน	2.86	0.54	ปานกลาง
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน	3.00	0.56	ปานกลาง
4. ประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการของตนเองเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในการประชาคมหมู่บ้าน	2.82	0.55	ปานกลาง
5. การประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนชุมชนและแผนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง จึงทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมน้อย	2.40	0.45	น้อย
6. ประชาชนไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของหมู่บ้าน ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน	2.49	0.68	น้อย
7. ผู้แทนประชาคมไม่มีความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	2.48	0.64	น้อย
8. ประชาชนมีทัศนคติในเชิงลบกับผู้นำหมู่บ้าน ทำให้ปัญหาและความต้องการของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไข	2.77	0.52	ปานกลาง
9. ประชาชนมีข้อจำกัดด้านเวลาหรือไม่สะดวกที่จะเข้าประชุมประชาคมในช่วงเวลาที่กำหนด	2.62	0.59	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. หมู่บ้านจัดทำประชาคมช่วงฤดูการทำการเกษตรหรือฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทำให้ประชาชนเข้าร่วมน้อย	2.58	0.47	น้อย
11. วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการประชุมประชาคมยังไม่พร้อม	2.34	0.48	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.64	0.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมา ได้แก่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 2.86$) ประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการของตนเองเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในการประชุมหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. คณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	2.49	0.55	น้อย
2. แผนพัฒนามีหลายระดับ ทำให้การประสานแผนมีความซ้ำซ้อน นำไปสู่การสิ้นเปลืองงบประมาณและความไม่คุ้มค่า	2.49	0.54	น้อย
3. ระบบพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนาน ทำให้การประสานแผนก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ	2.56	0.56	น้อย
4. โครงการที่มีการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากและไม่ถูกนำมาดำเนินการ	2.52	0.55	น้อย
5. โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มติที่ประชุมโดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไขปัญหาภาพรวม	2.65	0.45	ปานกลาง
6. หลักเกณฑ์ หรือ ระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจให้อิสระแก่ผู้จัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาทในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด	2.61	0.68	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.49	0.56	น้อย

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มติที่ประชุมโดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไข

ปัญหาภาพรวม ($\bar{X} = 2.65$) รองลงมาได้แก่ หลักเกณฑ์ หรือ ระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจ ให้อิสระแก่ผู้จัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาทในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ($\bar{X} = 2.61$) ตามลำดับ และระดับปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับน้อย ได้แก่ ระบบแผนพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนานทำให้การประสานแผนก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.56$) รองลงมาได้แก่ โครงการที่มีการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากและไม่ถูกนำมาดำเนินการ ($\bar{X} = 2.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรด้านการบูรณาการการงบประมาณ

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน	2.63	0.54	ปานกลาง
2. หมู่บ้านไม่มีการแสวงหาแหล่งทุนและขอสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	2.55	0.58	ปานกลาง
3. การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการได้้อย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก	2.70	0.59	ปานกลาง
4. แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ไม่รับการพิจารณาจากการบูรณาการจากภาคส่วนต่างๆ เท่าที่ควร	2.66	0.49	ปานกลาง
5. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนมากนัก	2.43	0.56	น้อย
6. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมหรือความคุ้มค่า	2.34	0.68	น้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7. หมู่บ้านไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้กับ โครงการที่ถูกเสนอขึ้นมาจากปัญหาและความต้องการของ ประชาชน	2.38	0.63	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.53	0.58	น้อย

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.53$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ($\bar{X} = 2.70$) รองลงมาได้แก่ แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ไม่รับการพิจารณาจากการบูรณาการจากภาคส่วนต่างๆ เท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.66$) และคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ และระดับปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับน้อย ได้แก่ หมู่บ้านไม่มีการแสวงหาแหล่งทุนและขอสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.55$) และการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนมากนัก ($\bar{X} = 2.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	2.70	0.52	ปานกลาง
2. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนไม่เป็นปัจจุบัน	2.43	0.49	น้อย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์	2.48	0.67	น้อย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์	2.42	0.53	น้อย
5. บุคคลที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่มีทักษะและความรู้ในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์	2.23	0.56	น้อย
6. การขอข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่มีการรับรองข้อมูล	2.40	0.68	น้อย
7. ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด	2.76	0.59	ปานกลาง
8. ไม่มีการคัดเลือกข้อมูลและการแยกแยะประเภทของข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูล	2.33	0.54	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.47	0.57	น้อย

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด ($\bar{X} = 2.76$) รองลงมาได้แก่ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.70$) ตามลำดับ และระดับปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับน้อย ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือ

ที่ใช้วิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.48$) ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชนไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.43$) และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้อง และครบถ้วน สมบูรณ์ ($\bar{X} = 2.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดให้มีคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงาน การประสานแผน	2.73	0.53	ปานกลาง
2. จัดให้มีการอบรมของคณะกรรมการการติดตามผลการ ดำเนินงานการประสานแผน	2.82	0.56	ปานกลาง
3. มีการกำหนดเป้าหมายในโครงการที่เข้าสอนทำให้การ ดำเนินการตามโครงการไม่ครอบคลุม	2.53	0.68	น้อย
4. มีการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ พัฒนาระบบการติดตาม	2.68	0.59	ปานกลาง
5. การจัดทำประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการประสานแผนพัฒนานะดับพื้นที่	2.57	0.54	น้อย
6. การบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่กับ ทุกภาคส่วน ยังไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาระดับ อื่นๆ	2.49	0.53	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.64	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยรายการ ที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่ารายการอื่นๆ ได้แก่ จัดให้มีการอบรมของคณะกรรมการการติดตาม ผลการดำเนินงานการประสานแผน ($\bar{X} = 2.82$) รองลงมาได้แก่ จัดให้มีคณะกรรมการการติดตาม

ผลการดำเนินงานการประสานแผน ($\bar{X} = 2.73$) และมีการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เพื่อการพัฒนากระบวนการติดตาม ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

1.4 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

1.4.1 ผลการศึกษาปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน
ปรากฏดังตาราง 13-18

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผู้นำ	4.07	0.55	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.05	0.58	มาก
3. ด้านการเงินหรืองบประมาณ	3.69	0.57	มาก
4. ด้านวัสดุ	3.69	0.58	มาก
5. ด้านการจัดการ	3.92	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	3.88	0.57	มาก

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ได้แก่
ด้านผู้นำ ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาได้แก่ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.92$)
ด้านการเงินหรืองบประมาณและด้านวัสดุ ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านผู้นำ

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ จะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่มีประสิทธิภาพ	4.10	0.52	มาก
2. ผู้นำมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	4.10	0.49	มาก
3. ผู้นำมีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	4.10	0.67	มาก
4. ผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	4.14	0.53	มาก
5. การปรับตัวของผู้นำต่อการกระบวนการทำงานและมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี	3.91	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	4.07	0.55	มาก

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ มีระดับปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาได้แก่ ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ จะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่มีประสิทธิภาพ ผู้นำมีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และผู้นำมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านบุคลากร

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ประชาชนในหมู่บ้านมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารของ คณะกรรมการหมู่บ้าน	3.73	0.55	มาก
2. หมู่บ้านเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน	4.24	0.56	มากที่สุด
3. หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ รับผิดชอบ ทุ่เมเท และ เสียสละ เพื่อส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำแผน ชุมชนของหมู่บ้าน	4.09	0.58	มาก
4. หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านมีความตระหนักและ เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน	4.13	0.57	มาก
5. หมู่บ้านมีจำนวนคณะกรรมการหมู่บ้านเหมาะสมตามภาระ งานในความรับผิดชอบของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน	4.07	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม	4.05	0.58	มาก

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากร ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับปัจจัยภายในอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ได้แก่ หมู่บ้านเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน
ชุมชนของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.24$) และมีระดับปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หมู่บ้านมีคณะกรรมการ
หมู่บ้านมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.13$)
รองลงมาได้แก่ หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้
ความสามารถ รับผิดชอบ ทุ่เมเท และเสียสละ เพื่อส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำแผน
ชุมชนของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านการเงินหรืองบประมาณ

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีผลต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่	3.74	0.56	มาก
2. งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่	3.69	0.58	มาก
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีความเพียงพอ	3.55	0.57	มาก
4. การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้	3.73	0.62	มาก
5. การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ดำเนินการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ที่มีความหลากหลายของแหล่งเงินงบประมาณสนับสนุน	3.67	0.58	มาก
6. มีการแสวงหาแหล่งเงินทุนและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.75	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	3.69	0.57	มาก

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเงินหรืองบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับปัจจัยภายในอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการแสวงหาแหล่งเงินทุนและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาได้แก่ งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีผลต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.74$) และการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านวัสดุ

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.61	0.56	มาก
2. มีความพร้อมของสถานที่ การปฏิบัติงานและในการจัดทำ แผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.82	0.58	มาก
3. มีประสิทธิภาพในการจัดหาวัสดุ สำหรับการปฏิบัติงานและ ให้บริการ	3.67	0.57	มาก
4. ขั้นตอนการจัดหาวัสดุรวดเร็วส่งผลต่อการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	0.62	มาก
เฉลี่ยรวม	3.69	0.58	มาก

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวัสดุ ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับปัจจัยภายในอยู่ในระดับ
มาก ได้แก่ มีความพร้อมของสถานที่ การปฏิบัติงานและในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาได้แก่ ขั้นตอนการจัดหาวัสดุรวดเร็วส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
และมีประสิทธิภาพในการจัดหาวัสดุ สำหรับหารปฏิบัติงานและให้บริการ ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านการจัดการ

ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่	3.94	0.57	มาก
2. โครงการตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ สามารถตอบสนอง ความต้องการของ ประชาชนทำให้ได้รับประโยชน์ได้ อย่างทั่วถึง	3.95	0.56	มาก
3. โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ทำให้ คุณภาพชีวิต ของประชาชนภายในท้องถิ่นดีขึ้น	3.98	0.57	มาก
4. ผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการหรือกิจกรรมตาม แผนพัฒนาระดับ พื้นที่ที่จัดทำขึ้นมีความคุ้มค่ากับงบประมาณในการ ดำเนินงาน	3.91	0.62	มาก
5. ปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขจากการดำเนินการ ตามแผนพัฒนา	3.86	0.56	มาก
6. ความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองจากการ ดำเนินการตามแผนพัฒนา	3.96	0.58	มาก
เฉลี่ยรวม	3.92	0.58	มาก

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดการ ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ มีระดับปัจจัยภายในอยู่ใน
ระดับมาก ได้แก่ โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชน
ภายในท้องถิ่นดีขึ้น ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาได้แก่ ความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองจาก
การดำเนินการตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.96$) และผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนา
ระดับพื้นที่ที่จัดทำขึ้นมีความคุ้มค่ากับงบประมาณในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

1.4.2 ผลการศึกษาปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ปรากฏดังตารางที่ 19-24

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเมือง	3.70	0.56	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.81	0.58	มาก
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.96	0.58	มาก
4. ด้านเทคโนโลยี	3.71	0.58	มาก
5. ด้านประชาชนผู้รับบริการ	3.87	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	0.58	มาก

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ มีระดับปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับ
มาก ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาได้แก่ ด้านประชาชนผู้รับบริการ
($\bar{X} = 3.87$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.81$) ด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.69$) และด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.69$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านการเมือง

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ระเบียบ กฎหมายและนโยบายรัฐบาล ที่เอื้อต่อการ บริหารงานการปฏิบัติงานและการจัดทำแผนพัฒนาระดับ พื้นที่	3.70	0.47	มาก
2. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภोजังหวัด และรัฐบาล	3.74	0.59	มาก
3. มีการแทรกแซงของนักการเมืองระดับท้องถิ่นระดับจังหวัด ระดับประเทศมีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.25	0.63	ปานกลาง
4. หมู่บ้านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.85	0.49	มาก
5. นักการเมืองท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา ระดับพื้นที่	3.80	0.66	มาก
6. นโยบายภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนา ระดับพื้นที่	3.88	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	3.70	0.56	มาก

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเมือง ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยภายนอก อยู่ในระดับมาก
ได้แก่ นโยบายภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา
ได้แก่ หมู่บ้านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.85$) และนักการเมืองท้องถิ่น
ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจในชุมชน หมู่บ้านและตำบลเฝ้าต่อ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโต ทางเศรษฐกิจ	3.78	0.59	มาก
2. การว่างงานของประชาชนส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนา ระดับพื้นที่	3.71	0.63	มาก
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณสนับสนุนในการ ขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.88	0.49	มาก
4. มีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่งผลต่อ การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.76	0.66	มาก
5. การประกอบอาชีพเกษตรกรของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เฝ้าต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.86	0.52	มาก
6. การส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพแก่ประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน เฝ้าต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.86	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	3.81	0.58	มาก

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านเศรษฐกิจ
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยภายนอก
อยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณสนับสนุนในการขับเคลื่อนการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพ
แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เฝ้าต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และการประกอบอาชีพ
เกษตรกรของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เฝ้าต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.86$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ประชาชนควรมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในที่ประชุมประชาคม	4.05	0.63	มาก
2. ประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ไข ปัญหาภายในท้องถิ่น	4.06	0.50	มาก
3. ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่จะบรรจุ ในแผนพัฒนา	4.07	0.66	มาก
4. ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะ บรรจุในแผนพัฒนา	4.00	0.52	มาก
5. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อ เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.93	0.59	มาก
6. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการรับรู้เนื้อหาของแผนพัฒนา ระดับพื้นที่ หลังจากที่กรรมการจัดทำแผนเสร็จแล้ว	3.87	0.65	มาก
7. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการ ตามแผนพัฒนา	3.97	0.48	มาก
8. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการวางแผนพัฒนา ระดับพื้นที่	3.94	0.58	มาก
9. ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการต่างๆ ตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.88	0.56	มาก
10. ส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.81	0.61	มาก
เฉลี่ยรวม	3.96	0.58	มาก

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสังคมและวัฒนธรรม
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปัจจัยภายนอก
อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่จะบรรจุในแผนพัฒนา

($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาภายในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.06$) ประชาชนควรมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในที่ประชุมประชาคม ($\bar{X} = 4.06$) และประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านเทคโนโลยี

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เทคโนโลยีใหม่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.69	0.66	มาก
2. ความพร้อมของเครือข่ายการสื่อสารเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.67	0.52	มาก
3. เทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนของหมู่บ้าน	3.67	0.59	มาก
4. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบันส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนหมู่บ้านให้พัฒนาทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี	3.72	0.65	มาก
5. การมีนวัตกรรมและวิธีการที่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	3.76	0.57	มาก
6. นโยบายรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริการภาครัฐ เช่น การวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การเกษตร การบริการประชาชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด	3.74	0.52	มาก
7. นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรดิจิทัล ส่งผลต่อการต้องนำเทคโนโลยีมาใช้จัดระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.75	0.53	มาก
เฉลี่ยรวม	3.71	0.58	มาก

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ มีระดับปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีนวัตกรรมและวิธีการที่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาได้แก่ นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรดิจิทัล ส่งผลต่อการต้องนำเทคโนโลยีมาใช้จัดระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.75$) และนโยบายรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริการภาครัฐ เช่น การวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การเกษตร การบริการประชาชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านประชาชนผู้รับบริการ

ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหรือกิจกรรม	3.74	0.66	มาก
2. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงาน	3.83	0.52	มาก
3. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา	3.86	0.59	มาก
4. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ	3.89	0.65	มาก
5. ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่	3.93	0.57	มาก
6. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกปี	3.94	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	3.87	0.59	มาก

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านประชาชนผู้รับบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกปี ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.93$) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ ($\bar{X} = 3.89$) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์

ผลการหาแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์ จากการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ชำนาญการ จำนวน 9 ท่าน พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น มีดังนี้

1. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดทำเวทีประชาคม

1.1 ก่อนการดำเนินเวทีประชาคมให้มีประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องโดยขอความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการรับทราบอย่างทั่วถึง หรือมีการสร้างช่องทางการสื่อสารในการประชาสัมพันธ์ประชุมประชาคมเพื่อให้เกิดการกระตุ้นหรือสร้างความเข้าใจก่อนที่ประชาชนจะเข้าร่วมประชุม เช่น การใช้รถประชาสัมพันธ์ก่อนที่จะทำการประชุมประชาคม จัดทำแอฟพลิเคชันประชาสัมพันธ์เป็นสื่อในรูปแบบต่าง

1.2 การเตรียมการประชาคมควรเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนการประชาสัมพันธ์ โดยประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน เพื่อวางแผนงาน กำหนดวัน เวลา เลือกสถานที่ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ควรสะดวกต่อการเดินทาง ปลอดภัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น พร้อมวัสดุ กระดาษ ปากกา ดินสอ เครื่องบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับกลุ่มอาชีพ วิถีชีวิตของประชาชน ช่วงเวลาใดที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมการประชุม เช่น ช่วงเย็นหลังเลิกงาน วันหยุด เพื่อการจัดประชุมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยหลีกเลี่ยงช่วงฤดูการเกษตรหรือฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.3 การเตรียมบุคลากรและทีมงาน ผู้ดำเนินรายการ (Facilitator) ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในประเด็น มีทักษะในการนำการประชุม สามารถกระตุ้นให้เกิดการแสดงความคิดเห็นจากทุกคน และสามารถบริหารจัดการเวลาและควบคุมบรรยากาศให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ดำเนินการวิเคราะห์ SWOT ของชุมชนในเบื้องต้น และให้บุคลากรฯ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประชามมี การเตรียมคำถามที่จะสอบถามในที่ประชุม เพื่อโน้มน้าวใจให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในลักษณะของภาษาที่เข้าใจได้ง่าย

1.4 ทบทวนปัญหาอุปสรรคในการทำแผนปีที่ผ่านมา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของปีที่ผ่านมา เช่น ผลการดำเนินงาน ศักยภาพของแต่ละหมู่บ้าน การบรรลุตัวชี้วัด ปัญหาอุปสรรค โครงการที่ทำแล้วเกิดผลกระทบที่ชัดเจน เป็นต้น เมื่อลงมือจัดทำแผนจะได้นำเสนอข้อมูลให้กับประชาชนที่มาร่วมจัดทำเวทีประชาม การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดผู้ที่จะมาร่วม ระบุกลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วนและหลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เยาวชน เกษตรกร ผู้นำชุมชน อสม. ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

1.5 การเตรียมข้อมูลและเอกสารประกอบให้พร้อมกับประเด็นที่จะพูดคุย เช่น สภาพปัญหาของชุมชน โครงการที่ อปท. มีแผนจะทำหรือข้อมูลประมาณการงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนเข้าใจบริบทและมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งการนำเสนอให้อยู่ในรูปแบบเข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก รูปภาพ กราฟเปรียบเทียบกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ของแผนให้ชัดเจน โดยเมื่อจัดทำแผนชี้แจงลำดับขั้นตอนการทำแผนให้ประชาชนที่มาจัดทำแผนเข้าใจตรงกันตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผน ผลลัพธ์ โครงการที่จัดทำให้ชัดเจน

1.6 การเริ่มต้นและสร้างบรรยากาศการนำเสนอข้อมูลและรับฟังความคิดเห็น นำเสนอข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็นของปีที่ผ่านมาแบบเข้าใจง่าย เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง สนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วม ไม่ให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้นำความคิด หากมีกลุ่มที่เงียบหรือไม่กล้าพูด ผู้ดำเนินรายการควรเข้าไปเชิญชวน หรืออาจแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อให้พูดคุยกันได้ง่ายขึ้น ใช้คำถามปลายเปิด กระตุ้นให้ชาวบ้านเล่าปัญหา ความต้องการ หรือข้อเสนอแนะของตนเอง อาจใช้วิธีเขียนและมาติดบอร์ด ค้นหาสิ่งดีๆ ที่ชุมชนมีอยู่ เพื่อนำมาบรรจุไว้ในแผน ผู้ดำเนินรายการและทีมงานควรแสดงท่าทีที่เปิดกว้าง ตั้งใจฟัง และไม่ตัดสินความคิดเห็นใดๆ ว่าผิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ถูกต้องตามความต้องการของประชาชน

1.7 บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลจากเวทีประชามอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และวางแผนพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นำผลการประชามไปจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น นำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ
ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้

1.8 จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้แทนประชาคมเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการ
วางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย และการเขียน
โครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดให้มีการศึกษาดูงานจากหมู่บ้าน/ชุมชนที่ประสบ
ความสำเร็จในการจัดทำแผน หรือมีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้แทนประชาคมด้วยกัน

2. แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

2.1 การประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมความสำคัญของปัญหาและ
ความต้องการของประชาชนในพื้นที่มีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็น
ข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและต้องกับความต้องการของประชาชน
จัดลำดับความสำคัญผ่านกลไกการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

2.2 กำหนดกลไกและเวทีการประสานแผนที่ชัดเจน เช่น จัดตั้งคณะทำงานร่วม
ที่ประกอบด้วยผู้แทนจาก อปท. ในพื้นที่ใกล้เคียง (เช่น ระดับอำเภอ หรือ อปท. ที่มีเขตติดต่อกัน)
ผู้แทนหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค (เช่น สำนักงานจังหวัด อำเภอ) องค์กรภาคเอกชน และภาค
ประชาชนใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็น
ของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาความต้องการจากประชาชนในพื้นที่

2.3 กำหนดวาระการประชุมประสานแผนเป็นประจำ เช่น รายไตรมาส หรือก่อน
การจัดทำ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้ เป็นเครื่องมือในการนำเสนอแผนที่โครงการของแต่ละหน่วยงาน
เพื่อให้เห็นภาพรวมของพื้นที่และระบุจุดที่สามารถทำงานร่วมกันได้ง่ายขึ้น การบูรณาการ
ด้านทรัพยากรบุคคล เครื่องมือ การแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้น และระยะยาวได้อย่างต่อเนื่อง

2.4 การจัดการฐานข้อมูลโครงการโดยรวม เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลในการพัฒนาให้
ครอบคลุมทั้งอำเภอ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
ด้านการท่องเที่ยว จำแนกแผนงานหรือโครงการที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครอง
ในพื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนาที่สามารถเชื่อมโยงผลประโยชน์ของ
ประชาชนได้มากที่สุด เพื่อนำไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาอำเภอ นำไปสู่การปฏิบัติในแผนพัฒนาจังหวัด

2.5 การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ คือ กระบวนการที่อำเภอ โดย
คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) เป็นผู้รวบรวมและประสานแผนพัฒนาจาก
ทุกภาคส่วนในพื้นที่ (เช่น หมู่บ้าน, ตำบล, ส่วนราชการ) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาอำเภอให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของประชาชนและเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวม เช่น การพัฒนาที่สอดคล้องกับ
ความต้องการ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

2.6 การยกระดับการสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการรับฟังปัญหาและความต้องการที่แท้จริงจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง จัดเวทีหรือช่องทางที่หลากหลายให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสและทั่วถึง เพื่อให้มั่นใจว่าแผนที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2.7 บูรณาการและเชื่อมโยงแผนในทุกระดับให้เป็น One Plan อย่างแท้จริง ใช้กระบวนการประชาคมเป็นเครื่องมือหลักในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจ เพื่อให้โครงการที่ได้รับเลือกตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของพื้นที่ เพื่อให้เห็นภาพรวมของแผนงานและโครงการทั้งหมด และลดปัญหาการดำเนินงานแบบคู่ขนาน

2.8 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการแผนงานโครงการและลดความซ้ำซ้อน โดยจำแนกและประสานแผนงานโครงการระดับตำบลกับแผนพัฒนาท้องถิ่น สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชนอย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาครบถ้วน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้จริง เพื่อให้แผนระดับพื้นที่มีความสำคัญและเป็นรูปธรรม ประเมินผล การดำเนินงานในภาพรวมและผลกระทบที่เกิดโดยการมีส่วนร่วม เพื่อดูว่าการประสานแผนก่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพตามที่คาดหวังหรือไม่และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกลไกและกระบวนการประสานแผนให้ดียิ่งขึ้นในรอบถัดไป

2.9 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและองค์ความรู้ อบรมและให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง จัดการอบรมหรือเวิร์คชอปเกี่ยวกับการจัดทำแผน การประสานแผน การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ส่งเสริมการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีนำข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชน มาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และพิจารณาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลแผนพัฒนา เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผลและโปร่งใส

3. แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาด้านพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบูรณาการงบประมาณ

3.1 การประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ การนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีความร่วมมือการนำโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

ไปบูรณาการเข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีส่วนในการชี้แจงในที่ประชุม เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 บูรณาการการทำงานกับหน่วยงาน หรือภาคประชาชน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เพื่อป้องกันการทำงานแยกส่วน ควรมีการประมาณการและพิจารณาถึงขีดความสามารถด้านงบประมาณของ และแหล่งทุนที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อให้โครงการ/กิจกรรมที่เสนอมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน จัดทำฐานข้อมูลโครงการและงบประมาณแบบบูรณาการ (Integrated Project & Budget Database) จัดทำข้อมูลกลางหรือใช้ระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลโครงการจากแผนพัฒนา (วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัด) เข้ากับข้อมูลงบประมาณ ได้แบบเรียลไทม์ โปร่งใส และตรวจสอบได้

3.3 การบูรณาการงบประมาณและการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ การทำให้แผนงานและงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการพัฒนาโดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงทรัพยากรและภารกิจที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบูรณาการงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรและบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุด และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และการบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การนำแผนพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ใน อปท. มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับเดียว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันของแผนงานและโครงการต่างๆ

3.4 การเชื่อมโยงกับแผนจังหวัด/ชาติ ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานระดับจังหวัดและส่วนกลาง เพื่อให้แผนพัฒนา สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น และเพิ่มโอกาสในการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการ/นโยบายระดับประเทศ การแสวงหาความร่วมมือและการบูรณาการจากทุกภาคส่วน เพื่อบูรณาการการงบประมาณ และประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

3.5 มีการจัดทำกรอบงบประมาณบูรณาระดับอำเภอ/ตำบล จัดอบรมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นด้านการเขียนโครงการขอรับงบประมาณ จัดเวทีประชาคมงบประมาณแบบมีส่วนร่วม พัฒนาแบบระบบ และจัดตั้งศูนย์ประสานงานงบประมาณระดับอำเภอ พร้อมติดตามประเมินผลการติดตามอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับประสิทธิภาพการพิจารณาและสนับสนุนแผนพัฒนาหมู่บ้านที่มาจากประชาคมโดยสร้างเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจนและเป็นธรรม กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาแผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึง

ความจำเป็นเร่งด่วน ผลกระทบต่อประชาชนวงกว้าง และศักยภาพในการบูรณาการกับแผนงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้แผนที่ได้รับการคัดเลือกตอบโจทย์และมีโอกาสได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

3.6 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารงบประมาณ (Budget Management Capacity Building) อบรมทักษะการบริหารงบประมาณหลักการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting) การวิเคราะห์ความคุ้มค่า (Cost-Benefit Analysis), และการติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ ใช้กลไกและกระบวนการบริหารจัดการแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการให้เป็นประโยชน์ กล่าวคือมีการประชุมคณะกรรมการในระดับต่างๆ อย่างแท้จริง เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการบริหารงานตำบล คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ รวมถึงคณะกรรมการประสานแผนท้องถิ่น เป็นต้น

3.7 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหาร เสริมสร้างศักยภาพและความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ภาคประชาสังคม) การบูรณาการแผนงานจากทุกภาคส่วน ในการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง (Monitoring, Evaluation & Adjustment) การใช้งบประมาณโดยระบบการติดตามผลการใช้งบประมาณของแต่ละโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับแผนการใช้จ่ายได้อย่างทันท่วงทีหากเกิดปัญหาหรือสถานการณ์เปลี่ยนแปลง

4. แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

4.1 สนับสนุนการดำเนินการ เช่น การสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเป็นไปด้วยข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์

4.2 ด้านการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร ให้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT, PESTEL) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ การใช้เครื่องมือสถิติเบื้องต้น เพื่อแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการสนับสนุนการดำเนินงาน

4.3 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เช่น การใช้งานโปรแกรม GIS (เช่น LTAax GIS) ในการจัดทำแผนที่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ด้านข้อมูลและสารสนเทศ (Data & Information Support) จัดเตรียมข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศ เพื่อพร้อมการจัดสนใจให้ โดยมีความเป็นปัจจุบัน ถูกต้องและรวดเร็วสนับสนุนการดำเนินงาน

4.4 สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้จัดตั้งเครือข่าย หรือชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice) ภายในหน่วยงาน ที่รับผิดชอบการวางแผน เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practices) การควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด การอนุมัติงบประมาณและโครงการในการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

4.5 การสนับสนุนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการจัดทำแผนให้กับทั้งผู้จัดทำแผนและประชาชนผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เช่น การจัดอบรมให้ความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการทำแผนพัฒนา รวมถึงสนับสนุนงบประมาณ และสถานที่ที่เหมาะสมแก่กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ การพิจารณานำโครงการหรือ กิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณ โดยจัดลำดับความสำคัญเป็น ลำดับตามที่ผ่านมากระบวนการประชาคมของประชาชนใน

4.6 การสนับสนุนด้านการดำเนินงาน ประกอบด้วย การจัดทำแผนมีความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โครงการ/กิจกรรมควรมีความต่อเนื่อง ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผน ควรเพียงพอหรือเป็นปัจจุบัน การสนับสนุนด้านการปฏิบัติ มีความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานตามแผน กำหนดการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามเป้าหมาย และการสนับสนุนด้านอื่นๆ ควรมีการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ ควรมีการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ จัดทำและดำเนินงานตามแผน ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำและ ดำเนินงานตามแผน ควรแก้ไขปัญหาความไม่สอดคล้องกันในการจัดสรรงบประมาณ และควรแก้ไข ปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามแผน

4.7 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณและการตรวจสอบ โดยเน้น ย้ำการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีกลไกการควบคุมและตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณที่รัดกุม เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ให้ ความสำคัญกับการพิจารณาโครงการที่ผ่านประชาคมให้ความสำคัญเป็นลำดับตามกระบวนการ ประชาคม เพื่อให้แผนที่จัดทำขึ้นตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการกำกับดูแล

5.1 ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยมีการประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี มีกระบวนการ การจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีการรายงานผลการดำเนินการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชนการ ทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน จัดประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี ท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็นปัจจุบัน และการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน

5.2 กำหนดกรอบและนโยบายการกำกับดูแลที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการกำกับดูแลให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้รับผิดชอบเข้าใจบทบาทและกระบวนการกำกับติดตามบูรณาการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เข้าไปในทุกขั้นตอนของการกำกับ เช่น ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ การตรวจสอบได้ หลักนิติธรรม และความคุ้มค่า

5.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบจากภาคประชาชนในการกำกับให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ จัดทำฐานข้อมูลโครงการ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการให้สามารถตรวจสอบความคืบหน้า งบประมาณที่ใช้ และผลลัพธ์ได้อย่างโปร่งใส

5.4 แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามแผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน พิจารณาความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลาการดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือแผนงานโครงการ

5.5 มีการเปรียบเทียบผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมา เพื่อทราบแนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปีท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็นปัจจุบัน พัฒนาระบบการนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์มาใช้ในการจัดทำและปรับปรุงแผนสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้ผู้จัดทำแผนใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์อย่างจริงจัง เพื่อให้แผนมีความถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่

5.6 เสริมสร้างกลไกการติดตามและประเมินผลแผนอย่างเป็นระบบ จัดให้มี คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผนที่เข้มแข็ง ที่มีความรู้ความสามารถและ เข้าใจกระบวนการวางแผนและประสานงานทบทวนและปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ การทบทวน แผนควรคำนึงถึงการปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชน ในหมู่บ้านอย่างแท้จริงโดยรับฟังความคิดเห็นและปัญหาจากทุกภาคส่วน กระบวนการติดตามแผน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบฐานข้อมูลหรือแอปพลิเคชัน เพื่อช่วยเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงาน

5.7 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานในพื้นที่ในการ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ การกำกับดูแลการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำ แผนเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดในการจัดทำแผน และสามารถตรวจสอบได้ว่า ผ่านการประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ เพื่อให้แผนพัฒนาทุกระดับเชื่อมโยงกันไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแต่ละหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การกำหนดประชากรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในระดับอำเภอ และตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 95 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม สภาพปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และสัมภาษณ์โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีองค์ความรู้/ประสบการณ์ โดยดักำหนดผู้ให้ข้อมูลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอ และตำบล พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ และนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศาภาพการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร สรุปผลได้ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ผลการศึกษาพบว่า

1.1.1 การวางแผนการจัดทำเวทีประชาคม มีสภาพการดำเนินการคือ ได้มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ก่อนการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน มีส่วนในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเสนอปัญหาความต้องการและแนวทางการแก้ไขปัญหา และมีส่วนในการแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน

1.1.2 การเตรียมการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผนชุมชน มีสภาพการดำเนินการคือ ได้มีการศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยหรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน ให้เรียบร้อยก่อนการประชาคม เช่น วัน เวลา สถานที่ มีการศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยหรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมประชาคมหมู่บ้าน มีการแจ้งให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน

1.1.3 การดำเนินการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน มีสภาพการดำเนินการคือได้ มีการให้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสะท้อนสภาพปัญหาภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี มีการค้นหาปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการระดมสมองและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีการร่วมกันวางแผน/โครงการ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกันกำหนดและสรุปมติการประชาคมท้องถิ่น

1.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า

1.2.1 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การมีส่วนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ การมีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและความต้องการของประชาชน และมีการกำหนดแผนงาน/กิจกรรม/วัตถุประสงค์/ขั้นตอน/วิธีการ/งบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาการติดตามผลการปฏิบัติงาน

1.2.2 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญ ผ่านกลไกการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน มีการจัดทำประชาคม เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญตรงตามความต้องการของประชาชน มีการจัดทำโครงการที่เชื่อมโยง สอดคล้องกันเป็นแผนทุกระดับเป็นแผนเดียวกันเพื่อขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และมีการ นำโครงการและกิจกรรมในแผนชุมชนได้รับการบรรจุในแผนระดับอื่นๆ

1.2.3 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่มีของแผนงานโครงการ หรือพื้นที่ที่มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนในการจำแนก แผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณารับไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดทำวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เป็นรูปเล่ม นำไปสู่การปฏิบัติ มีการจัดประเภทของแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน

1.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า

1.3.1 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุน งบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงาน อื่นๆ มีส่วนในการจัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน ระดับตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนในการนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสาน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการแสวงหาความร่วมมือ การนำโครงการและกิจกรรม ในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ไปบูรณาการเข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนในการชี้แจงในที่ประชุม เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบและเข้าใจถึง ความจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เข้ากับ แผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนในการปรับโครงการและ กิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ที่มีรายละเอียดเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน ปรับให้สอดคล้อง แผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีส่วนในการศึกษาเอกสาร จากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

1.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ ผลการศึกษาพบว่า

1.4.1 การมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีส่วน

ในการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ ในการปฏิบัติงาน มีส่วนในการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและ กฎหมายที่กำหนด

1.4.2 การได้รับการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีส่วน ในการอนุมัติงบประมาณและโครงการในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน มีส่วนในการกำหนด ขั้นตอนการหาวัสดุอุปกรณ์รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน

1.4.3 การได้รับการพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการ ประชาคมของประชาชนในพื้นที่ มีการให้ลำดับความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการ ประชาคมของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดตั้งค่าของงบประมาณ มีการจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรม เพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการขอรับการพิจารณาการจัดตั้งค่าของงบประมาณ

1.5 ด้านการกำกับดูแล ผลการศึกษาพบว่า

1.5.1 การนำคำแนะนำวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีการเปรียบเทียบ ผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาเพื่อทราบแนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหรือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง

1.5.2 การติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน มีประชุม ติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี มีกระบวนการการจัดทำแผน หมู่บ้านที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการกำหนด แนวทาง วิธีการติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

1.5.3 การทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน มีประชุมติดตาม ผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปีท่านมีการทบทวนการจัดทำ แผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็น ปัจจุบัน มีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน มีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการ บูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

จากการศึกษา สามารถจำแนกจากผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อยและจะเห็นว่าด้านที่มีปัญหาระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำกับดูแล ด้านการจัดทำเวทีประชาคม มีปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านจะเห็นว่า ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดได้แก่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอปัญหาของชุมชน และประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการของตนเองเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในการประชุมหมู่บ้าน

2.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดได้แก่ โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มติที่ประชุมโดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไขปัญหภาพรวม หลักเกณฑ์ หรือระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจ ให้อิสระแก่ผู้จัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาทในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด และระดับปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับน้อย ได้แก่ ระบบแผนพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนานทำให้การประสานแผนก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ และโครงการที่มีการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากและไม่ถูกนำมาดำเนินการ

2.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดได้แก่ การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับการพิจารณาจากการบูรณาการจากภาคส่วนต่างๆ เท่าที่ควร และคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน หมู่บ้านไม่มีการแสวงหาแหล่งทุนและขอสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน

2.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดได้แก่ ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการ

จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนไม่เป็นปัจจุบัน และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้อง และครบถ้วน สมบูรณ์

2.5 ด้านการกำกับดูแล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดได้แก่ จัดให้มีการอบรมของคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน ได้แก่ จัดให้มีคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน และมีการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบการติดตาม

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

3.1 ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

จากการศึกษา สามารถจำแนกจากผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการ ด้านการเงินหรืองบประมาณและด้านวัสดุ เมื่อพิจารณารายด้านจะเห็นว่า ดังนี้

3.1.1 ด้านผู้นำ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมากได้แก่ ผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ จะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่มีประสิทธิภาพ ผู้นำมีความซื่อสัตย์สุจริต ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และผู้นำมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

3.1.2 ด้านบุคลากร ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ หมู่บ้านเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ รับผิดชอบ พุ่มเท และเสียสละ เพื่อส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน

3.1.3 ด้านการเงินหรืองบประมาณ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด

กำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ มีการแสวงหาแหล่งเงินทุนและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่มีผลต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

3.1.4 ด้านวัสดุ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ มีความพร้อมของสถานที่ การปฏิบัติงานและในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ขั้นตอนการจัดหาวัสดุรวดเร็วส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพในการจัดหาวัสดุ สำหรับหารปฏิบัติงานและให้บริการ

3.1.5 ด้านการจัดการ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายในในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ทำให้คุณภาพชีวิต ของประชาชนภายในท้องถิ่นดีขึ้น ความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองจากการดำเนินการตามแผนพัฒนา และผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการหรือกิจกรรมตาม แผนพัฒนาระดับพื้นที่ที่จัดทำขึ้นมีความคุ้มค่ากับงบประมาณในการดำเนินงาน

3.2 ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร

จากการศึกษา สามารถจำแนกจากผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยภายนอกการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านประชาชนผู้รับบริการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเมือง เมื่อพิจารณารายด้านจะเห็นว่า ดังนี้

3.2.1 ด้านการเมือง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายนอกการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นโยบายภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ หมู่บ้านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และนักการเมืองท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

3.2.2 ด้านเศรษฐกิจ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายนอกการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทาง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณสนับสนุนในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ การส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึก

อาชีพแก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และการประกอบอาชีพ เกษตรกรของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

3.2.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายนอก การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด กำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจ เกี่ยวกับโครงการที่จะบรรจุในแผนพัฒนา ประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดประเด็นการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาภายในท้องถิ่น ประชาชนควรมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในที่ประชุมประชาคม และประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการตามแผนพัฒนา

3.2.4 ด้านเทคโนโลยี ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายนอกการจัดทำ แผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีนวัตกรรมและวิธีการที่เอื้อต่อการจัดทำ แผนพัฒนาระดับพื้นที่ นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรดิจิทัล ส่งผลต่อการต้องนำเทคโนโลยีมาใช้จัดระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอก สามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนโยบายรัฐบาลในการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริการภาครัฐ เช่น การวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การเกษตร การบริการประชาชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาระดับ พื้นที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มาก

3.2.5 ด้านประชาชนผู้รับบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยภายนอก การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัด กำแพงเพชร ส่วนใหญ่ปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการ ทบทวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกปี ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมิน ความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการตามแผนพัฒนา

4. แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ได้ดำเนินการดังนี้

4.1.1 การวางแผนการจัดทำเวทีประชาคมอย่างรอบคอบและมีส่วนร่วม เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ก่อนการประชาคม โดยใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น หอกระจายข่าว ประกาศ โซเชียลมีเดีย กลุ่มไลน์ หรือการแจ้งผ่านผู้นำชุมชน เพื่อให้ ประชาชนรับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง รวมถึงชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าร่วม

ประชาคมและประโยชน์ที่พวกเขาจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการวางแผน สร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง โดยจัดเวทีประชาคมให้เป็นพื้นที่ที่ประชาชนรู้สึกปลอดภัยและกล้าแสดงความคิดเห็น โดยอาจเริ่มต้นด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมหรือการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นก่อน จัดเตรียมช่องทางหรือวิธีการที่หลากหลายให้ประชาชนสามารถเสนอปัญหา ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขได้สะดวก เช่น การเขียนลงกระดาษ การแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม หรือการใช้กล่องรับความคิดเห็น

4.1.2 การเตรียมการประชาคมหมู่บ้านที่รัดกุม ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน อย่างใกล้ชิด กำหนดวันเวลาที่เหมาะสม ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดประชาคมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยหลีกเลี่ยงช่วงฤดูการเกษตรหรือฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ประกอบกับผู้นำหมู่บ้านควรได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและชัดเจนเพื่อนำไปแจ้งแก่ลูกบ้าน รวมถึงวัตถุประสงค์ของการประชาคม และประเด็นหลักที่จะหารือ

4.1.3 การดำเนินการประชาคมหมู่บ้านที่มีคุณภาพโดยนำเสนอข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างรอบด้าน จัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เข้าใจง่าย ก่อนเริ่มการระดมสมอง ควรมีการนำเสนอข้อมูลสภาพปัญหาภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมประเพณี และข้อมูลเชิงประชากรในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก หรือภาพประกอบ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมกันสะท้อนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่จากประสบการณ์ตรง เพื่อให้ทุกคนมองเห็นปัญหาที่แท้จริงร่วมกัน ส่งเสริมการค้นหาปัญหาและจัดลำดับความสำคัญร่วมกันโดยใช้เทคนิคการระดมสมองที่เหมาะสม เช่น การเขียนปัญหาลงบนกระดาษแล้วนำมาจัดกลุ่ม หรือการใช้เครื่องมือช่วยในการจัดลำดับความสำคัญ เช่น การให้คะแนน หรือการโหวต เน้นการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ ชักชวนให้ผู้เข้าร่วมประชาคมได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบของปัญหา เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการแก้ไขที่ตรงจุด

4.1.4 พัฒนาศักยภาพผู้แทนประชาคม โดยจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้แทนประชาคมเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย และการเขียนโครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดให้มีการศึกษาดูงานจากหมู่บ้าน/ชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการจัดทำแผน หรือมีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้แทนประชาคมด้วยกัน

4.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ได้ดำเนินการดังนี้

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทองมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยเน้นด้านการประสานแผน ควรมีแนวทางดังนี้

4.2.1 ยกระดับการสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้มแข็ง และต่อเนื่อง โดยควรให้ความสำคัญกับการทำประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างสม่ำเสมอและมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการรับฟังปัญหาและความต้องการที่แท้จริงจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ไม่ใช่แค่การรวบรวม ข้อมูลแต่เพียงผิวเผิน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง จัดเวที หรือช่องทางที่หลากหลายให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาโครงการอย่างโปร่งใสและทั่วถึง เพื่อให้มั่นใจว่าแผนที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยใช้กลไกของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการ ชุมชน ที่มีทีมงานจากอำเภอร่วมบูรณาการกับทีมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ร่วมกัน จัดทำประชาคมตั้งแต่เริ่ม และส่งต่อแผนความต้องการของประชาชนอย่างเป็นระบบ

4.2.2 บูรณาการและเชื่อมโยงแผนในทุกระดับให้เป็น One Plan อย่างแท้จริง จัดทำประชาคมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้ตรงตามความต้องการ ควรใช้กระบวนการ ประชาคมเป็นเครื่องมือหลักในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกัน พิจารณาและตัดสินใจ เพื่อให้โครงการที่ได้รับเลือกตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการเร่งด่วน ของพื้นที่ส่งเสริมการจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับ เน้นการสร้างเชื่อมโยง ของแผนงานและโครงการตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน ภายนอก รวมถึงการพัฒนาระบบการประสานแผนระหว่างหน่วยงาน ควรมีกลไกหรือแพลตฟอร์ม กลางในการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ส่วนภูมิภาคและภาคส่วนอื่นๆ เพื่อให้เห็นภาพรวมของแผนงานและโครงการทั้งหมด และลดปัญหา การดำเนินงานแบบคู่ขนาน

4.2.3 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการแผนงานโครงการและลดความซ้ำซ้อน โดย จำแนกและประสานแผนงานโครงการระดับตำบลกับแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีบทบาทเชิงรุกในการจำแนกแผนงานหรือโครงการที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของตนเอง และจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาบรรจุไว้ใน แผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชนให้เป็นรูปเล่มนำไปสู่ การปฏิบัติ สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชนอย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาครบถ้วน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้จริง เพื่อให้แผนระดับพื้นที่ที่มีความสำคัญและ เป็นรูปธรรม

4.2.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและองค์ความรู้ อบรมและให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง จัดการอบรมหรือเวิร์คชอปเกี่ยวกับการจัดทำแผน การประสานแผน การใช้ข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และผู้นำชุมชน ส่งเสริมการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีนำข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชน มาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และพิจารณาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บ ประมวลผล และ เผยแพร่ข้อมูลแผนพัฒนา เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผลและโปร่งใส

4.3 ด้านการบูรณาการงบประมาณ ได้ดำเนินการดังนี้

ในประเด็นด้านการบูรณาการงบประมาณ ซึ่งจากสภาพปัญหาที่สำคัญที่พบคือ แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับการพิจารณาจากการ บูรณาการจากภาคส่วนต่างๆ เท่าที่ควร และยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ในประเด็นนี้อาจเกิดจาก สาเหตุหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น ในเวทีการประชาคมไม่ได้เจาะถึงปัญหาความต้องการ ที่แท้จริง แต่เป็นลักษณะโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อหว่านแหในการแสวงหางบประมาณในแหล่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนขึ้นได้ ประกอบกับในการทำเวทีประชาคม บางหมู่บ้านอาจไม่ได้เชิญ ส่วนราชการหน่วยงาน ต่างๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับความต้องการของพื้นที่เข้าร่วมประชาคม ทำให้ หน่วยงานเหล่านั้นไม่รู้ปัญหาและไม่ได้หยิบใส่แผนของหน่วยงาน หรืออีกประการหนึ่งคือโครงการ มีการตกหล่นในขั้นตอนของการประสานแผนขึ้นมาในระดับตำบล อำเภอ หรือจังหวัด ซึ่งควรมี แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ดังนี้

4.3.1 เสริมสร้างศักยภาพและความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ภาคประชาสังคม) และการบูรณาการแผนงานจากทุกภาคส่วน รวมถึงวิธีการเขียน โครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน รวมถึงปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติรองรับการดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 และระเบียบการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

4.3.2 ใช้กลไกและกระบวนการบริหารจัดการแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณา การให้เป็นประโยชน์ กล่าวคือ มีการประชุมคณะกรรมการในระดับต่างๆ อย่างแท้จริง เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการบริหารงานตำบล คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ รวมถึง คณะกรรมการประสานแผนท้องถิ่น เป็นต้น

4.3.3 ยกย่องระดับประสิทธิภาพการพิจารณาและสนับสนุนแผนพัฒนาหมู่บ้าน ที่มาจากประชาคมโดยสร้างเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจนและเป็นธรรม กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความจำเป็น เร่งด่วน ผลกระทบต่อประชาชนวงกว้าง และศักยภาพในการบูรณาการกับแผนงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้แผนที่ได้รับการคัดเลือกตอบโจทย์และมีโอกาสได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

4.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน ได้ดำเนินการดังนี้

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางคลาทงมีประสิทธิภาพด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ควรมีแนวทางดังนี้

4.4.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณและการตรวจสอบ

โดยเน้นย้ำการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีระบบการบริหารจัดการงบประมาณที่ชัดเจน โปร่งใส และเปิดโอกาสให้สาธารณะตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วน และเพิ่มแรงจูงใจในการสนับสนุน ควรมีการส่งเสริมบทบาทของชุมชนและภาคส่วนต่างๆ ในการร่วมกันจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมจากแหล่งทุนภายนอก ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน หรือโครงการพิเศษต่างๆ และต้องมีกลไกการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่รัดกุม เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความมั่นใจว่าเงินทุกบาททุกสตางค์ถูกใช้ไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

4.4.2 พัฒนาระบบการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร

โดยจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด รวมถึงพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดอบรมและให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านแผนพัฒนา โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ และการบริหารจัดการโครงการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน

4.4.3 ยกระดับความน่าเชื่อถือของข้อมูลและกระบวนการวิเคราะห์ โดยการ

ทบทวนและปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูล กำหนดแนวทางการจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน เช่น การใช้แบบฟอร์มที่ได้มาตรฐาน การฝึกอบรมผู้เก็บข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้น ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย โดยพิจารณานำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) หรือแอปพลิเคชันสำหรับการสำรวจข้อมูลภาคสนามมาใช้ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูล

4.4.4 ให้ความสำคัญกับการพิจารณาโครงการที่ผ่านประชาคมให้มีความสำคัญ

เป็นลำดับตามกระบวนการประชาคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ มาประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณเป็นลำดับแรก เพื่อให้แผนที่จัดทำขึ้นตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และสร้างความรู้สึกร่วมกัน

4.5 ด้านการกำกับดูแล ดำเนินการดังนี้

4.5.1 พัฒนาระบบการนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์มาใช้ในการจัดทำและปรับปรุงแผน ส่งเสริมการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผน ควรสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้ผู้จัดทำแผนใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์อย่างจริงจัง เพื่อให้แผนมีความถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่ โดยสนับสนุนให้มีการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในปัจจุบันกับข้อมูลในอดีต เพื่อให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและสามารถวางแผนเชิงรุกได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของแผนงานที่ผ่านมา

4.5.2 เสริมสร้างกลไกการติดตามและประเมินผลแผนอย่างเป็นระบบ จัดให้มีคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผนที่เข้มแข็ง แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญ และควรกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการให้เหมาะสม โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจกระบวนการวางแผนและประสานงาน

4.5.3 ทบทวนและปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดให้มีการทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้แผนงานหรือโครงการเป็นปัจจุบัน และสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ซึ่งการทบทวนแผนควรคำนึงถึงการปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริงโดยรับฟังความคิดเห็นและปัญหาจากทุกภาคส่วน

4.5.4 นายอำเภอพื้นที่ มีหน้าที่ในการกำกับดูแล และให้คำแนะนำในการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบเกิดผลสัมฤทธิ์ ประกอบกับในระดับจังหวัด ก็มีการจัดประชุมเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนเป็นประจำทุกปี เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และรูปแบบวิธีในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับต่างๆ โดยเชิญตัวแทนจากอำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วม ซึ่งก็ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับนั้น ให้กับผู้ปฏิบัติคนอื่นๆ ได้ทราบและปฏิบัติด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายแต่ละด้าน ดังนี้

1. สภาพการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

1.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

1.1.1 การจัดเวทีประชาคมถือเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ตามหลักการของระเบียบกระทรวงมหาดไทยและพระราชบัญญัติเทศบาล/องค์การ
บริหารส่วนตำบล ที่กำหนดให้อปท.จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการวางแผน
พัฒนาและการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การวางแผนการจัดเวทีประชาคมอย่างรอบคอบจึงเป็น
สิ่งจำเป็น จากการ ศึกษาสภาพการดำเนินงานในพื้นที่พบว่า อปท.ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์
ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีการแจ้งวัน เวลา และสถานที่จัดเวทีประชาคมอย่างชัดเจน อีกทั้งยังเปิด
โอกาสให้ประชาชนเสนอปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผล
การศึกษาของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ระบุว่า การเปิดโอกาสให้
ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความ
เป็นเจ้าของแผนพัฒนา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของธนกฤต เกตุสิทธิ์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563)
เทศบาลนครขอนแก่นดำเนินการสอดคล้องกับหลักการทำประชาคม เนื่องจากเทศบาลนครขอนแก่น
ได้ดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดหัวข้อ ระยะเวลา สถานที่ในการประชาคมรวมทั้งจัดหาวัสดุ
อุปกรณ์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วม เจ้าหน้าที่ที่มีความเตรียมพร้อมกับการจัดทำประชาคม
จนกระทั่งมีการจัดทำประชาคมตามกำหนดการและมีการสรุปผลประชาคม โดยมหาวิทยาลัยที่เป็น
เจ้าหน้าที่เทศบาลนครขอนแก่นดำเนินการ ดังนั้น การจัดทำเวทีประชาคมภายใต้กรอบระเบียบ
ของอปท. ต้องเน้นความรอบคอบ การเปิดกว้างต่อความเห็นประชาชน และการบันทึกผลการรับฟัง
อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีส่วนร่วม ยั่งยืน และสอดคล้องกับกรอบ
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของอปท.

1.1.2 การเตรียมการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านถือเป็นขั้นตอนสำคัญตาม
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยและพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ที่กำหนดให้
อปท. ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเตรียมการที่มี
ประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อความราบรื่นและคุณภาพของกระบวนการจัดทำแผนชุมชน จากการ
ศึกษาสภาพการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่า อปท.ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านและ
ชุมชนล่วงหน้า รวมถึงการเข้าถึงผู้นำทั้งทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมหรือการพูดคุย
อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อทำความเข้าใจบริบทและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน นอกจากนี้
ยังมีการประสานงานเรื่องวัน เวลา และสถานที่จัดเวทีประชาคมอย่างเป็นระบบกับผู้นำหมู่บ้านและ
มีการแจ้งประชาชนล่วงหน้า พร้อมกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมอย่างชัดเจน การเตรียมการ
ลักษณะนี้ช่วยให้เวทีประชาคมมีความเป็นระเบียบ เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมี

ประสิทธิภาพ และทำให้การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชนมีความรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระอภิชาติ มินระวงศ์ (2559) พบว่าการเตรียมการที่ครอบคลุม เช่น การศึกษาข้อมูลล่วงหน้าและการประสานงานกับผู้นำ ส่งผลให้เวทีทิศทางการลดความขัดแย้ง และทำให้กระบวนการวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ที่เน้นความสำคัญของการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ในการประชุมหมู่บ้าน ซึ่งช่วยให้การอภิปรายเป็นไปอย่างตรงประเด็นและสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของชุมชน อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของเนตรนภา คงหอม (2559) พบว่าหลายพื้นที่ยังขาดการเก็บข้อมูลล่วงหน้าและการประสานงานกับผู้นำ ส่งผลให้เวทีประชาคมไม่มีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ และไม่สามารถสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างได้อย่างครบถ้วน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการวางแผนเตรียมงานที่ละเอียดรอบคอบ และการเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นกระบวนการ เพื่อให้การจัดทำแผนชุมชนสอดคล้องกับกรอบอำนาจหน้าที่ของ อปท. และตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

1.1.3 การดำเนินการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านถือเป็นขั้นตอนสำคัญตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยและพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ที่กำหนดให้ อปท. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานในพื้นที่ศึกษาพบว่า อปท.ใช้กระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากให้ผู้เข้าร่วมประชาคมศึกษา และสะท้อนภาพรวมของปัญหาในชุมชนในมิติต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน อาชีพ ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น หลังจากนั้น ดำเนินการค้นหาปัญหาร่วมกันผ่านเทคนิค ระดมสมอง (Brainstorming) และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของโครงการ และร่วมกันสรุปผลการประชุมตามมติร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ชี้ว่า การให้ประชาชนมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนา เป็นการสร้างพลังทางสังคมและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม (ownership) ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืนในทางตรงกันข้าม งานวิจัยของ เนตรนภา คงหอม (2559) พบว่า ในบางพื้นที่ที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในขั้นตอนวางแผนและสรุปโครงการทำให้การมีส่วนร่วมเป็นเพียงเชิงสัญลักษณ์และไม่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การออกแบบขั้นตอนการดำเนินงานประชาคมหมู่บ้านที่ครอบคลุมทุกมิติมีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นกระบวนการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำแผนชุมชนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกรอบอำนาจหน้าที่และข้อกำหนดของ อปท. และช่วยให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 ด้านการประสานแผนระดับพื้นที่

1.2.1 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการประสานแผนในระดับพื้นที่ การประสานแผนในระดับพื้นที่เริ่มจากการรับฟังความคิดเห็นและการรวบรวมปัญหาจากประชาชนอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล การรับฟังความคิดเห็นประชาชนไม่เพียงแต่เปิดโอกาสให้สะท้อนปัญหาความเดือดร้อนเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างความตระหนักรู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จากการศึกษาในพื้นที่ พบว่ามีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็น และร่วมกันพิจารณาแนวทางแก้ไข โดยความคิดเห็นเหล่านี้ถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นในการกำหนดรายละเอียดของแผน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนงาน งบประมาณ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยสร้างความรู้สึกรับผิดชอบ (ownership) และเพิ่มความต่อเนื่องและความร่วมมือในการดำเนินงานภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติอสิริ ใจเพ็ญ (2559) ที่ชี้ว่าการรับฟังและใช้ความคิดเห็นประชาชนตั้งแต่ต้นกระบวนการเป็นรากฐานสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดด้านเวลาและการเข้าถึงกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุหรือ ผู้พิการ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการประสานแผนในระดับพื้นที่ต้องออกแบบกระบวนการให้ครอบคลุมและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน

1.2.2 การจัดลำดับความสำคัญและเชื่อมโยงแผนในทุกระดับให้เป็นแผนเดียวกัน การจัดลำดับความสำคัญของแผนงานและการเชื่อมโยงแผนในทุกระดับให้เป็นเอกภาพถือเป็นหัวใจสำคัญของการประสานแผนพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับสูง การดำเนินงานในพื้นที่ศึกษาพบว่าการใช้เวทีประชาคมเพื่อเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชน จากนั้นจึงนำข้อมูลไปบูรณาการกับแผนของ อปท.และแผนอำเภอ/จังหวัด การดำเนินงานลักษณะนี้ช่วยลดความซ้ำซ้อนของโครงการและทำให้สามารถเสนอขอของบประมาณหรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังเพิ่มความน่าเชื่อถือของแผนในสายตาของหน่วยงานระดับนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่เน้นการบูรณาการในแนวดิ่งและแนวราบ เพื่อให้แผนในทุกระดับ “พูดภาษาเดียวกัน” และสามารถขับเคลื่อนจริงได้ ที่เสนอว่าความเชื่อมโยงและเอกภาพของแผนช่วยลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และตอบสนองปัญหาในพื้นที่ได้ตรงจุด อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่พบคือ การขาดความต่อเนื่องของข้อมูลหรือการจัดเวทีไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ ส่งผลให้แผนระดับพื้นที่อาจขาดความสมบูรณ์ในการเชื่อมโยงสู่ระดับสูง จึงควรมีระบบติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การประสานแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพระยะยาว

1.2.3 การลดความซ้ำซ้อนของแผนและการจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา คือ การลดความซ้ำซ้อนของแผนงานและโครงการพัฒนาที่เกิดจากหลายหน่วยงานดำเนินงานพร้อมกัน หากไม่มีระบบจัดลำดับและจำแนกแผนอย่างเป็นระบบ จะเกิดการใช้งบประมาณซ้ำซ้อนและอาจขัดแย้งกัน จากการศึกษาพบว่า มีการจำแนกโครงการเป็นหมวดหมู่ตามประเภทและลักษณะกิจกรรม พร้อมจัดทำบัญชีประสานโครงการ รวบรวมโครงการที่ผ่านการกลั่นกรองจากประชาคมหมู่บ้านและส่งต่อไป อปท.พิจารณาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานลักษณะนี้ช่วยลดความซ้ำซ้อนและทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและปรับแผนให้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐติอัสไนเพียร (2559) ซึ่งว่าการจัดลำดับและจำแนกแผนอย่างเป็นระบบช่วยลดความเสี่ยงความซ้ำซ้อน และเพิ่มความเชื่อมโยงของแผนในระดับต่างๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในบางพื้นที่คือขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการจัดทำบัญชีโครงการ หรือไม่มีระบบข้อมูลกลาง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงหรือหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงควรพัฒนาศักยภาพบุคลากร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการแผนอย่างเป็นระบบต่อไป

1.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

1.3.1 การประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไม่จำกัดเพียงการระบุปัญหาและความต้องการเท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงการส่งต่อแผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาในขั้นตอนการจัดทำแผนระดับตำบลและระดับท้องถิ่น เช่น ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมถึงการผลักดันโครงการสู่การของบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ การดำเนินงานเช่นนี้ถือเป็นตัวอย่างของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ที่แท้จริง โดยชุมชนมีบทบาททั้งในการเสนอปัญหา วางแผน และผลักดันให้เกิดการดำเนินงานจริง สะท้อนถึงพัฒนาการของระบบราชการแบบเปิดที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดเตรียมเอกสารสนับสนุนการยื่นขอของบประมาณอย่างเป็นระบบยังแสดงให้เห็นถึงความพร้อมทางความรู้และศักยภาพของประชาชน ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่เน้นว่าการพัฒนาระดับพื้นที่ต้องเริ่มจากการให้ชุมชนเสนอความต้องการและจัดทำแผนของตนเอง พร้อมช่องทางประสานแผนกับระดับบนผ่านกลไกกลาง เช่น ศูนย์ประสานงานระดับตำบล และการส่งต่อแผนให้ อปท. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ ความสามารถของชุมชนในการเข้าถึงงบประมาณจากหลายแหล่ง เช่น หน่วยงานรัฐและเอกชนเป็นหัวใจของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในยุคที่งบประมาณส่วนกลางมีจำกัด การบูรณาการแผนของชุมชนเข้ากับแผนระดับสูงจะเพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนได้สะดวกขึ้น

1.3.2 การบูรณาการโครงการเข้าสู่แผนงานของหน่วยงานภาครัฐและ อปท.

การที่ชุมชนสามารถปรับโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้สอดคล้องกับแนวทางของหน่วยงานรัฐและ อปท. เพื่อให้การของบประมาณเกิดผลสำเร็จจริง ในกระบวนการนี้ ชุมชนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับข้อมูล แต่กลายเป็น “ผู้ปรับแผน” ที่มีบทบาทในการเสนอ ชี้แจง และประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้แผนของตนเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของชุมชนครอบคลุมทั้งการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็นของการบูรณาการโครงการ และการวิเคราะห์ข้อมูลและแผนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อนำมาปรับใช้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2560) ที่เสนอว่าการวางแผนแบบบูรณาการต้องเริ่มจากความเข้าใจแผนของหน่วยงานภาครัฐ และความสามารถในการปรับแผนของชุมชนให้ตอบรับกับแผนระดับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะเมื่อต้องการยื่นของบประมาณ การเข้าถึงข้อมูลและเอกสารของภาครัฐ และการใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการปรับแผนพัฒนาชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ และลดปัญหาการจัดทำแผนซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกับทิศทางนโยบายส่วนกลาง การบูรณาการแผนเช่นนี้ ยังช่วยลดความขัดแย้งระหว่างแผนของชุมชนกับแผนของ อปท. ทำให้เกิดความสอดคล้องในเชิงปฏิบัติ และเพิ่มโอกาสในการได้รับงบประมาณ เพราะแสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความเข้าใจระบบราชการและพร้อมดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ อย่างมีทิศทางร่วมกัน ซึ่งถือเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน

1.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

1.4.1 การมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนและกลุ่มแกนนำในพื้นที่ในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานรัฐและ อปท. ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน เพราะการมีข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมช่วยให้การกำหนดทิศทางแผนพัฒนาเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ไม่ใช่เพียงการรับฟังความต้องการแบบฉาบฉวย การศึกษาข้อมูลจากแผนระดับนโยบาย เช่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น และเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้ชุมชนสามารถเชื่อมโยงแผนงานเข้ากับกรอบงบประมาณที่เป็นไปได้ และเสนอโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของภาครัฐ ส่งผลต่อการอนุมัติงบประมาณและการขับเคลื่อนโครงการจริง การที่ชุมชนมีบทบาทในการบริหารงบประมาณ เช่น การจัดทำประมาณการค่าใช้จ่าย การควบคุมรายรับ-รายจ่าย และการติดตามประเมินผลโครงการ ช่วยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการรั่วไหลและทุจริตงบประมาณ และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของของแผนพัฒนา ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ ปัญญา และ

กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ชี้ว่า การบริหารจัดการงบประมาณที่โปร่งใส มีส่วนร่วมและตรวจสอบได้ เป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาท้องถิ่น

1.4.2 การได้รับการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และการพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างเหมาะสม เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้แผนพัฒนาชุมชนดำเนินการได้ราบรื่นและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภายนอก เช่น อบท. หรือหน่วยงานราชการ ให้การสนับสนุนเชิงเทคนิค และองค์ความรู้แก่ชุมชน ช่วยเติมเต็มความรู้ที่จำเป็นต่อการออกแบบและดำเนินโครงการ เช่น การจัดประชาคม การเขียนคำขอรับงบประมาณ และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ด้านทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ การจัดสรรที่เพียงพอและตรงตามช่วงเวลาช่วยลดความล่าช้าและอุปสรรค เช่น การขาดเครื่องมือ การรอจัดซื้อวัสดุ หรือการขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในชุมชน เช่น ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ อบท. เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ชี้ว่าการจัดการทรัพยากรภายในชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยมีหน่วยงานรัฐสนับสนุนด้านความรู้และเครื่องมือ ช่วยให้เกิดการบริหารที่ยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.4.3 การนำโครงการจากกระบวนการประชาคมมาจัดลำดับความสำคัญในการเสนอของบประมาณ กระบวนการประชาคมเป็นกลไกสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหา และความต้องการของตน เพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การนำโครงการที่ผ่านเวทีประชาคมมาจัดลำดับความสำคัญก่อนเสนอของบประมาณ ช่วยให้แผนงานตอบสนองความต้องการจริงของพื้นที่ ไม่ใช่เกิดจากการตัดสินใจของหน่วยงานเพียงฝ่ายเดียว การจัดลำดับโครงการอย่างเป็นระบบยังทำให้ การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างยุติธรรม โปร่งใส และลดข้อครหาเรื่องความลำเอียงหรือผลประโยชน์ทับซ้อน นอกจากนี้การลดความซ้ำซ้อนระหว่างโครงการในพื้นที่ช่วยให้หน่วยงานสนับสนุนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ชัดเจน และสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนว่าความคิดเห็นของพวกเขามีค่าและถูกนำไปใช้จริง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ชี้ว่าการวางระบบจัดลำดับโครงการจากเวทีประชาคมช่วยให้การบริหารงบประมาณของท้องถิ่นมีความโปร่งใส ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และเป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยเชิงพัฒนา

1.5 ด้านการกำกับดูแล

1.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ถือเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้แผนงานตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น SWOT Analysis หรือการวิเคราะห์แนวโน้มจากข้อมูล

ย้อนหลัง ช่วยให้สามารถประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์ทิศทางการพัฒนาได้อย่างแม่นยำ กระบวนการเริ่มจากการเก็บข้อมูลระดับหมู่บ้าน เช่น สภาพเศรษฐกิจ ความต้องการของประชาชน ปัญหาเร่งด่วน และทรัพยากรในพื้นที่ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และเลือกแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบท การเปรียบเทียบผลวิเคราะห์กับอดีตช่วยให้สามารถ ติดตามแนวโน้มและปรับแผนเชิงรุก ตลอดจนเสริมความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของ กระบวนการวางแผน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) และศุภาวดี กรมทอง (2557) ที่เน้นว่าการใช้ข้อมูลอย่างเหมาะสมไม่เพียงแต่ทำให้แผนมีคุณภาพ แต่ยังสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจร่วมกันของประชาชน

1.5.2 การติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

การติดตามและประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การพัฒนาระดับหมู่บ้านหรือชุมชนดำเนินไป อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จากผลการศึกษาพบว่ามีการประชุมติดตามผลประจำปี เพื่อให้ทุก ฝ่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงแผนอย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง การติดตามมีการบูรณาการ ข้อมูลจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้นำชุมชน กลุ่มสตรี เยาวชน อสม. และเจ้าหน้าที่ อบต. ทำให้สามารถ ติดตามผลในทุกมิติ เช่น เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม พร้อมเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ท้องถิ่นในระดับตำบลหรืออำเภออย่างเป็นระบบ การกำหนด คณะกรรมการติดตามผล ตัวชี้วัด ความสำเร็จ และรายงานประจำปี เป็นตัวอย่างของการบริหารงานพัฒนาที่มีกลไกตรวจสอบ สอดคล้องกับงานของ แพทริยา พลอยไป และคนอื่นๆ (2558) และสุวัठी ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์วิน (2560) ที่ชี้ว่าการให้ประชาชนมีบทบาทในการติดตามและประเมินผลสร้างความโปร่งใส ลดความขัดแย้ง และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบ

1.5.3 ในการทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน การทบทวนแผนพัฒนา

หมู่บ้านและชุมชนอย่างสม่ำเสมอเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้แผนงานและโครงการตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การประชุมติดตามผลประจำปีและ การปรับปรุงแผนให้ทันสมัยสะท้อนถึงความตระหนักในการพัฒนาอย่างรอบด้าน การทบทวนแผน ไม่เพียงปรับตัวเลขหรือข้อมูลเท่านั้น แต่รวมถึง การประเมินวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง ดำเนินงาน และผลกระทบต่อชุมชน การทบทวนควรมีการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อสะท้อนความต้องการจริง และมีการอ้างอิงข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น ข้อมูลจากการติดตามและ ประเมินผล แหล่งวิจัย หรือเวทีรับฟังความคิดเห็น ผลการศึกษาสอดคล้องกับภัทราวดี อ่ำคุณ และ คนอื่นๆ (2564) และศศิธร ฤทธิสนธิ์ (2564) ที่เน้นว่าการเผยแพร่ข้อมูลก่อนการทบทวนแผน ช่วยให้ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วมเสนอแนวทางพัฒนาได้เหมาะสม การทบทวนแผนยังต้อง คำนึงถึง นโยบายระดับจังหวัดและประเทศ เพื่อให้แผนหมู่บ้านและชุมชนเชื่อมโยงกับแผนระดับบน และสามารถบูรณาการทรัพยากรจากหลายหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุป การวิเคราะห์

ข้อมูล ติดตามผล และทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ เป็นหลักปฏิบัติสำคัญในการ กำกับดูแลแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ช่วยสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นรากฐานของการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนและสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์จริงได้

2. ปัญหาการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน 1) ด้านการจัดทำเวทีประชาคม 2) ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ 3) ด้านการบูรณาการการงบประมาณ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ 4) ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ และ 5) ด้านการกำกับดูแล จากการศึกษา สามารถจำแนกจากผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาการพัฒนาในระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และจะเห็นว่าด้านที่มีปัญหาระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำกับดูแล ด้านการจัดทำเวทีประชาคม มีปัญหาอยู่ในค่าเฉลี่ยปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

การจัดทำเวทีประชาคมถือเป็นกลไกสำคัญในการรับฟังเสียงของประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาในพื้นที่อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าการจัดเวทีประชาคมยังประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในมิติของ “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ที่ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดในเชิงโครงสร้าง กระบวนการ และวัฒนธรรมองค์กรในการจัดการเวทีประชาคม ปัญหาที่พบหลักๆ คือ ประชาชนยังไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเสนอปัญหา เสนอแนวทางแก้ไข หรือแสดงความคิดเห็นต่อโครงการพัฒนาในพื้นที่ แม้จะมีการเปิดเวทีให้แสดงความคิดเห็น แต่กระบวนการที่เข้มงวดเกินไปที่การรับฟังมากกว่าการสร้างพื้นที่เพื่อการเจรจาแบบเท่าเทียม เช่นเดียวกับที่ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) พบว่า แม้การบูรณาการแผนในระดับอำเภอจะมีอยู่ แต่ความเข้มแข็งของเวทีประชาคมในฐานะกลไกมีส่วนร่วมนั้นยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในประเด็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นที่นำไปสู่การตัดสินใจร่วมอย่างแท้จริง ในลักษณะเดียวกัน สุภาวดี กรมทอง (2557) ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในเวทีประชาคมในหลายพื้นที่ยังจำกัดอยู่เพียงบางกลุ่ม เช่น ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ หรือกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่กลุ่มประชากรวัยแรงงานหรือเยาวชนกลับไม่เข้าร่วม ซึ่งอาจเกิดจากเวลาการจัดประชุมไม่เหมาะสม หรือการขาดช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง นอกจากนี้ สุนตลลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาศ (2560) ยังระบุว่าระดับการศึกษาและความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนและการมีส่วนร่วม

มีผลอย่างมากต่อคุณภาพของเวทีประชาคม โดยประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมมักจะมี ความกลัวหรือไม่กล้าแสดงออกในเวทีสาธารณะ ส่งผลให้ความหลากหลายของความคิดเห็นในเวที ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ในอำเภอปางศิลาทอง ที่พบว่า ประชาชนจำนวนมากยังไม่ได้รับ โอกาสเต็มที่ในการเสนอความเห็น การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ควรพิจารณาในมิติของการ “ออกแบบเวที ประชาคมเชิงกระบวนการ” โดยเน้นความเท่าเทียม การลดอำนาจผูกขาดของผู้นำบางกลุ่ม และสร้าง พื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนทุกกลุ่มในการแสดงออก นอกจากนี้ควรมีการเตรียมการล่วงหน้าที่ดี เช่น การแจ้งกำหนดการประชุมให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละกลุ่ม การใช้สื่อและเทคโนโลยี เช่น ไลน์กลุ่ม หรือเสียงตามสายควบคู่กับประกาศหน้าหมู่บ้าน เพื่อให้เกิด การรับรู้ร่วมกัน ในระยะยาวควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของเวทีประชาคม ผ่านกิจกรรมฝึกอบรมหรือการสร้างสื่อเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย เนื้อหาควรครอบคลุมทั้งด้านสิทธิในการ แสดงความคิดเห็น การตรวจสอบแผนพัฒนา และการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนเห็น คุณค่าและความจำเป็นในการมีส่วนร่วม และสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการใช้ “เวทีย่อย” หรือเวทีเฉพาะกลุ่มก่อนการจัดประชาคมใหญ่ เช่น เวทีของกลุ่ม แม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อให้ข้อมูลและความต้องการของแต่ละกลุ่มถูกรวบรวมและ สะท้อนอย่างเท่าเทียมบนเวทีหลัก และนำไปสู่การกำหนดมติที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของชุมชน เมื่อประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และความคิดเห็นนั้นถูกนำไปใช้ในการกำหนด แผนงานอย่างเป็นรูปธรรม จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการประชาธิปไตยในระดับ ท้องถิ่น และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบเป็นเจ้าของแผนพัฒนาของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการ ติดตามผลและสนับสนุนการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การจัดทำเวทีประชาคมในอำเภอปางศิลาทองแม้จะมีการดำเนินงาน ตามขั้นตอนพื้นฐานแล้ว แต่ยังคงมีช่องว่างในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งต้องได้รับการพัฒนา และปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การอ้างอิงจากงานวิจัยต่างๆ ได้ชี้ชัดว่าการมีส่วนร่วมที่แท้จริงไม่ใช่แค่ การเข้าร่วมประชุม แต่ต้องเป็นการ “มีเสียง” และ “มีสิทธิ์ร่วมตัดสินใจ” ในทิศทางการพัฒนาชุมชน ซึ่งต้องอาศัยทั้งการออกแบบกระบวนการอย่างเหมาะสม การสร้างความรู้ความเข้าใจ และการเปิด พื้นที่ให้ทุกกลุ่มในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม

2.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า การประสานแผน ในระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาและข้อจำกัดที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ประเด็นหลักที่พบคือ การจัดลำดับความสำคัญ ของโครงการมักจะใช้วิธีการตัดสินใจผ่านมติที่ประชุมมากกว่าการพิจารณาแก้ไขปัญหาภาพรวม ของพื้นที่ ส่งผลให้แผนงานที่จัดทำขึ้นขาดความต่อเนื่องและไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหาที่แท้จริง

ของชุมชนได้อย่างครอบคลุม อีกทั้งระบบการจัดทำแผนในระดับต่างๆ ยังดำเนินการแบบคู่ขนาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน ยุ่งยาก และลดบทบาทของแผนระดับหมู่บ้านที่ถือเป็นระดับฐานรากของการพัฒนา ประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ที่ได้ศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดบึงกาฬในรูปแบบบูรณาการ พบว่าการประสานแผนและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้แผนพัฒนามีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน การทำงานที่ไม่บูรณาการอย่างแท้จริงส่งผลให้ประสิทธิภาพของแผนพัฒนาต่ำลง และยากที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานงานที่ไม่มีความชัดเจนและขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในทำนองเดียวกันงานวิจัยของ ภรณ์ภูมูรี ศรีอินทร์สุทธิ และคนอื่นๆ (2560) พบว่า การวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการต้องอาศัยการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและกิจกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งต้องมีการสื่อสารและประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการทำงานแยกส่วน ซึ่งตรงกับปัญหาที่พบในพื้นที่อำเภอปางศิลาทองที่มีกัใช้วิธีการโหวตหรือมติที่ประชุมแทนการวิเคราะห์ปัญหาภาพรวม ซึ่งทำให้การแก้ไขปัญหาที่แท้จริงและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่ อีกทั้งงานวิจัยของ สมเด็จ หริ่มเจริญ (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนท้องถิ่นระบุว่า ปัญหาด้านการประสานงานและระบบการจัดทำแผนที่ไม่ชัดเจนส่งผลให้บทบาทของประชาชนในระดับชุมชนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นข้อสะท้อนที่สำคัญในงานวิจัยนี้ด้วยเช่นกัน โดยประชาชนในพื้นที่ขาดโอกาสในการแสดงความเห็นและมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนในระดับท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้แผนพัฒนาที่จัดทำขึ้นไม่ได้สะท้อนความต้องการและบริบทเฉพาะของชุมชน การขาดความชัดเจนในการประสานงานและการบูรณาการอย่างแท้จริงในระดับพื้นที่นี้ยังส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาโดยรวมและลดความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการในระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการบริหารจัดการแบบใหม่ที่เน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน (Decentralization and Participation) เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและความยั่งยืนของโครงการพัฒนาต่างๆ นอกจากนี้ การจัดทำแผนแบบคู่ขนานโดยไม่บูรณาการ ยังทำให้เกิดปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรซ้ำซ้อนและเกิดความสับสนในกระบวนการบริหารจัดการของหน่วยงาน ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว และสร้างความยุ่งยากต่อการติดตามผลและประเมินผล การดำเนินงานของแผนในแต่ละระดับ ซึ่งต่างกับแนวทางที่ควรจะเป็น คือ การผสมผสานความต้องการและแผนงานในทุกระดับอย่างเป็นระบบและมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการแผนอย่างจริงจังในทุกกระดับเริ่มตั้งแต่การสร้างความร่วมมือร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายของแผน การจัดเวทีหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนากลไกการสื่อสารที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อให้ข้อมูลแผนงานและความคืบหน้าเป็นที่รับรู้ร่วมกันในทุกฝ่าย การเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำและประสานแผนก็เป็นอีกกุญแจสำคัญ เพราะการที่ประชาชนได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จะช่วยให้แผนพัฒนามีความเป็นประชาธิปไตยและตอบโจทยความต้องการของชุมชนได้มากขึ้น รวมทั้งสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) ที่สำคัญต่อความสำเร็จของโครงการในระยะยาว

สรุปได้ว่า การประสานแผนในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยการจัดลำดับความสำคัญที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาจริง การบูรณาการแผนงานและงบประมาณในทุกระดับ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ อย่างแท้จริงเพื่อสร้างความสอดคล้องและความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยหลากหลายฉบับที่แสดงถึงความจำเป็นของการประสานแผนอย่างจริงจังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของแผนพัฒนาท้องถิ่น สถิตย์ ดิยวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ์ และคนอื่นๆ (2560) สมเด็จ หริ่มเจริญ (2559)

2.3 ด้านการบูรณาการการงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่าปัญหาด้านการบูรณาการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความท้าทายที่สำคัญต่อการบริหารจัดการงบประมาณในระดับพื้นที่ ความท้าทายหลักที่พบคือ ความไม่สอดคล้องและขาดการบูรณาการระหว่างแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนกับแผนพัฒนาระดับอำเภอและจังหวัด รวมถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ จุดอ่อนสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความเข้าใจของคณะกรรมการหรือกลไกสนับสนุนงบประมาณในระดับพื้นที่เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการบูรณาการงบประมาณยังไม่ครบถ้วนและลึกซึ้งพอ ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนหรือความไม่สอดคล้องระหว่างแผนที่ทำและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในระดับชุมชน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่ระบุว่าในระดับพื้นที่ยังขาดความเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพระหว่างแผนพัฒนาชุมชนกับการบูรณาการแผนในระดับจังหวัดและกลุ่มอำเภอ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนของแหล่งงบประมาณและกระบวนการบูรณาการที่ไม่ได้ยึดจากฐานความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ทำให้ข้อเสนอแนะหรือความต้องการที่ได้จากเวทีประชาคมไม่สามารถแปลงเป็นงบประมาณจริงได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิผล ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ พัชรี พิมพิลา (2559) ยังชี้ให้เห็นว่าการบูรณาการแผนและงบประมาณของภาครัฐในระดับพื้นที่ยังคงมีลักษณะแยกส่วน (Fragmented) และขาดการมีส่วนร่วมจากองค์กรในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการงบประมาณยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างเต็มที่ และทำให้เกิดความล่าช้าและความไม่สอดคล้อง

ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ การขาดการบูรณาการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพนี้มีผลกระทบโดยตรงต่อความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาที่จำเป็นและเร่งด่วน อันนำไปสู่ความล่าช้าในการแก้ไขปัญหา และทำให้ทรัพยากรถูกใช้ไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังลดทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบการบริหารงานท้องถิ่นและกระบวนการพัฒนาชุมชนโดยรวม ในแง่นโยบายและการปฏิบัติ การแก้ไขปัญหาด้านการบูรณาการงบประมาณจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของกระบวนการวางแผนและจัดสรรงบประมาณ ซึ่งจะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณมีความโปร่งใสและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของชุมชน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงบประมาณและติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเรียลไทม์ ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความผิดพลาดในการดำเนินงานการส่งเสริมการบูรณาการงบประมาณยังต้องประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนและจัดสรรงบประมาณอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างกลไกการประสานงานระหว่างภาคส่วนที่ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นแต่ละระดับสามารถบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ปัญหาด้านการบูรณาการงบประมาณที่พบในพื้นที่อำเภอปางศิลาทอง สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในระบบการวางแผนและบริหารจัดการงบประมาณที่ยังไม่เชื่อมโยงและบูรณาการอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหานี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้สนับสนุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการบริหารงบประมาณ (สันติ ปัญญา และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2565; พิชรี พิมพิลา, 2559)

2.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ ผลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าปัญหาในด้านการสนับสนุนการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความต่อเนื่องของการพัฒนาในระดับพื้นที่ ปัญหาหลักที่ชัดเจนในพื้นที่นี้คือระบบการเก็บข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วนและไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูลในการวางแผนและติดตามผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะข้อจำกัดทั้งในด้านเวลา ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลและการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ข้อจำกัดด้านการเก็บข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์และขาดความน่าเชื่อถือนี้ ทำให้การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนมีความผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนได้ง่าย

ส่งผลให้แผนพัฒนาที่ออกมาไม่ตอบโจทย์ปัญหาหรือความต้องการที่แท้จริงของชุมชน นอกจากนี้ยังทำให้การติดตามผลและการประเมินผลโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการตามแผนเกิดความยากลำบาก และไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแม่นยำ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต่อเนื่องของการพัฒนาท้องถิ่นและการตัดสินใจในการปรับปรุงแผนงานในอนาคต ผลการศึกษานี้สอดคล้องอย่างมากกับงานวิจัยของ ปัญญา เฉลียวชาติ (2559) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการเก็บข้อมูลของแผนชุมชนในหลายพื้นที่ยังขาดความน่าเชื่อถือและขาดความต่อเนื่องในการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลที่ขาดความถูกต้องนี้ทำให้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และส่งผลให้แผนพัฒนาที่จัดทำนั้นไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาหรือสถานการณ์จริงในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้แผนพัฒนาไม่สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมในชุมชนได้อย่างเต็มที่ ในแง่ของการจัดการข้อมูล หน่วยงานท้องถิ่นยังประสบปัญหาการขาดเครื่องมือและระบบที่เหมาะสมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ นิตยาวรรณ สว่างภพ (2562) ยังยืนยันถึงข้อจำกัดในเรื่องนี้โดยระบุว่า หน่วยงานในท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดเครื่องมือที่เป็นระบบและครบวงจรสำหรับการจัดเก็บข้อมูล อีกทั้งยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลอย่างเต็มที่ ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้มามีลักษณะกระจัดกระจาย ไม่ครบถ้วน และบางครั้งก็ไม่ทันสมัย ส่งผลให้การวางแผนและการตัดสินใจขาดข้อมูลเชิงลึกและมีความไม่แน่นอนสูง ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีนี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการแผนพัฒนาในระดับหมู่บ้านหรือชุมชนไม่สามารถก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน เนื่องจากการบริหารจัดการข้อมูลที่ล่าช้า ไม่ครบถ้วน และไม่สามารถสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างแผนที่กำหนดกับความเป็นจริงในพื้นที่ อีกทั้งยังทำให้การบริหารจัดการโครงการและกิจกรรมที่เกิดขึ้นไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ ในบริบทของการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังพบว่าการขาดทรัพยากรและความรู้ในการจัดการข้อมูลอย่างมืออาชีพถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ระบบการเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบและขาดความถูกต้อง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและติดตามประเมินผลในพื้นที่อย่างชัดเจน การขาดความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้การจัดเก็บและการใช้ข้อมูลไม่เต็มประสิทธิภาพ การสนับสนุนการดำเนินงานในด้านนี้ จึงควรเน้นไปที่การพัฒนา ระบบบริหารจัดการข้อมูลที่เป็นระบบและมีมาตรฐาน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลในกระบวนการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ระบบฐานข้อมูลกลาง หรือระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและวางแผนพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย นอกจากนี้ การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านการจัดการข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมืออาชีพ และมีประสิทธิภาพ นอกจากเรื่องเทคโนโลยีแล้ว การสร้างระบบการประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นยังเป็นสิ่งสำคัญ การทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ จะช่วยให้การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการจริงของชุมชน การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องมือและพัฒนาระบบบริหารข้อมูลจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของการสนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า การสนับสนุนการดำเนินงานในแง่ของการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และทันสมัย มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนและพัฒนาพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน และชุมชน โดยปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักในพื้นที่อำเภอปางศิลาทอง ได้แก่ ความขาดแคลนเครื่องมือ ระบบจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐาน ความขาดความรู้และทักษะในการจัดการข้อมูลของบุคลากร และการไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการวางแผนและดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่ได้วางไว้ การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทั้งในด้าน เทคโนโลยี บุคลากร และงบประมาณอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เกิด ผลสัมฤทธิ์และยั่งยืนในระยะยาว

2.5 ด้านการกำกับดูแล ผลการศึกษาที่ได้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าการกำกับดูแลแผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานในด้านนี้ยังมีข้อจำกัดและปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยประเด็นปัญหาหลักที่ถูกระบุในงานวิจัยนี้ คือการอบรมคณะกรรมการติดตามแผนงานที่ยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง รวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการที่มีบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกระบวนการติดตามและกำกับดูแลแผนพัฒนา ยังมีข้อจำกัดอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ประสิทธิภาพในการติดตามและประเมินผลแผนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น ประเด็นนี้สอดคล้องอย่างมากกับผลการศึกษาของเนตรนภา คงหอม (2559) ที่ชี้ให้เห็นว่าระบบการติดตามและประเมินผลแผนในระดับท้องถิ่นยังคงขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดการอบรมและพัฒนาทักษะให้กับเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการติดตามแผนงาน ทำให้การปฏิบัติงานยังขาดความเป็นระบบและไม่สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานได้อย่างละเอียดและมีคุณภาพ อีกทั้งเครื่องมือและระบบที่ใช้ในการติดตามแผนในหลายพื้นที่ยังล้าสมัย ไม่ตอบโจทย์ความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ และการรายงานผลล่าช้าและไม่ครอบคลุม ทำให้การกำกับดูแลแผนพัฒนาในระดับชุมชน และท้องถิ่นไม่สามารถประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่ การกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพเป็นหัวใจสำคัญในการรักษาความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในแผนพัฒนาซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในกระบวนการติดตามและประเมินผล รวมถึง

เครื่องมือที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถรายงานข้อมูลและประเมินผล การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าอำเภอ ปางศิลาทองยังขาดองค์ประกอบสำคัญเหล่านี้อยู่ในระดับที่เป็นอุปสรรคต่อการกำกับดูแลที่มีคุณภาพ ในส่วนของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลแผนพัฒนา งานวิจัยของ นิติยววรรณ สว่างภพ (2562) ได้นำเสนอว่าการพัฒนาและบูรณาการเครื่องมือ ICT เป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะการใช้ ระบบติดตามผลแบบเรียลไทม์ (Real-Time Monitoring) ที่ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ ติดตามและประเมินผลโครงการได้อย่างต่อเนื่องและมีความโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้ เทคโนโลยีช่วยลดภาระงานเอกสารและเพิ่มความแม่นยำของข้อมูลที่ได้มา ซึ่งส่งผลดีต่อการตัดสินใจ ในระดับนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่วิจัยของ อำเภอปางศิลาทองยังคงพบข้อจำกัดอย่างชัดเจนในด้านนี้ ไม่ว่าจะเป็นการขาดโครงสร้างพื้นฐาน ทางเทคโนโลยี ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้าน ICT หรือแม้แต่การขาดงบประมาณในการจัดซื้อ และบำรุงรักษาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ล้ำสมัยและขาดการนำไปใช้จริง ส่งผลให้การติดตาม และกำกับดูแลแผนงานไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องความถูกต้องของข้อมูลและ ความทันเวลาของการรายงาน ปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบกว้างไกล ไม่เพียงแต่ลดทอนความน่าเชื่อถือ ของระบบการกำกับดูแลในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อการบริหารจัดการทรัพยากรและโครงการพัฒนาด้วย หากไม่มีการพัฒนาและแก้ไขปัญหา เหล่านี้อย่างเป็นระบบ จะทำให้การดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเกิดข้อผิดพลาด เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการทุจริตหรือการใช้ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม และทำให้การพัฒนาท้องถิ่น ไม่ยั่งยืนตามที่ตั้งเป้าไว้ การแก้ไขปัญหาในด้านการกำกับดูแลแผนพัฒนา จึงควรให้ความสำคัญกับ การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการติดตามและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดอบรมและ เสริมสร้างความรู้ในด้านการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริม การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ เครื่องมือสมัยใหม่ในการติดตามแผนงานและโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรมีการ พัฒนาและลงทุนในระบบ ICT ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น โดยอาจเริ่มจากการนำระบบ สารสนเทศพื้นฐานมาประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยในการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการรายงานผล ในเวลาจริง ตลอดจนมีการออกแบบระบบให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การติดตามและกำกับดูแลเกิดความรวดเร็วและครบถ้วน การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการอบรมบุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การกำกับดูแล แผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังต้องมีการสร้างกลไกการประเมินผล การดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินและปรับปรุงการทำงานให้มี

คุณภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม นอกจากนั้น การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคประชาชนในการกำกับดูแลแผนพัฒนาก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม การมีส่วนร่วมของประชาชนและการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและสร้างความไว้วางใจในระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างกลไกตรวจสอบที่ทำให้การบริหารจัดการแผนพัฒนามีความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริต

สรุปได้ว่า ด้านการกำกับดูแลในพื้นที่อำเภอปางศิลาทอง ยังมีความท้าทายหลายประการ ทั้งในด้านการอบรมและพัฒนาคณะกรรมการติดตาม การตั้งคณะกรรมการที่มีบทบาทชัดเจน และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนกระบวนการติดตามและประเมินผล ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลแผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ หากสามารถพัฒนาในด้านเหล่านี้ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแผนงานและโครงการในระดับท้องถิ่น เสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

จากผลการศึกษาด้านการบูรณาการงบประมาณ การสนับสนุนการดำเนินงาน และการกำกับดูแลในอำเภอปางศิลาทองล้วนประสบปัญหาในระดับที่ควรได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะในประเด็นการมีส่วนร่วม การจัดทำข้อมูลที่แม่นยำ และการติดตามประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในหลายงานวิจัยที่เน้นย้ำถึงข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและเชิงกระบวนการในระบบการวางแผนพัฒนาระดับพื้นที่ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

3.1 ปัจจัยภายใน

3.1.1 ด้านผู้นำ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำองค์กร เช่น นายก อบต. หรือผู้บริหาร อบต. มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้นำบางพื้นที่ยังขาดวิสัยทัศน์ และไม่สามารถนำพากลไกการบูรณาการแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) พบว่า ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และกล้าเปลี่ยนแปลงส่งผลให้การจัดทำแผนบรรลุผลได้เร็วขึ้น งานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาในพื้นที่ปางศิลาทอง เพราะต่างยืนยันว่าผู้นำมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางแผน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ชี้ว่า การขาดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะทำให้แผนขาดพลังและความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบว่าบาง อบต. ยังมีผู้นำที่ขาดการมองการณ์ไกล แตกต่างจาก สุภาวดี กรมทอง (2557)

ซึ่งเน้นว่าระบบการจัดทำแผนที่ที่สามารถกลบจุดอ่อนของผู้มาได้บ้าง แต่ในกรณีอำเภอปางศิลาทอง การขาดภาวะผู้นำส่งผลต่อคุณภาพแผนอย่างชัดเจน

3.1.2 ด้านบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรใน อบต. ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการจัดทำแผน แต่ยังขาดทักษะเฉพาะด้าน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ การเขียนโครงการ และการประสานงานเชิงนโยบาย ซึ่งส่งผลให้กระบวนการจัดทำแผนยังไม่ราบรื่น สอดคล้องกับสันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) เน้นเรื่อง “ขีดความสามารถของบุคลากรท้องถิ่น” ซึ่งต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ระบุว่า บุคลากรระดับล่างมีภาระงานซ้ำซ้อน ทำให้ไม่มีเวลาอบรมหรือพัฒนาศักยภาพเชิงแผน แตกต่างกับ สุภาวดี กรมทอง (2557) เน้นการใช้บุคลากรแบบบูรณาการข้ามแผนกเพื่อลดช่องว่างความรู้ ซึ่งยังไม่พบชัดเจนในพื้นที่ปางศิลาทอง

3.1.3 ด้านทรัพยากร ผลการศึกษาพบว่าทรัพยากรทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และระบบสนับสนุน ยังมีข้อจำกัดอย่างมาก โดยเฉพาะงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนจริง ทำให้แผนหลายโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้า สอดคล้องกับสันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) กล่าวถึงการกระจายงบประมาณไม่ทั่วถึงและการใช้งบแบบไม่มีข้อมูลรองรับ แตกต่างกับ สุภาวดี กรมทอง (2557) ระบุว่า หากมีการใช้ฐานข้อมูลจากประชาคมอย่างถูกต้อง จะช่วยจัดสรรงบประมาณได้ตรงจุด

3.1.4 ด้านโครงสร้างและกระบวนการพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีลักษณะเป็นรูปแบบราชการและซ้ำซ้อนในบางขั้นตอน อีกทั้งยังไม่มีมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการจัดเวทีประชาคมที่ในบางครั้งกลายเป็นเพียงพิธีกรรมที่ขาดพลังของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่นและเป็นพลวัต เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ รวมถึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาวดี กรมทอง (2557) ที่ชี้ว่า “กระบวนการแบบมีส่วนร่วมที่แท้จริง” จำเป็นต้องได้รับการออกแบบใหม่โดยไม่ยึดติดกับระเบียบกลางซึ่งมักขัดต่อความยืดหยุ่นของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ได้เสนอแนวทางการใช้ “เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาคมออนไลน์” เป็นทางเลือกใหม่ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งยังไม่ปรากฏในการศึกษานี้ จึงถือเป็นข้อแตกต่างเชิงรูปแบบที่น่าสนใจและสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในอนาคต

3.1.5 ด้านข้อมูลและเทคโนโลยีพบว่า การจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงเป็นรูปแบบกระดาษ และไม่มีระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงหรือสนับสนุนการจัดทำแผนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อประกอบการวางแผนยังคงขาดแคลน ซึ่งแตกต่างจากข้อเสนอของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่แนะนำให้มีการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และฐานข้อมูลกลางที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งแนวทางดังกล่าวยังไม่เกิดขึ้นในกรณีศึกษาของอำเภอปางศิลาทอง เช่นเดียวกับข้อเสนอของ สุฤษดี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ (2557) ที่เสนอให้มีการจัดทำ “ระบบข้อมูลชุมชนแบบมีส่วนร่วม” เพื่อให้แผนพัฒนาสะท้อนปัญหาและความต้องการจริงของประชาชน แต่พื้นที่ศึกษายังขาดการพัฒนาในประเด็นนี้เช่นกัน ขณะที่ ศุภาวดี กรมทอง (2557) ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้ “ข้อมูลเชิงคุณภาพ” จากเวทีชาวบ้านควบคู่กับ “ข้อมูลเชิงปริมาณ” จากระบบราชการเพื่อให้แผนมีความสมดุล

3.2 ปัจจัยภายนอก

ผลการศึกษาปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านเทคโนโลยี และ 5) ด้านประชาชนผู้รับบริการ จากการศึกษา สามารถจำแนกจากผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยภายนอกการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านประชาชนผู้รับบริการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเมือง เมื่อพิจารณารายด้านสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.2.1 ด้านการเมือง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายนอกด้านการเมืองมีผลในระดับมากต่อการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ โดยเฉพาะนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการสนับสนุนเชิงนโยบายจากหน่วยงานส่วนกลางต่อการพัฒนาระดับพื้นที่ นอกจากนี้ เจตคติของชุมชนและการสนับสนุนของนักการเมืองท้องถิ่นยังมีบทบาทสำคัญในการจูงใจให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการจัดทำแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประสutti เหลืองสมานกุล (2559) ที่เน้นบทบาทของนักการเมืองในการเป็นสะพานเชื่อมระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติในท้องถิ่น อีกทั้ง “การเมืองท้องถิ่นมีผลต่อความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาอย่างยั่งยืน” ดังนั้น การสนับสนุนจากภาครัฐและนักการเมืองท้องถิ่นจึงถือเป็นแรงผลักดันสำคัญในกระบวนการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 ด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้สนับสนุนการดำเนินการตามแผน อีกทั้งการส่งเสริมอาชีพและลักษณะเศรษฐกิจชุมชนโดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรมมีผลเอื้อต่อการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางเศรษฐกิจกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน การมีงบประมาณเพียงพอและการพัฒนาทักษะอาชีพในชุมชนทำให้ชาวบ้านมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมและผลักดันโครงการที่ตอบโจทย์ความต้องการในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวคิด

ของ ประสุมิ เหลืองสมานกุล (2559) ที่กล่าวว่า “การมีทุนทางเศรษฐกิจช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการมีส่วนร่วมด้านนโยบายของชุมชน”

3.2.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม แสดงให้เห็นว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” คือหัวใจสำคัญของกระบวนการวางแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ประชาชนไม่เพียงแต่ต้องมีส่วนในการตัดสินใจ แต่ยังต้องร่วมกำหนดประเด็นพัฒนา จัดลำดับความสำคัญ และร่วมดำเนินโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ของ ประสุมิ เหลืองสมานกุล (2559) ที่ชี้ให้เห็นว่า หากไม่มีฐานวัฒนธรรมของความร่วมมือ และความเชื่อมั่นในระบบการวางแผนแล้ว กระบวนการพัฒนาย่อมไร้พลัง อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการของ “การวางแผนแบบมีส่วนร่วม” ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ต่อแผนพัฒนาอย่างแท้จริง

3.2.4 ด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะในเรื่องของการนำนวัตกรรมและข้อมูลสารสนเทศมาใช้วิเคราะห์พื้นที่ เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร เพื่อให้แผนพัฒนาตอบสนองความต้องการประชาชนอย่างแท้จริง การผลักดันสู่องค์กรดิจิทัลทำให้ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวางแผนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ เกียรติศักดิ์ ลำพองชาติ (2563) ที่ระบุว่า “การบูรณาการเทคโนโลยีในระบบวางแผนภาครัฐ คือกลไกสำคัญในการลดช่องว่างการพัฒนาและเพิ่มความแม่นยำของข้อมูล” อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเทคโนโลยียังต้องควบคู่กับการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่และประชาชนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล

3.2.5 ด้านประชาชนผู้รับบริการ ปัจจัยภายนอกด้านนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนไม่เพียงแต่ควรมีส่วนร่วมในขั้นตอนเริ่มต้นของการจัดทำแผนเท่านั้น แต่ยังควรมีส่วนในกระบวนการ “ทบทวน ติดตาม และประเมินผล” แผนพัฒนา ซึ่งชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มการขับเคลื่อนท้องถิ่นโดยใช้ “ประชาชนเป็นผู้ร่วมตรวจสอบและถ่วงดุล” การดำเนินงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิด “ประชาธิปไตยเชิงมีส่วนร่วม” ของธนภุต โพธิ์เงิน (2563) ที่เสนอว่า ความยั่งยืนของแผนพัฒนาต้องมีประชาชนทำหน้าที่ตรวจสอบและเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง จึงถือเป็นปัจจัยหนุนที่สำคัญของการบริหารจัดการเชิงคุณภาพในระดับท้องถิ่น

จากการวิเคราะห์ทั้ง 5 ด้าน พบว่าปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในอำเภอบางคลาของล้วนมีความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ “ด้านสังคมและวัฒนธรรม” ที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทเชิงรุกของประชาชนในการผลักดันแผนพัฒนา หากแต่ความสำเร็จของแผนจำเป็นต้องอาศัยความสมดุลระหว่างปัจจัยด้านนโยบาย เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องของประชาชน จึงจะสามารถพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ในระดับพื้นที่

4. แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการจัดทำเวทีประชาคม การวางแผนอย่างรอบคอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและการสร้างบรรยากาศเปิดกว้าง เพื่อให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยและกล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องอย่างมากกับงานวิจัยของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ที่เน้นย้ำการสร้างเวทีประชาคมที่มีคุณภาพและการใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงประชาชนได้จริง รวมถึงการให้ข้อมูลพื้นฐานที่เข้าใจง่าย เพื่อส่งเสริมการระดมความคิดเห็นอย่างแท้จริง นอกจากนี้ แนวทางที่ให้ความสำคัญกับการประสานงานกับผู้นำชุมชนและการจัดเวลาที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มการเข้าร่วมประชาคม นอกจากนี้ การพัฒนาศักยภาพผู้แทนประชาคมด้วยการอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ยังสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่พบในงานวิจัยหลายฉบับ ซึ่งชี้ว่าการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของผู้แทนชุมชนเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ การประสานแผนในระดับพื้นที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาอย่างบูรณาการและลดความซ้ำซ้อนของโครงการพัฒนาในพื้นที่ การสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง เน้นการทำประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างสม่ำเสมอและมีคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นจริงและลึกซึ้ง ไม่ใช่แค่การเก็บข้อมูลผิวเผิน กลไกการใช้คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนร่วมกับทีมงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นวิธีที่ดีในการจัดระบบการรับฟังความต้องการประชาชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ที่เน้นความสำคัญของการบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแผนเดียวหรือ One Plan ที่เชื่อมโยงแผนงานในทุกระดับอย่างมีระบบ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กระบวนการประชาคมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ที่เน้นการใช้ประชาคมเป็นเครื่องมือหลักในการพิจารณาและตัดสินใจ นอกจากนี้ ยังได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนากลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริงและลดปัญหาการขาดความต่อเนื่องในการวางแผน นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพบุคลากรและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการข้อมูลและการตัดสินใจ ที่แนะนำให้มีการอบรมและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ อีกทั้ง สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านและกลไกการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นการสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ดังนั้น แนวทางการประสานแผนในระดับพื้นที่ตามรายงานนี้จึงสอดคล้องกับหลักการและข้อค้นพบจากงานวิจัยต่างๆ ที่เน้นการบูรณาการแผน

การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

4.3 ด้านการบูรณาการงบประมาณ การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก สะท้อนถึงความไม่ชัดเจนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ความซ้ำซ้อนของงบประมาณ และการขาดการเชื่อมโยงแผนกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานของ สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดกลไกการเชื่อมโยงระหว่างแผนระดับชุมชนกับแผนของหน่วยงานอื่น ทำให้ไม่สามารถขอรับงบประมาณจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่าคณะกรรมการในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประสานงบประมาณจากภาคส่วนต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าและไม่เป็นระบบของการดำเนินการประสานงานด้านงบประมาณ อุปสรรคสำคัญประการหนึ่งของการจัดทำแผนชุมชนคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงบประมาณแบบบูรณาการ และขาดการจัดทำฐานข้อมูลด้านงบประมาณที่สามารถอ้างอิงได้อย่างแม่นยำและทันสมัย

4.4 ด้านการสนับสนุนการดำเนินงาน การสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ การจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนยังขาดความสมบูรณ์ ขาดการอัปเดต และขาดความเชื่อถือได้ ทั้งนี้ เป็นเพราะขาดบุคลากรที่มีทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และไม่มีระบบสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม ในทำนองเดียวกัน การสนับสนุนด้านวิชาการ เช่น การฝึกอบรม การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน แต่ในหลายพื้นที่ยังขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรสนับสนุนที่มีศักยภาพเพียงพอ จึงส่งผลให้คุณภาพของแผนลดลงตามไปด้วย

4.5 ด้านการกำกับดูแล ด้านการกำกับดูแลการจัดทำแผนพัฒนา ไม่มีคณะกรรมการติดตามผลที่ชัดเจน ซึ่งยังขาดการอบรมคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน ทำให้กลไกกำกับดูแลไม่มีความต่อเนื่อง ขาดประสิทธิภาพในการติดตามประเมินผล และไม่สามารถสะท้อนข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแผนได้อย่างเหมาะสม แผนชุมชนหลายแห่งไม่มีระบบประเมินผลที่เป็นรูปธรรม ไม่มีตัวชี้วัด ที่ชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้นการไม่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามและประเมินผล ทำให้ขาดข้อมูลเรียลไทม์ ขาดการวิเคราะห์แนวโน้ม และไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของความก้าวหน้าในการดำเนินแผนได้อย่างครบถ้วน การใช้ระบบ ICT เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลยังไม่แพร่หลายในพื้นที่ชุมชน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระบวนการกำกับดูแลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการจัดทำเวทีประชาคม ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึงและเข้าใจความสำคัญของการมีส่วนร่วม รวมถึงจัดทำเวทีประชาคมในบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
2. ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยบูรณาการแผนงานในทุกระดับให้เป็น One Plan เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม
3. ด้านการจัดการแผนงานและโครงการ ควรจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อให้งานโครงการไม่ทับซ้อนกันและสามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสนับสนุนให้แผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนมีความสมบูรณ์และใช้ได้จริง
4. ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ควรจัดอบรมและเสริมสร้างความรู้ทักษะให้แก่บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผน การประสานแผน และการใช้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแผนพัฒนา
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผล โปร่งใส และทันสมัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาครอบคลุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์รูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาที่แตกต่างกัน
2. ควรศึกษาผลกระทบและประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาที่จัดทำขึ้นไปใช้จริงในพื้นที่ เพื่อติดตามและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในด้านบริหารจัดการแผนพัฒนาอย่างลึกซึ้ง เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- เกียรติศักดิ์ ลำพองชาติ. (2563). **ทักษะการทำงานในโลกยุคดิจิทัล: เอกสารวิชาการเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานฝ่ายนิติบัญญัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- ฐิตติลีนา ใจเพียร. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน : ภายใต้งบระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ทิพวัลย์ แสนคำ, สมศักดิ์ จีวัฒนา และนลินทิพย์ พิมพ์กลัด. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการวางแผนปฏิบัติการของผู้บริหารในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิชาการ การจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**, 6(1), 78-88.
- ธนกฤต เกตุสิทธิ์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม. (2563, มกราคม-เมษายน). สภาพและลักษณะการทำประชาคมชุมชนตามแนวทางการมีส่วนร่วมและตามหลักการทางกฎหมายของเทศบาลขอนแก่น. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 16(1), 49.
- ธนกฤต โพธิ์เงิน. (2563, ตุลาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ**, 5(10), 181-195.
- ธนจิรา พวงผกา. (2559). **ปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี**. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนภัทร กันทาวงศ์. (2559). **ผลกระทบของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พฤติกรรมผู้บริโภคและกลยุทธ์การแข่งขันต่อการรับรู้ประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ธนวรรณ พรหมพิตร และคนอื่นๆ. (2559, กันยายน-ธันวาคม). การบริหารจัดการการจัดทำแผนสามปี โดยมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุกเหนือ อำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารชุมชนวิจัย**, 10(3), 5-6.

ธนากร รวิยะวงศ์. (2559, กันยายน). การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560. **วารสารการเมืองการปกครอง**, 6(1), 82-83.

นที อินทรสูตร. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อรองรับการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

นิตยารวรรณ สว่างภพ. (2562). การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เนตรนภา คงหอม. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากระลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐแนวใหม่ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปณัฏกร บุญกอบ. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดศรีสะเกษ. **วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**, 7(2), 45-46

ประสูติ เหลืองสมานกุล. (2559, มีนาคม-สิงหาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี. **วารสารการเมืองการปกครอง**, 6(2), 340.

ปัญญา เฉลียวชาติ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปิ่นธรณิ เจริญพิทักษ์. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). ทิศทางองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไทยในอนาคต. **วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์**, 3(2), 191-192.

ปานพิมพ์ พันธุ์เสือ. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี. **วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์**, 7(1), 137-162.

พยอม วงศ์สารศรี. (2542). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: สุภาการพิมพ์.

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551. (2551, ธันวาคม 30). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 125 ตอนที่ 137 ก. หน้า 3-5.

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565. (2565, สิงหาคม 19). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 139 ตอนที่ 51 ก. หน้า 24-25.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2550. (2550, กันยายน 15). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 55 ก. หน้า 5.

พระอภิชาติ มินระวงศ์. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์**. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.

พัชรีย์ พิมพ์ลา. (2559). **การศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. (2548). **โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พัฒนาและสังคมการบริหารราชการจังหวัด, สำนัก. (2562). **คู่มือการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

แพทริยา พลอยไป, จุฑาทิพ คล้ายทับทิม และสุพัตรา จุณณะปิยะ. (2558, ตุลาคม-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. **วารสารสหวิทยาการวิจัย : ฉบับบัณฑิตศึกษา**, 4(4), 108-115.

ภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ, บุญเลิศ ไพรินทร์ และสถิตย์ นิยมญาติ. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การวางแผนพัฒนาแบบบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. **วารสารเซนต์จอห์น**, 22(30), 103-116.

ภัทราวดี อ่ำคุณ และคนอื่นๆ. (2564, ตุลาคม). แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 6(10), 395-407.

ยอดอาวุธ โพธิ์ศรีขามล. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 6(2), 140-141.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2560. (2560, พุทธศักราช 17). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 281 ง. หน้า 4-7.

ราชภัฏสงขลา, มหาวิทยาลัย. (2560). **โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560**. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภรัฐฉัตรานนท์. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารการบริหารปกครอง**, 5(2), 290-305.

วรารณ ปานะพิพัฒน์. (2564, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม**, 13(1), 340-357.

แวญแอ แวปา. (2559). **สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาอำเภอเบตง จังหวัดยะลา**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ศศิณทล ฤทธิสนธิ์. (2564). **การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภาวดี กรมทอง. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. (2559). **คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

_____. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

_____. (2561). **ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2561 ฉบับที่ 3**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

- ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. (2562). **ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและ**
ประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.**
2561-2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สมคิด บางโม. (2558). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ: วิจัยพัฒนา.
- สมเด็จ หริเมธี. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ**
องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สมเดช จันมาธิกุล. (2559). **ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**
บางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). **วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ และคนอื่นๆ. (2557, กันยายน). ศักยภาพเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่าง
บูรณาการ กรณีศึกษาจังหวัดบึงกาฬ. **วารสารหน้าจั่ว**, 28(1), 299-318.
- สันติ ปัญญา และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2565, กรกฎาคม). แนวทางการบูรณาการจัดทำ
แผนพัฒนาในระดับพื้นที่อำเภอ กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร. **Journal of Roi**
Kaensarn Academi, 7(7), 341-352
- สุนตลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาศ. (2560, พฤศจิกายน-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย.
วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., 5(ฉบับพิเศษ), 182-183.
- สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี.
วารสารร่วมพฤษ มหาวิทยาลัยเกริก, 35(2), 119-140
- องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว. (2566). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570).** กำแพงเพชร:
องค์การบริหารส่วนตำบลปางตาไว.
- องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง. (2566). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570).** กำแพงเพชร:
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด. (2566). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570)**. กำแพงเพชร: องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด.

อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์ และวิมลรัตน์ ยิ้มละมัย. (2561). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลวิเศษชัยชาญ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง**. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 1 “มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : พลังปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. สงขลา: ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

Engert, S., et al. (2016, January). Exploring the Integration of Corporate Sustainability into Strategic Management: a Literature Review. **Journal of Cleaner Production**, 112(4), 2833-2850.

Fayol, H. (1949). **General and Industrial Management**. London: Sir Isaac Pitman & Sons.

Koontz, H., & O'Donnell, C. (1972). **Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions**. (5 th ed.). New York: McGraw-Hill.

Robbins, S. P., & Coulter, M. (2012). **Management**. (11 th ed.). Boston: Pearson Education.

Saretsalo, M. (2015). **Factors Influencing Organizational Knowledge Management Unpublished Bachelor's**. Thesis, Turku University Of Applied Sciences, Finland.

Stufflebeam, D. L. (1971). **Educational Evaluation and Decision Making** Itasca. Illinois: Peacock.

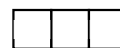
Suarez, E., et al. (2016, January). The Role of Strategic Planning in Excellence Management Systems. **European Journal of Operational Research**, 248(2), 532-542.

Suchman, E. A. (1967). **Evaluative Research**. New York: Russell Sage Foundation.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบางศิลาทองจังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรโดยข้อมูลที่ได้รับจากท่านนับเป็นประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการอย่างยิ่งที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริง ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรโดยต่อไป

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ที่ทำหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง

3. รายการประเมินแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ และตอนที่ 5 ข้อเสนอในการการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

4. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีการใช้ข้อมูลใดๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับองค์กรของท่านในการรายงานข้อมูล และไม่มีการให้ข้อมูลดังกล่าวกับบุคคลภายนอกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากท่าน

5. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างถูกต้องครบถ้วน

ขอขอบพระคุณที่ให้ข้อมูลไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวนาถสุดา ผลวิรัตน์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

โทรศัพท์ 089-6812-971 Line ID : nard.suda

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ☐ ชาย☐ หญิง**2. อายุ**☐ ต่ำกว่า 20 ปี☐ 20-30 ปี☒ 31-40 ปี☐ 41-50 ปี☐ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป**3. ระดับการศึกษา**☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี☐ ปริญญาตรี☐ สูงกว่าปริญญาตรี**4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่**☐ 5-10 ปี☐ 11-20 ปี☐ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป**5. ตำแหน่งของท่าน**☐ คณะกรรมการ(ก.บ.อ)☐ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล☐ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล☐ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน☐ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล☐ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

6. ประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง(ปี)

- ☐ ต่ำกว่า 4 ปี
- ☐ 4-8 ปี
- ☐ 9-12 ปี
- ☐ 12 ปีขึ้นไป

7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่/กี่ครั้ง

- ☐ ไม่เคย
- ☐ เคย 1-2 ครั้ง
- ☐ เคย 3-4 ครั้ง
- ☐ เคย 5-6 ครั้ง
- ☐ เคย 7 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ

ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน
ถึงสภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ
ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ท่านเห็นว่าเป็นจริง

1. ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

1.1 ท่านมีการวางแผนการจัดทำเวทีประชาคมอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ก่อนการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน
- ☐ มีส่วนในการแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการประชุมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน
- ☐ มีส่วนในการชักชวนทำความเข้าใจกับบุคลากร ผู้นำหมู่บ้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการประชุมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน
- ☐ มีส่วนในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเสนอปัญหาและความต้องการปลี่ยนแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ☐ มีส่วนในการประชุมหมู่บ้านในช่วงเวลาที่เหมาะสม ที่ไม่ตรงกับฤดูกาลทำการเกษตร
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.2 ท่านมีการเตรียมการประชุมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผนชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการพูดคุยหรือร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ มีส่วนในการประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน ให้เรียบร้อยก่อนการประชุมประชาคม เช่น วัน เวลา สถานที่ การแจ้งให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ มีส่วนในการกำหนดคณะทำงานหรือทีมงาน ในการขับเคลื่อนการประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ มีส่วนในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เช่น กระดาษ ปากกา เครื่องเสียง เป็นต้น
- ☐ มีส่วนในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ มีส่วนในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ มีส่วนในการกำหนดระยะเวลาในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.3 ท่านมีการดำเนินการประชุมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการสร้างความคุ้นเคยในการประชุมท้องถิ่นด้วยการละลายพฤติกรรม
- ☐ มีส่วนในการให้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสะท้อนสภาพปัญหาภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี
- ☐ มีส่วนในการค้นหาปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการระดมสมองและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- ☐ มีส่วนในการค้นหาสิ่งดีในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกันกำหนด
- ☐ มีส่วนในการร่วมกันวางแผน/โครงการ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านร่วมกันกำหนดและสรุปมติการประชุมท้องถิ่น
- ☐ มีส่วนในการเลือกกลุ่มตัวแทนผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามโครงการ
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

2.1 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีการกำหนดแผนงาน/กิจกรรม/วัตถุประสงค์/ขั้นตอน/วิธีการ/งบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาการติดตามผลการปฏิบัติงาน
- ☐ มีส่วนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ
- ☐ มีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและต้องกับความต้องการของประชาชน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.2 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญผ่านกลไกการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีการจัดทำประชาคมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญตรงตามความต้องการของประชาชน
- ☐ มีการจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
- ☐ มีการนำโครงการและกิจกรรมในแผนชุมชนได้รับการบรรจุในแผนระดับอื่นๆ
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.3 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนในระดับพื้นที่ที่มีของแผนงานโครงการหรือพื้นที่มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการจำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ☐ มีการจัดทำวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เป็นรูปเล่ม 173 นำไปสู่การปฏิบัติ
- ☐ มีการจัดประเภทของแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

3.1 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการจัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ☐ มีส่วนในการนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

3.2 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการแสวงหาความร่วมมือ การนำโครงการและกิจกรรมใน

แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ไปบูรณาการเข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน
- ☐ มีส่วนในการชี้แจงในที่ประชุม เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ทราบและเข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เข้ากับแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ มีส่วนในการปรับโครงการและกิจกรรมในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ที่มีรายละเอียดเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน ปรับให้สอดคล้องแผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

4.1 ท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามความเหมาะสม จากหน่วยงานหลัก ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนในแต่ละระดับอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน
- ☐ มีส่วนในการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้
- ☐ มีส่วนในการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด

- ☐ มีส่วนในการหาแหล่งเงินที่เป็นรายได้หรือเงินอุดหนุนที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ
- ☐ มีส่วนในการวางแผนหรือตัดสินใจในการบริหารงบประมาณที่มีความชัดเจน
- ☐ มีส่วนในการพิจารณาและอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงาน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4.2 ท่านได้รับการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในการปฏิบัติงาน
- ☐ มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
- ☐ มีส่วนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่มีประสิทธิภาพ
- ☐ มีส่วนในการกำหนดขั้นตอนการหาวัสดุอุปกรณ์รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน
- ☐ มีส่วนในการอนุมัติงบประมาณและโครงการในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4.3 ท่านได้รับการพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีการจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมเพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการขอรับการพิจารณาการจัดตั้งค่าของงบประมาณ
- ☐ มีการให้จําลับความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดตั้งค่าของงบประมาณ
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ด้านการกำกับดูแล

5.1 ท่านมีการนำคำแนะนำวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง
- ☐ มีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ☐ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความหลากหลาย
- ☐ มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

- ☐ มีการเปรียบเทียบผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมา เพื่อทราบแนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5.2 ท่านมีการติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ ท่านมีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี
- ☐ ท่านมีการกำหนดแนวทาง วิธีการติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน
- ☐ ท่านมีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ☐ ท่านมีการแจ้งผลการจัดทำกรอบประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ☐ ท่านมีการรายงานผลการดำเนินการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5.3 ท่านมีการทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ ท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชนเป็นปัจจุบัน
- ☐ ท่านมีการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้าน
- ☐ ท่านมีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้าน ที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ☐ ท่านมีการพิจารณาในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลา ดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ
- ☐ ท่านมีการจัดทำประเมินผลคุณภาพแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนเพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามระดับปัญหาการจัดทำ
แผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร ที่ท่านเห็นว่าเป็นจริง โดยกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง มีปัญหามาก
3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดทำเวทีประชาคม					
1. ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านจำนวนน้อย ขาดความเข้มแข็ง					
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอปัญหาของชุมชน					
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน					
4. ประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการของตนเอง เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในการประชาคมหมู่บ้าน					
5. การประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนชุมชนและแผนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง จึงทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชามน้อย					
6. ประชาชนไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของหมู่บ้าน ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน					
7. ผู้แทนประชาคมไม่มีความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน					
8. ประชาชนมีทัศนคติในเชิงลบกับผู้นำหมู่บ้าน ทำให้ปัญหาและความต้องการของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไข					
9. ประชาชนมีข้อจำกัดด้านเวลาหรือไม่สะดวกที่จะเข้าประชุมประชาคมในช่วงเวลาที่กำหนด					

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
10. หมู่บ้านจัดทำประชาคมช่วงฤดูการทำกรเกษตรหรือฤดูการเก็บเกี่ยว ผลผลิตทำให้ประชาชนเข้าร่วมน้อย					
11. วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการประชุมประชาคมยังไม่พร้อม					
ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่					
1. คณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำ แผนพัฒนาหมู่บ้าน					
2. แผนพัฒนามีหลายระดับ ทำให้การประสานแผนมีความซ้ำซ้อน นำไปสู่ การสิ้นเปลืองงบประมาณและความไม่คุ้มค่า					
3. ระบบพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนาน ทำให้การประสานแผน ก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ					
4. โครงการที่มีการผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการในการประสาน แผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากและไม่ถูกนำมาดำเนินการ					
5. โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มติ ที่ประชุม โดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไขปัญหา ภาพรวม					
6. หลักเกณฑ์ หรือ ระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสาน แผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจ ให้อิสระแก่ผู้จัดทำและ ประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาท ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด					
ด้านการบูรณาการการงบประมาณ					
1. คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานความร่วมมือ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน					
2. หมู่บ้านไม่มีการแสวงหาแหล่งทุนและขอสนับสนุนจากชุมชนและ หน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน					
3. การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการได้ อย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก					
4. แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่ ไม่ได้รับการพิจารณาจากการบูรณาการจากภาคส่วนต่างๆ เท่าที่ควร					

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
5. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนมากนัก					
6. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมหรือความคุ้มค่า					
7. หมู่บ้านไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการที่ถูกเสนอขึ้นมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน					
ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ					
1. ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน					
2. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชนไม่เป็นปัจจุบัน					
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์					
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้อง และครบถ้วน สมบูรณ์					
5. บุคคลที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่มีทักษะและความรู้ในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์					
6. การขอข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่มีการรับรองข้อมูล					
7. ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด					
8. ไม่มีการคัดเลือกข้อมูลและการแยกแยะของข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูล					
ด้านการกำกับดูแล					
1. จัดให้มีคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน					
2. จัดให้มีการอบรมของคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน					
3. มีการกำหนดเป้าหมายในโครงการที่เข้าช้อนทำให้การดำเนินการตามโครงการไม่ครอบคลุม					
4. มีการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบการติดตาม					

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
5. การจัดทำประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น จากการประสารแผนพัฒนานะดับพื้นที่					
6. การบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่กับทุกภาคส่วน ยังไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาระดับอื่นๆ					

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ท่านเห็นว่าเป็นจริง โดยกำหนดเกณฑ์ดัง ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัจจัย				
	5	4	3	2	1
ปัจจัยภายใน					
ด้านผู้นำ					
1. ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ จะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่มีประสิทธิภาพ					
2. ผู้นำมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน					
3. ผู้นำมีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน					
4. ผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน					
5. การปรับตัวของผู้นำต่อการกระบวนการทำงานและมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี					
ด้านบุคลากร					
1. ประชาชนในหมู่บ้านมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารของคณะกรรมการหมู่บ้าน					
2. หมู่บ้านเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน					
3. หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ รับผิดชอบ ทุ่่มเท และเสียสละ เพื่อส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัจจัย				
	5	4	3	2	1
4. หมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน					
5. หมู่บ้านมีจำนวนคณะกรรมการหมู่บ้านเหมาะสมตามภาระงานในความรับผิดชอบของการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้าน					
ด้านการเงินหรืองบประมาณ					
1. งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีผลต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่					
2. งบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่					
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีความเพียงพอ					
4. การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้					
5. การจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ดำเนินการเป็นไปตามระยะเวลากำหนดที่มีความหลากหลายของแหล่งเงิน งบประมาณสนับสนุน					
6. มีการแสวงหาแหล่งเงินทุนและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
ด้านวัสดุ					
1. มีความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
2. มีความพร้อมของสถานที่ การปฏิบัติงานและในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
3. มีประสิทธิภาพในการจัดหาวัสดุ สำหรับหารปฏิบัติงานและให้บริการ					
4. ขั้นตอนการจัดหาวัสดุรวดเร็วส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านการจัดการ					
1. โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่					
2. โครงการตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทำให้ได้รับประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัจจัย				
	5	4	3	2	1
3. โครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนภายในท้องถิ่นดีขึ้น					
4. ผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการหรือกิจกรรมตาม แผนพัฒนาเชิงพื้นที่ที่จัดทำขึ้น มีความคุ้มค่ากับงบประมาณในการดำเนินงาน					
5. ปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขจากการดำเนินการตามแผนพัฒนา					
6. ความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองจากการดำเนินการตามแผนพัฒนา					
ปัจจัยภายนอก					
ด้านการเมือง					
1. ระเบียบ กฎหมายและนโยบายรัฐบาล ที่เอื้อต่อการบริหารงาน การปฏิบัติงานและการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
2. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหวัด และรัฐบาล					
3. มีการแทรกแซงของนักการเมืองระดับท้องถิ่นระดับจังหวัดระดับประเทศ มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
4. หมู่บ้านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
5. นักการเมืองท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
6. นโยบายภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
ด้านเศรษฐกิจ					
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจในชุมชน หมู่บ้านและตำบลเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่รองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ					
2. การว่างงานของประชาชนส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณสนับสนุนในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
4. มีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
5. การประกอบอาชีพเกษตรกรของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัจจัย				
	5	4	3	2	1
6. การส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพแก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
ด้านสังคมและวัฒนธรรม					
1. ประชาชนควรมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในที่ประชุมประชาคม					
2. ประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาภายในท้องถิ่น					
3. ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่จะบรรจุในแผนพัฒนา					
4. ประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะบรรจุในแผนพัฒนา					
5. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
6. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการรับรู้เนื้อหาของแผนพัฒนาเชิงพื้นที่หลังจากที่กรรมการจัดทำแผนเสร็จแล้ว					
7. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการตามแผนพัฒนา					
8. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
9. ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการต่างๆ ตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
10. ส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
ด้านเทคโนโลยี					
1. เทคโนโลยีใหม่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
2. ความพร้อมของเครือข่ายการสื่อสารเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					
3. เทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนของหมู่บ้าน					
4. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบันส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนหมู่บ้านให้พัฒนาทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี					
5. การมีนวัตกรรมและวิธีการที่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ระดับปัจจัย				
	5	4	3	2	1
6. นโยบายรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริการภาครัฐ เช่น การวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การเกษตร การบริการประชาชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด					
7. นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรดิจิทัล ส่งผลต่อการต้องนำเทคโนโลยีมาใช้จัดระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านประชาชนผู้รับบริการ					
1. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหรือกิจกรรม					
2. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส ของการปฏิบัติงาน					
3. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา					
4. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ					
5. ประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่					
6. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกปี					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ
ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์การวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยข้อมูลที่ได้รับจากท่านนับเป็นประโยชน์และมีคุณค่าทางวิชาการอย่างยิ่งที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริง ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรโดยต่อไป
 2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง
 3. รายการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อเสนอปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
 4. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีการใช้ข้อมูลใดๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับองค์กรของท่านในการรายงานข้อมูล และไม่มีการให้ข้อมูลดังกล่าวกับบุคคลภายนอกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากท่าน
 5. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างถูกต้องครบถ้วน
- ขอขอบพระคุณที่ให้ข้อมูลไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวนาถสุตา ผลวิรัตน์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

โทรศัพท์ 089-6812-971 Line ID : nard.suda

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. หน่วยงาน.....

ตอนที่ 2 ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จากการวิเคราะห์สภาพ
การจัดทำแผนระดับพื้นที่ และปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่

1. จากการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ด้านการจัดทำเวทีประชาคม เรียงลำดับจากจำนวน
และร้อยละสูงสุด ดังนี้

1.1 การวางแผนการจัดทำเวทีประชาคม ดังนี้

- มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ก่อนการเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผน
ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 26.50

- การมีส่วนในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเสนอปัญหาและ
ความต้องการเสนอแนะแนวทางแก้ไข้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 24.10

1.2 การเตรียมการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผนชุมชน

- มีการประสานงานกับผู้นำหมู่บ้าน ให้เรียบร้อยก่อนการประชาคม เช่น วัน เวลา
สถานที่ การแจ้งให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 18.90

- มีการกำหนดคณะทำงานหรือทีมงาน ในการขับเคลื่อนการประชาคมหมู่บ้าน
คิดเป็นร้อยละ 18.40

1.3 การดำเนินการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนชุมชน

- มีการให้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสะท้อนสภาพปัญหาภาพรวมของ
หมู่บ้าน/ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและประเพณี
คิดเป็นร้อยละ 24.50

- มีการค้นหาปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการระดมสมองและการจัดลำดับความสำคัญของ
ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 22.00

ท่านมีแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำเวทีประชาคม อย่างไร

ลายเส้นทำแบบร่าง

2. จากการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ เรียงลำดับจากจำนวนและร้อยละสูงสุด ดังนี้

2.1 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

- มีส่วนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน โดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 40.50
- มีการจัดให้ประชาชนในหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงความต้องการความเหมาะสมและต้องกับความต้องการของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 33.00

2.2 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประสานแผนในระดับพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญผ่านกลไกการมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

- มีการจัดทำประชาคมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญตรงตามความต้องการของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 39.60
- การจัดทำโครงการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันเป็นแผนทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 30.70

2.3 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประสานแผนในระดับพื้นที่มีของแผนงานโครงการหรือพื้นที่ที่มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

- มีส่วนในการจำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล โดยจัดทำเป็นบัญชีประสานโครงการพัฒนาส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 37.80
- มีการจัดทำวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน เป็นรูปเล่มนำไปสู่การปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 36.80

ปัญหาการจัดทำแผนระดับพื้นที่ ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ เรียงลำดับจากจำนวนและร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

1. ระบบแผนพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนาน ทำให้การประสานแผนก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 2.56
2. โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มติที่ประชุมโดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไขปัญหามาพร้อม คิดเป็นร้อยละ 2.65

3. หลักเกณฑ์ หรือ ระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจ ให้อิสระแก่ผู้จัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาทในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 2.61

ท่านมีแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จากการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณ

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ด้านการบูรณาการการงบประมาณเรียงลำดับจากจำนวนและร้อยละสูงที่สุด ดังนี้

3.1 มีส่วนเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ

- มีส่วนในการจัดส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้กับศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 55.00

- มีส่วนในการนำโครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไปประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 45.00

ท่านมีแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบูรณาการการงบประมาณอย่างไร

Sample

4. จากการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ฯ ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ เรียงลำดับจากจำนวนและร้อยละสูงสุด ดังนี้

4.1 ท่านมีส่วนในการศึกษาเอกสารจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้ในการเป็นข้อมูลมาปรับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

- มีส่วนในการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ คิดเป็นร้อยละ 22.00

- มีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 20.30

- มีส่วนในการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 19.80

4.2 ท่านได้รับการสนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมอย่างไร

- มีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 24.50

- มีส่วนในการอนุมัติงบประมาณและโครงการในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 18.70

4.3 ท่านได้รับการพิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนา ไปประกอบการจัดตั้งค่าของงบประมาณ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่อย่างไร

- มีการให้ลำดับความสำคัญเป็นลำดับตามที่ผ่านกระบวนการประชาคมของประชาชนในพื้นที่เพื่อจัดตั้งค่าของงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 59.00

ปัญหาการจัดทำแผนระดับพื้นที่ ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ เรียงลำดับจากจำนวนและร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

1. ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.70

2. ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด คิดเป็นร้อยละ 2.70

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 2.48

ท่านมีแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จากการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการกำกับดูแล

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ด้านการกำกับดูแล เรียงลำดับจากจำนวนและ
ร้อยละสูงสุด ดังนี้

5.1 มีการนำคำแนะนำวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

- มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผน

ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 31.30

- มีการเปรียบเทียบผลของวิเคราะห์ข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านมาเพื่อทราบ

แนวโน้มการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน คิดเป็น
ร้อยละ 22.00

5.2 มีการติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

- มีประชุมติดตามผลการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี

คิดเป็นร้อยละ 27.60

- มีกระบวนการการจัดทำแผนหมู่บ้านที่มีการบูรณาการกับทุกภาคส่วน และ

สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 19.80

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ
ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
ด้านการจัดทำเวทีประชาคม							
1. ท่านมีการวางแผนการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำ แผนชุมชนอย่างไร	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2. ท่านมีการเตรียมการประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดทำแผน ชุมชนอย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ท่านมีการดำเนินการประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผน ชุมชน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่							
1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการประสานแผนระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการนำโครงการและกิจกรรมใน แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน ไปบูรณาการเข้ากับ แผนงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการจัดลำดับความสำคัญของ กิจกรรม/โครงการในแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
ด้านการบูรณาการการงบประมาณ							
1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณในการจัดทำ แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	0	1	1	0	1	0.6	ใช้ได้

สภาพการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
2. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร	0	1	1	0	1	0.6	ใช้ได้
3. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดวิธีการปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	0	1	0	1	1	0.6	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ							
1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนหมู่บ้าน/แผนชุมชนอย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
3. ท่านนำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการกำกับดูแล							
1. ท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	-1	1	-1	1	0	0	ใช้ได้
2. ท่านมีการติดตามผลการดำเนินงานแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน อย่างไร	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านมีการทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน อย่างไร	-1	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ
ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
ด้านการจัดทำเวทีประชาคม							
1. ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านจำนวนน้อยขาดความเข้มแข็ง	1	1	0	0	1	0.6	ใช้ได้
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขของหมู่บ้าน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ประชาชนได้มีโอกาสเสนอความต้องการของตนเองเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในการประชาคมหมู่บ้าน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. การประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนชุมชนและแผนหมู่บ้านไม่ทั่วถึง จึงทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านน้อย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ประชาชนไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของหมู่บ้าน ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ผู้แทนประชาคมไม่มีความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน	1	1	0	0	1	0.6	ใช้ได้
7. ประชาชนมีทัศนคติในเชิงลบกับผู้นำหมู่บ้าน ทำให้ปัญหาและความต้องการของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไข	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
8. ประชาชนไม่มีเวลาว่าง ที่จะเข้าประชุมประชาคม ส่งผลให้การแก้ปัญหาของหมู่บ้านไม่ทั่วถึง	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
9. หมู่บ้านจัดทำประชาคมช่วงฤดูการทำกรเกษตรหรือฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทำให้ประชาชนเข้าร่วมน้อย	1	1	0	0	1	0.6	ใช้ได้
10. วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการประชุมประชาคมยังไม่พร้อม	1	1	1	0	0	0.6	ใช้ได้
ด้านการประสานแผนในระดับพื้นที่							
1. คณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
2. แผนพัฒนามีหลายระดับ ทำให้การประสานแผนมีความซ้ำซ้อน นำไปสู่การสิ้นเปลืองงบประมาณและความไม่คุ้มค่า	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ระบบแผนพัฒนาทุกระดับดำเนินการแบบคู่ขนาน ทำให้การประสานแผนก่อให้เกิดความยุ่งยากในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. โครงการที่บรรจุในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมากและไม่ถูกนำมาดำเนินการ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5. โครงสร้างของคณะกรรมการแต่ละคณะ ยังไม่มีประสิทธิภาพ	1	1	0	0	1	0.6	ใช้ได้
6. โครงการที่หมู่บ้านเสนอประสานแผนที่จะนำมาดำเนินการใช้มิติที่ประชุมโดยการโหวตหรือการตกลงกันเองในการจัดลำดับมากกว่าการแก้ไขปัญหาภาพรวม	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
7. หลักเกณฑ์ หรือ ระเบียบกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดไม่เป็นแบบกระจายอำนาจ ให้อิสระแก่ผู้จัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้แผนระดับหมู่บ้านไม่มีบทบาทในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด	1	1	0	1	0	0.6	ใช้ได้
ด้านการบูรณาการการงบประมาณ							
1. คณะกรรมการยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	0	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
2. หมู่บ้านไม่มีการแสวงหาแหล่งทุนและขอสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	0	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
3. การบริหารจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเชิงบูรณาการได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
4. แผนพัฒนาหมู่บ้านที่ได้จัดทำและได้นำมาใช้ในช่วง ที่ผ่านมาไม่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนส่วนใหญ่	1	1	0	1	1	0.6	ใช้ได้
5. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้ คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนมากนัก	0	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
6. การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่ได้ คำนึงถึงความเหมาะสมหรือความคุ้มค่า	0	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
7. หมู่บ้านไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณ ให้กับโครงการที่ถูกเสนอขึ้นมาจากปัญหาและ ความต้องการของประชาชน	0	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนการดำเนินการ							
1. ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา หมู่บ้าน	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
2. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านแผนชุมชน ไม่เป็นปัจจุบัน	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ไม่ถูกต้องตามหลักการ เช่น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ไม่ถูกต้อง และครบถ้วน สมบูรณ์	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
5. บุคคลที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านไม่มี ทักษะและความรู้ในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. การขอข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนา หมู่บ้านไม่มีการรับรองข้อมูล	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
7. ระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ ข้อมูลมีระยะเวลาที่จำกัด	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8. ไม่มีการคัดเลือกข้อมูลและการแยกแยะประเภทของข้อมูล ในการจัดเก็บข้อมูล	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
ด้านการกำกับดูแล							
1. จัดให้มีคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
2. จัดให้มีการอบรมของคณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานการประสานแผน	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
3. มีการกำหนดเป้าหมายในโครงการที่เข้าซ้อนทำให้การดำเนินการตามโครงการไม่ครอบคลุม	-1	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
4. มีการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาระบบการติดตาม	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
5 มีการจัดทำระบบประเมินผลคุณภาพแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล เป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับและปัญหาของประชาชนในพื้นที่	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
6 การประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่สัมฤทธิ์ผล เสนอหน่วยงานให้มีการเร่งรัด ติดตาม รายงานผลการดำเนินการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
ปัจจัยภายใน							
ด้านผู้นำ							
1. ท่านคิดว่าผู้นำมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าผู้นำมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าผู้นำมีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าการปรับตัวของผู้นำต่อการกระบวนการทำงาน และมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
ด้านบุคลากร							
1. ท่านคิดว่าจำนวนของบุคลากรเอื้อต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของหมู่บ้าน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าบุคลากรมีความรู้ ความสามารถและทักษะตรงตามหน้าที่ที่รับผิดชอบและมีทักษะการใช้เทคโนโลยี	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าบุคลากรมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อผู้นำ	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าบุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติและพัฒนางาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
7. ท่านคิดว่าบุคลากรมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
8. ท่านคิดว่าบุคลากรมีแรงจูงใจ และมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
9. ท่านคิดว่าบุคลากรมีเวลาเพื่อการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	0.6	ใช้ได้
ด้านการเงินหรืองบประมาณ							
1. ท่านคิดว่างบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีผลต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่างบประมาณในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีความเพียงพอ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ดำเนินการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ที่มีความหลากหลายของแหล่งเงิน งบประมาณสนับสนุน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่ามีการแสวงหาแหล่งเงินทุนและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านวัสดุ							
1. ท่านคิดว่ามีความพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่ามีความพร้อมของสถานที่ การปฏิบัติงานและในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
3. ท่านคิดว่ามีประสิทธิภาพในการจัดหาวัสดุ สำหรับการปฏิบัติงานและให้บริการ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าขั้นตอนการจัดหาวัสดุรวมเร็วส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
ด้านการจัดการ							
1. ท่านคิดว่าโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าโครงการตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทำให้ได้รับประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ทำให้คุณภาพชีวิต ของประชาชนภายในท้องถิ่นดีขึ้น	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ที่จัดทำขึ้นมีความคุ้มค่ากับงบประมาณในการดำเนินงาน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขจากการดำเนินการตามแผนพัฒนา	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองจากการดำเนินการตามแผนพัฒนา	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
ปัจจัยภายนอก							
ด้านการเมือง							
1. ท่านคิดว่าระเบียบ กฎหมายและนโยบายรัฐบาลที่เอื้อต่อการบริหารงานการปฏิบัติงานและการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่า การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหวัด และรัฐบาล	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
3. ท่านคิดว่าการแทรกแซงของนักการเมืองระดับท้องถิ่นระดับจังหวัดระดับประเทศมีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าหมู่บ้านมีเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่านักการเมืองท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
ด้านเศรษฐกิจ							
1. ท่านคิดว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในชุมชน หมู่บ้านและตำบลเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าการว่างงานของประชาชนส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณสนับสนุนในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	0	1	0	1	1	0.6	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าการประกอบอาชีพเกษตรกรของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าการส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพแก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านสังคมและวัฒนธรรม							
1. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในที่ประชุมประชาคม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
2. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาภายในท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่จะบรรจุในแผนพัฒนา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะบรรจุในแผนพัฒนา	1	1	-1	1	1	0.6	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการรับรู้เนื้อหาของแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ หลังจากที่มีการจัดทำแผนเสร็จแล้ว	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
9. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะทำงานในโครงการต่างๆ ตามแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านเทคโนโลยี							
1. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีใหม่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าความพร้อมของเครือข่ายการสื่อสารเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนของหมู่บ้าน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
4. ท่านคิดว่าการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบันส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนหมู่บ้านให้พัฒนาทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่าการมีนวัตกรรมและวิธีการที่เอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่านโยบายรัฐบาลในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาการบริการภาครัฐ เช่น การวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร การเกษตร การบริการประชาชน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
7. ท่านคิดว่านโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรดิจิทัล ส่งผลต่อการต้องนำเทคโนโลยีมาใช้จัดระบบข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านประชาชนผู้รับบริการ							
1. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณเพื่อดำเนินโครงการหรือกิจกรรม	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส ของการปฏิบัติงาน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5		
5. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทุกปี	1	1	0	1	1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

หนังสือราชการที่ใช้ในการประสานงาน

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๔๒๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบประเมินคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. เครื่องมือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวนาถสุดา ผลวิรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเรก พันเขียว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสิฐ ธีบุญวัน)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

Signature Code : F๖MSiKXL๑mNui๘๓๙๙WO

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวนาถสุดา ผลวิรัตน์ : โทร ๐๘๙ ๖๘๑ ๒๙๗๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๕๐๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวนฤสุดา ผลวิรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเรก พันเขียว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่านและบุคลากรในสังกัดของท่าน เพื่อประกอบในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนแบบสอบถามการวิจัยที่ส่งมาด้วยนี้ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม นางสาวนฤสุดา ผลวิรัตน์ โทร. ๐๘๙ ๖๘๑ ๒๙๗๑ ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ ดันดีสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

Signature Code : F๒NQikYm๒uX๙ulNS/๒p

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวนฤสุดา ผลวิรัตน์ : โทร ๐๘๙ ๖๘๑ ๒๙๗๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๒๕๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

ด้วย นางสาวนาถสุตา ผลวิรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาแผนพัฒนาพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเรก พันเขียว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่าน เพื่อประกอบในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ สำหรับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะประสานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัณภิกา ตันตสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘

Signature Code : F๖MwiKXLt๑tgm/GzkQ๒h

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวนาถสุตา ผลวิรัตน์ : โทร ๐๘๙ ๖๘๑ ๒๙๗๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

คณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนระดับอำเภอหรือจังหวัด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ดร. ชูพงศ์ ธนพรหมาวิวัฒน์ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาล
(นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับ กลาง)
หน่วยงาน เทศบาลตำบลสันกำแพง
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
2. นายพันธุธิช สีเทา ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
หน่วยงาน สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร
3. นายจรัส สวะน้อย ตำแหน่ง หัวหน้าเจ้าหน้าที่
หน่วยงาน ปลัดอำเภอที่รับผิดชอบงานวางแผน
อำเภอปางศิลาทอง

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. นายสิงหาญ มุ่งงาม นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
2. นายประชัน อินสุวรรณ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลหินดาด
3. นายปัญญา อินสุวรรณ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลปางตาไว

อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาลี ตระกูล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ บุญนิยม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชฎากร วินิจกุล

ภาคผนวก จ

ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพกิจกรรมการสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ภาพกิจกรรมการสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

